

Áldás, békesség!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja
X. évfolyam 3. szám

2021. május-június

„...adjatok hálát Istennek, az Atyának mindenkor mindenért, a mi Urunk Jézus Krisztus nevében.” (Ef 5,20)
„a hálaadás ... a mi Istenünké örökkön-örökké! Ámen!” (Jel 7,12)

A TARTALOMBÓL

12

AZ ÉN
HÁZIPATIKÁM
Asztalos Zoltán
evangélizációja

18

KONFIRMÁCIÓ 2021

20

HÁLAADÁS

SZÜNTELEN HÁLA

„...mindenben hálát adjatok, mert ez az Isten akarata Jézus Krisztus által a ti javatokra.” (1Thessz 5,18)

Miért írja a Szentírás többször, hogy tartuk számon Isten jótetteit, köszönjük meg újra és újra ajándékait, bővülködünk a hálaadásban?

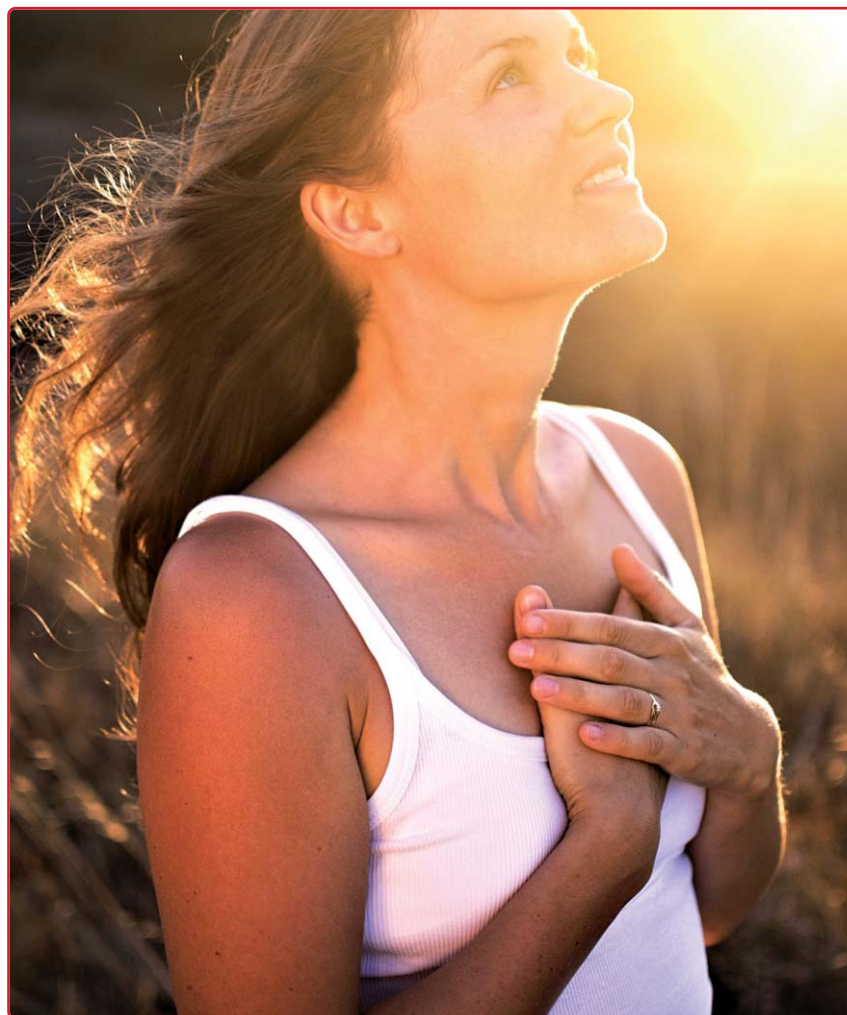
S mi a haszna annak, ha egymás iránt sem fukarkodunk a hálával? Nekünk is, másoknak is nagyon hasznos ez, és Isten dicsőségét is szolgálja. Hogyan?

Akitől kaptunk valamit, annak adósa letünk, tartozunk a hálával. És a szívből jövő köszönet gyakran többet ér, mint bármilyen viszonzás, mert ebben szív érintkezik a szívvel.

A hála biztatás is újabb jótettekre. Valaki értelmi fogyatékos gyermekek közt dolgozik. Kezdetben nyomasztotta, hogy nem tud velük beszélgetni. Ma ezt vallja: semmi pénzért nem mennék el máshova, egész nap hálás tekintetek közt dolgozhatok. A köszönet: energiaközlés.

A hálás ember ismeri fel, milyen gazdag. Aki elégedetlen, követelőző, mindig azt látja, amije nincs. A hálás azt, amije van, és egy hálaadó imádság olyan „leltár”, amely elégedetté teszi az embert. A hálaadás a saját hitünket is megerősíti.

Az Isten iránti hála kifejezése bizonyosságtétel is Istenről. Arról vall ezzel a hívő, hogy Isten gazdag, hatalmas, szerető Atya, aki megbízható, nyugodtan rábízhatják.

magukat az ő gyermekei, akik tudják, hogy tőle kaptak mindent, és ezután is tőle kérnek és várnak mindent.

Ezért véd meg a hála az aggodalmaskodástól. A hívő ember olykor már előre megköszöni, hogy Isten a jövőben is cselekedni és ajándékozni fog. Szorongás helyett szent kíváncsisággal várja, hogy ebből az újabb bajból hogyan ad majd szabadulást. S mivel a hála s a mögötte álló hit magával Istennel kapcsol össze, ezért az ilyen ember a nyomorúság idején is tudja magasztalni Istent. Belé vetett bizalma nem rendül meg, ha próbák közt vezet az útja. Nem a bajokért hálás, hanem azért, hogy minden helyzetben Istennel közösségben maradhat. Így a nehéz időkben is tudja őt dicsőíteni, mint Jób (Jób 1,21). A szüntelen hála egyik édes gyümölcse ez a dicsőítés.

(Cseri Kálmán: *A kegyelem harmatja*) ■

IMÁDSÁG

Hűséges Istenünk, hűtlen gyermekeidként jövünk Hozzád. Megvalljuk, hogy amikor életünkre és a világra tekintünk, több bennünk a félelem, mint a remény. Vannak időszakok, amikor aggódva mérlegeljük, hogy jó úton járunk-e és kételkedünk ígéreteidben. Hagyjuk, hogy a csalódás elvakítson és megkeserítsen. A szeretetért, igazságért és békéért küzdve elfradunk, és már-már feladnánk. Szükségünk van éltető forrásodra, megújult reményre, új kezdetekre és gondolatokra. Kétség gyötör minket, hogy bármit is meg tudnánk változtatni szavainkkal, tetteinkkel és imádságainkkal. Szomjúhozzuk kegyelmedet, hogy helyre tegye szívünket és gondolatainkat. Szükségünk van a Te erődre, hogy felébredjen és kitarson az igazságosság és béke szenvedélyes szeretete. Szükségünk van szeretetedre, amely feltárja a megtérés és növekedés folyamatos lehetőségét életünk minden napján. Hisszük, hogy Lelked által munkálkods a világban. Add nekünk a hit éleslátását, hogy felismerhessük jeleidet és csodáidat közöttünk – és adj nekünk bátorságot ahhoz, hogy reménységben éljük életünket. Krisztus nevében kérünk. Ámen.

(Angolból fordította: Ódor Balázs) ■

ELSŐ LÉPÉSEIM AZ ÚJ CSOBÁNKAI IMAHÁZBAN

E mostani, immár egy éve tartó világvjárványos időben, közösségi együttlét nélkül, otthonomban kapcsolódtam be az internetes istentiszteleti közvetítésekbe.

Az ígéhirdetések meghallgatása után a lelki, bátorító üzeneteket, érzéseimet vissza is igazoltam a nagytiszteletű lelkészeknek.

Az idők veszélyeztetett korosztályába tartozom (87 éven túl), és a zártságban figyelem a nagyon veszélyesnek ítélt COVID-19 járvány híreit, s betartottam a folyamatos figyelmeztetéseket: „MARADJ OTTHON!” Közösséggel TILOS a találkozás! Az utcai közlekedés is szigorú szabályok betartásával volt lehetséges.

A járvány elleni védekezésünk az arcvédős, maszkos távolságtartásban fejeződött ki.

A gyógyszerkutatóknak köszönhetően egyre több gyógyszer, injekciós oltás befolyásolta életünket s enyhítette a teljes zártságot. Csobánkán is a háziorvosi rendelőnk orvosa és asszisztenseinek folyamatos figyelése és gyors reagálása révén ez év elején vált lehetővé a védőoltás elindítása. Március-április hónapban – a szabályozott korosztályokat érintően – egyre több idős társammal lettem én is „oltás-biztos”. Május első vasárnapján értük el szabályozottan (arcvédős távolság betartásával) a közösségi – személyes – találkozás lehetőségét. Új imaházunk is korlátozottan, ritkított székekkel fogadta az érkezőket.

Én május 9-én (a második vasárnapon) indultam el, jelentem meg személyesen imaházunkban. Istentiszteletünk kora délelőtt, 9 órakor kezdődik, és előtte kell elhelyezked-

nünk a nagyteremben. A bejáratról kis folyosón át lehet bejutni a nagyterembe. Bemenetelkor már egy kedves idős testvérem is velem volt, s mikor a kis folyosóhoz értünk, bentről már kihallatszottak beszélgetések. Mi megálltunk, én elővettem kis szájharmonikámat, és egy köszöntő dicséret-éneket muzsikáltam: „Vezess, Jézusunk, s véled indulunk...” Egy pillanat alatt csend lett, szólt az

ének-muzsika, majd egy hang jelezte: „Megjött Lajos bácsi!” Belépéskor nagy örömmel köszöntöttük egymást „könyök-érintéssel”, igazi szeretetkapcsolattal egymás iránt.

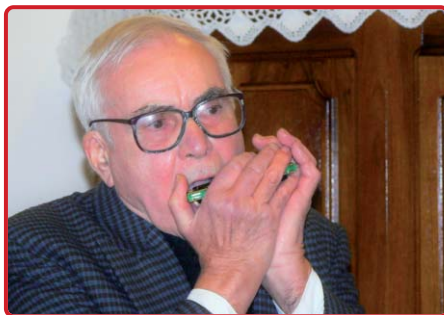
Végre találkozhattunk, s együtt hallgathattuk Isten

üzenetét! Éppen aktuális bibliai találkozás példáját kaptuk, mikor Péter apostol találkozott Koméliusz-szal és háza népével. Isten gondoskodott csodálatosan e találkozásról az Ap.Csel. 10. fejezete szerint, és nagy örömben együtt dicsérték Istenünket.

Mi is nagy örömmel éreztük kis közösségünk összetartozását, e csodás bibliai találkozás igei meghallgatásával. Jézus is erre tanított, és hirdeti: „...boldogok, akik hallgatják Isten beszédét és megtartják azt.” (Lukács 11:28.) Kis közösségünk nagy csendességben fogadta be a „közösségi” találkozás fontosságát, melyben Istentől a gyenge erőt kap, „és az erőtlent erejét megsokasítja.” (Ézs. 40:29.)

Mindezért Istené a dicsőség, miénk az „odafigyelés”.

Áldás, békességgel
Szántó Lajos

Mielőtt az ige olvasása közben született gondolataimat papírra vetném, két ígét ajánlok minden olvasó figyelmébe.

Az egyik az Ap.Csel. 9:15-16.: „...ő nekem választott edényem, hogy hordozza az én nevemet a pogányok és királyok, és Izráel fiai előtt. Mert én megmutatom neki, mennyit kell néki az én nevemért szenvedni.” Ez közvetlen Pálra vonatkozó kijelentés. (Bár lehet, hogy van ma is, akire illik, mert hűen, megalkuvás nélkül követi Jézust.) A második viszont a Máté 15:2,3. A farizeusok és az írástudók kérdezik Jézust: „Miért hájgátok át a te tanítványaid a vének rendelkezéseit? Mert nem mossák meg kezeiket, mikor enni akarnak. Ő pedig felelően monda nékik: Ti meg miért hájgátok át az Isten parancsolatját a ti rendelkezéseitek által?”

Ez a két ige feltárja az akkori, de a jelen világban is meglévő ellentétet. S ugyanakkor megmutatja azt is, hogy milyen annak az élete, aki azt teljesen az Úr kezébe tette.

Pál, amikor két év után elbúcsúzik az efézusi gyülekezetétől, felmegy Jeruzsálembe, bár többen óvják ettől az úttól, de ő kijelenti: „Mit miveltek sírván és az én szívemet kesergetvén? mert én nemcsak megköötötteni, hanem meghalni is kész vagyok Jeruzsálemben az Úr Jézusnak nevéért.” (Ap. Csel. 21:13.) Az üldözö üldözött lett! S nem fut el, nem rejtőzködik el, hanem testvéri imádságokkal felvértezve indul fel Jeruzsálembe, ahol egy olyan főtanáccsal kell szemben állnia, mely egyáltalán nem egységes. Milyen szomorú állapot, amikor a vezetők nincsenek egységben! Mert – s erre jó, ha odafigyelünk – az egységet mindig Isten munkálja ki! Dávid mondja a 133. Zsoltár 1. versében: „Ímé, mily jó és mily gyönyörűséges, amikor együtt lakoznak az atyafiak!” – Ezt magam is átéltem, amikor a három gyülekezet építkezései során egyakarátú tudott lenni a presbitérium és velük együtt a gyülekezet, különösen az asszonyok háttérháda. Aki részese volt azoknak az időknek, halás szívvel kell hogy emlékezzen erre.

A főtanács, a zsidók vezetői, a pünkösdi Lélekkel nem találkoztak. Egész valójuk – bár Isten törvényére és Ábrahámra, mint atyjukra hivatkoztak, de – lényegében a saját maguk által felállított szabályokat követték. Míg a szadduceusok a törvényt elfogadták, de a szóbeli hagyományt nem, tagadták a feltámadást, a lélek halhatatlanságát és a szellemi világ létezését, addig a farizeusok (a kegyes férfiak zárt csoportja), hittek a törvényben és a hagyományokban fennmaradt törvényekben, és igyekeztek azokat betartani, hittek a feltámadásban, a szellemi világ létezésében, a lélek halhatatlanságában, az ember eleve elrendelésében és a cselekedetek alapján történő eljövendő jutalmazásban, illetve büntetésben.

Mindkét csoport szembefordult Jézussal, és az a fegyverszünetnek látszó helyzet, mely most Pál meghallgatásakor látható, csak szélcsend.

Mert amikor Pál – talán természetéből fakadó hévvel – meggondolatlan kijelentésként, mint jó farizeus, ószövetségi igékkel „támad” rá a fel-nem-ismert főpapra, egyöntetűen rátámadnak dühödten. Itt – látásom szerint – a világgosságot nyert ember, meglátva, hogy hirtenkedett – visszavonul. Mert amikor valaki az Isten rendelte útján hátrátételt szenved,

abban Isten ott van teljes fegyverzetével. De amikor valaki a saját rossz döntése, cselekedete, szava miatt vall kárt, azt magának kell elhordoznia. Bár a kegyelmes Isten megteheti és meg is teszi (tapasztaltam), hogy kihúzza a magunk ásta gödörből is.

Pál itt nem ravasz, nem számító, hanem befelé figyelő, amikor felhangzik az ominózus mondat: „Atyámfiai, férfiaik, én farizeus vagyok, farizeus fia, a halottak reménysége és feltámadása miatt vádoltam én.” (6. vers) S az az egység, amely Pál és Akit képvisel, Jézus ellen létrejött, máris felbomlik – „támadt nagy kiáltozás” –, ki így, ki úgy szólt. Ők készültek elítélni Pált a saját maguk al-

kotta törvények, szabályok alapján, hogy aztán egymást ítéljék hangos szóval. Pálnak nem általuk kellett megítéltetnie. Akkor támadt közöttük egy „józan” megszólaló: „Semmi rosszat nem találunk ez emberben, ha pedig lélek szólott neki, vagy angyal, ne tusakodjunk Isten ellen.” (9. vers) S Pál, Isten akaratából elhagyja Jeruzsálemet, hogy Rómában teljesedjen be az ő Krisztustól kapott élete.

Ítélet és ÍTÉLET között különbség van. Míg egyik ember kész elítélni a másikat ezért vagy azért; míg pártok elítélnék pártokat, mert más-ként gondolkoznak; míg nemzetek elítélnék más nemzeteket, mert más fajúak, vagy mert más vallásúak – annak igen csak szomorú és megrendítő következményei vannak. De amikor Isten ítél, akkor az végzetes! Ott nincs rehabilitáció, hogy még a halál után is semmissé lehet tenni az ítéletet, mert az végleges! S ez az ÍTÉLET a Jézusé! Ő szenvedte el a bűn miatt kiszabott ítéletet, mert a bűn büntetése: halál!

Amikor úrvacsoraszózatok felhangzik a kérdés: „Hiszitek-e, hogy az Istenről igazságban, szentségben és ártatlanságban teremtett első embernek esete folytán ti magatok is mindenestől gyarlók, esendők és bűnösök vagytok, kik saját erőtökből Isten ítélőszéke előtt meg nem állhattok, sőt büntetést, halált, kárhozatot érdemeltek?” – vajon a válaszodban, testvérem, teljes tudatában mondatd ki, amikor kimondtad: „Hiszem és valom”? Ha szív szerint mondtad, mert Jézus halála helyettes halál volt, a te helyetted elszünetett halál, akkor – bocsánat, hogy a gyermekmondóka-val mondom – „nyitva van az aranykapu”, helyed van a mennyben.

Testvérem! Ne az emberek szájától, az ő ítéletüktől félj, hanem a végső ÍTÉLET-től! Mert az emberek haragja valóban bántó és fájó is, de az Isten haragja megemésztő tűz, és attól csak Jézus keresztje, érettünk való engesztelő áldozata ment meg! Legyen áldott ezért az Ő háromszor szent neve!

⁹Azon az éjszakán ezt mondta neki az ÚR: Kelj föl, támadd meg a tábort, mert a kezébe adtam azt! ¹⁰De ha félsz megtámadni, menj le előbb a legényeddel, Purával a táborhoz! ¹¹Hallgasd meg, miről beszélnek, akkor majd felbátorodsz, és rá mersz támadni a táborra. Lement tehát legényével, Purával egészen a tábori előőrsökig. ¹²Midján, Amálék és a keleti törzsek úgy ellepték a völgyet, mint a sáskahad, tevéiknek nem volt se szeri, se száma: annyian voltak, mint tenger partján a homok. ¹³Amikor Gedeon odaért, egyikük éppen az álmát mesélte el a társának. Ezt mondta: Azt álmodtam, hogy egy kerek árpakenyér gurult le Midján táborára, és amikor a sátorhoz ért, nekiütöközött, úgyhogy az ledőlt; felfordította, a sátor pedig összedőlt. ¹⁴A társa így felelt neki: Nem más ez, mint az izráeli Gedeonnak, Jóás fiának a fegyvere. Kezébe adta az Isten Midjánt és az egész tábort. ¹⁵Amikor Gedeon meghallotta az elmesélt álmot és annak a megfejtését, leborult imádkozni. Azután visszatért Izrael táborába, és azt mondta: Keljetek föl, mert kezetekbe adta az ÚR Midján tábort!

A harmadik fejezetéhez érkezünk Gedeon történetének. Az elmúlt vasárnapokon hallottuk, hogy Isten elhívja Jerubbaalt, azaz Gedeont, ráadásul szabadítótul rendeli, majd pünkösdi vasárnapján arra figyelhetünk, hogy Isten Szentlelkének a kiáradása nem csak egyszer történt meg a történelemben, a pünkösdi csoda nemcsak az apostolokkal és a tanítványokkal esett meg, akik beteltek Lélekkel és hirdették az evangéliumot, Isten üdvözítő üzenetét, hanem Isten Lelke betöltötte a prófétákat, a királyokat, Gedeont és számos más bírát is az ő korában. Isten így munkálkodik Lelke által ma is. Ma pedig a konkrét feladat az, amivel találkozunk Isten igéjében. Eddig szó volt arról, hogy Isten szabadítót rendel – de ki az, akit meg kell szabadítani? Hogyan történik a szabadítás? Ha nem is a küzdelmet, de annak közvetlen előkészítését olvastuk most föl istentiszteletünkön.

Kedves testvérek, bizonyára emlékeztek arra, hogy a szószerken többször hivatkozom arra, hogy a Szentírásban a részletek legalább olyan fontosak, mint azok az események, amelyeket összességében ismerünk, és le tudunk írni saját magunk is. A szemünk olykor elsiklik apróbb dolgok felett, mint amikor helyszínekről, területekről olvasunk a Szentírásban. Két pontot emelek ki, hogy jól megértsük igényeket. Az egyik egy nyilvánvaló pont. A 7. fejezetben azt olvassuk, hogy a szabadítás munkáját Isten végzi, és Ő ad erőt a szabadításhoz. Így szól az ige: „*Különből még így fog dicsekedni Izrael velem szemben: A saját kezem szabadított meg engem!*” Az egyik fókuszja ennek az igének az, hogy Isten szabadításában bízhat. Isten szabadításában bízhat! Nem emberi okoskodás, nem emberi lelemény, nem emberi kéz munkája az, amikor Isten megszabadít.

A másik pont, hogy mikor szabadít meg Isten? Hol érezzük leginkább az Ő szabadítását? Héberül: a Haród-forrásnál. Nekem sem mondott semmit ez a név, amíg meg nem néztem egy kis katalógusban, mit jelent. Azt

jelenti: a reszketés, a remegés helye. Beszédes név ez, ugyanis ez a történet éppen erről szól: ahol félelem, reszketés és remegés van. A képes beszéd, az elnevezés nagyon jól leírja, miről szól a történet. Sokszor nem tudjuk eldönteni, hogy egy helynek vagy egy személynek a neve előbb született-e meg, mint a vonatkozó eseménysorozat, cselekmény, vagy pedig azért ragadt rá arra a helyre vagy személyre, hogy a szentíró valami jellemző dolgot fejezzon ki ezzel. Ez az eseménysorozat a félelem, a reszketés, a remegés helyén történt.

Néhány évvel ezelőtt Ászá királyról szól az igehirdetés, akivel kapcsolatban az ige

megjegyzni, hogy nem Istenben bízott, hanem orvosokhoz fordult. Nehéz ige. Amikor korábban megírtam ennek a rövid magyarázatát a Bibliaolvasó Kalauzba, mentve a menthetőt egy teljes gondolatot áttemeltem egy kommentárból, hogy valaki félre ne értsé, hogy Isten bűnnek tekintené azt, ha valaki orvoshoz fordul. Rögzítsük: nem tekinti Isten bűnnek. De akkor hogy lehet az, hogy ennek a királynak a vesztét mégis ez okozza? Az áthidaló mondat sem volt teljesen szerencsés, mert évfolyamtársam, *Pecsuk Ottó*, a Bibliaolvasó Kalauz szerkesztője ezt a mondatot kihúzta.

Nem engedte, hogy ez a félreérthető mondat megjelenjen, még akkor sem, ha idézőjelbe volt téve. Egészen addig nem értettem ezt, amíg meg nem néztem, hogy mit jelent Ászá királynak a neve. Ászá neve azt jelenti: az Úr a te gyógyítód. Azaz nem általánosságban volt nyomorúságos, bűnös helyzet, hogy valaki orvoshoz fordult, hanem hogy az, akiről Isten kijelentette, „meg fog téged gyógyítani az Úr”, nem hitte el Isten kijelentését. És ez a „nem hitt”, ez a bizalmatlanság lett bűnül felróva.

Itt is erről van szó. A Haród-forrás elnevezése leírja azt a kilátástalan helyzetet, amiben az ember ott és akkor volt. A reszketés, remegés helyét jelöli. Azt a pillanatot, amikor Gedeon rátekinet a völgyre. Micsoda rémisztő kilátás lehetett! Nem tudom, voltatok-e már ilyen helyzetben, hogy ránéztek egy helyzetre, és azt mondjátok: ez lehetetlen! Gedeon ránéz az ellenségre, akik „*úgy ellepték a völgyet, mint a sáskahad, tevéiknek nem volt se szeri, se száma: annyian voltak, mint tenger partján a homok*”, és azt mondja, hogy ez lehetetlen. Százharmincötezer katona vele szemben. Lehet, hogy egy ilyen sereg látványa pompás, de ott és akkor Gedeon számára ez azt jelentette: elvesztünk. Isten nem tudja, mit mond: ezekkel szemben hív engem? A Szentírás nagyon plasztikusnak fogalmaz: mint a sáskák, úgy lepték el a földet. Mint a tenger partján a homok. Ez a lehetetlenség kategóriája. Evvel találja magát szemben az ember.

Az egyik fókusz tehát, amikor úgy érzed, reménytelen helyzetben vagy. A másik pedig: nem te vagy a szabadító. Nem a te kezébe, a te ügyességébe, a te rátermettségébe az, ami megszabadít téged a bajból, nyomorúságodból. Erről szól ez a történet.

Nézzük meg elsőként, hogy Isten hogyan készíti Gedeont erre a szabadításra, hogyan készíti ebben a reménytelen helyzetben.

Azt látjuk, hogy Isten még inkább nélkülözi a realizmust. Gedeon kiállítja a katonákat, Isten pedig azt mondja neki: „Azt tedd, amit én mondom neked!” Kiáll harmincötezer katonája, mind harcedzett férfiak, az Úr azonban így szól: „Aki fél és retteg, az menjen haza!” És huszonkétezer hazament, csak tízezer maradt ott. A kétharmada hazamegy a seregnek.

Micsoda csalódás lehetett ez Gedeon számára! Ott van a látvány: Amálek, Midján, a keleti népek, a felvert sátrak, az ellenség harcedzett serege, az Úr mégis azt mondja: „Aki fél, az menjen haza!”

Kedves testvérek, ez egyébként a Bibliában szereplő kritérium. Mózes 5. könyvében, a 20. fejezetben olvassuk a hadviselés szabályait: „Azután még ezt is mondják meg az elöljárók a népek: Van-e itt olyan ember, aki fél, és lágyszívű? Az menjen vissza a házához, ne csüggesse el társainak a szívét a magáéhoz hasonlóan!” (8. vers) Milyen fontos isteni útmutatás ez! Hogy aki lágyszívű, az menjen haza, és ne csüggesse a társai szívét a saját szívéhez hasonlóan! Egészen bizonyos, hogy nem lehetett könnyű huszonkétezer ember megfordulni, és hazamenni. Mégsem kellett szégyenkezniük – legalábbis isteni mérték szerint – azért, hogy félnek.

Sokszor vagyunk ám mi is így, testvérek. Ez a mögöttünk lévő időszak sokszor beszélt a számokról. A gyülekezetünk életében is kulcsfontosságú kérdés, hogy hányan vagyunk, hányan maradunk, kik azok, akik maradtak, kik azok, akik elmentek. Hányan ébredtek arra az elmúlt időszakban, hogy hát tulajdonképpen Isten nélkül ugyanolyan az életük, mint Istennel, és elmentek. És vajon nem kísért-e bennünket az a fajta mentalitás, hogy ebben a helyzetben még egymást is csüggesztjük. Hogy mi is lágyszívűek vagyunk. A saját szívünkhöz hasonlóan azt mondjuk, hogy nincs tovább, vége.

Tudjátok, mi volt az első mondat, amit hallottam Csobánkára indulva a rádióban? Ez a mondat fogadott: „A keresztyénség Európában meg fog szűnni.” Egy belga történész véleménye volt ez. Így indultam ma az istentiszteletre Igét hirdetni. Nem szabad, hogy lepereregjen rólunk ez a mondat, és azt mondjuk, „úgy sem fog megtörténni!”, mert azért azt látjuk, hogy egymás szívét bizony tudjuk csüggeszteni.

Hogyan csüggesztjük egymás szívét? Amikor azt a kérdést vetjük fel például, hogy hol vannak a gyermekeink? Hol vannak az unokáink? Hol vannak a rokonaink? Az elmúlt héten beszélgettem valakivel telefonon, aki elmondta, hogy az ő családja több száz évre visszanyúlóan református. Egy határon túli református család, több református lelkipásztorral. Féltem megkérdezni tőle: „És most hol tetszik lenni? Mert hogy én most halom a hangját először, az egészen biztos!”

A számcsökkentés, ahogy Isten zsugorítja a létszámot, minden időben leginkább arra hívja fel a figyelmet, hogy Isten gondviselését ne felejtjük el. Az Úr időnként meggyengíti egyházunkat, gyülekezetünket, szolgálatainkat, hogy az Ő dicsőségét keressük, és hogy minél inkább Őrá hagyatkozunk. Ezért önmagában a gyengesség nem probléma; az a probléma, ha teljesen feladjuk önmagunkat.

A csökkentés ott és akkor Gedeon seregében nem szűnik meg. A tízezerből háromszáz lesz. A második csökkenésnél már nem az a kérdés, hogy megmaradjunk, hanem Isten azt mondja, hogy aki a forrásnál így iszik, az menjen haza! Háromszáz ember marad. Most nem kívánok belemenni abba, hogy a Károli fordítás pont fordítva írja le azt, hogy kik azok, akik maradnak (azok, akik kezükkel szájukhoz emelik a vizet), az új fordítás

szerint pedig azok, akik lefetyelik a vizet, mint ahogy a kutya nyaldossa; mindenki úgy tudja ezt a történetet, ahogy annak idején, gyerekorán megtanulta. Ezért – úgy gondolom – nem is ez a lényeg, hanem az, hogy Isten döntött úgy, hogy csak háromszáz ember maradjon. Lehet, hogy logikátlan volt, lehet, hogy számon is kérjük Istentől, miért

döntött így, de Isten ígéje arra hívja fel a figyelmet, hogy ez volt az Ő döntése. Arra hívja fel a figyelmet, hogy mi számon kérjük Istent a saját miértjeinkért. Miért döntött így az Isten? Miért történt meg ez? Miért történt meg az? A koronavírus járvány megkülönbözetően is kiélezte ezt a kérdést, az elmúlt hónapok története végképp. Miért megy el valaki negyvenkilenc évesen, amikor a környezetében mindenki szereti, becsüli, kitűnő tanár, emberi kvalitásai magasak, miért megy el majd ötven napi szenvedés után? Nem tudunk rá felelni, csak remegő szívvel ki-mondani: „Az Úr adta, az Úr vette el, áldott legyen az Úrnak neve.”

Ugye mennyire nem mindegy már, hogy háromszáz emberről, vagy a saját életünkről van szó? Ki-kí oda tudja tenni ehhez a maga történetét, a maga kétségbeesését, könnyeit, fájdalmát, panaszát, kérdéseit. Mert mit lát? Amáleket, Midjánt, az ellenséget, amelynek se szeri, se száma. Még nem tűnt el az ellenség! Még mindig ott van! Még mindig küzdeni kellene vele! De hogyan? Nincs kívül!

Emlékeztek? Az Ószövetségben van egy próféta, Illésnek hívják. Így kiáltott Istenhez: „Uram, egyedül maradtam! Nincs, aki velem együtt harcolna a Te szent nevedért!” Illés története ugyanilyen aránytalan történet. A háromszáz aránya Amálek és Midján seregéhez képest: egy a négyszázötvenhez. Illés történetében mit olvasunk? Hány prófétája van Baálnak? Négyszázötven. Ugyanez az arány: egy a négyszázötvenhez. A lehetetlenség! „Ez úgyse fog sikerülni!” Miért? Azért, nehogy azt hidd, hogy a te kezéd szabadított meg!

Kedves testvérek, Isten sokszor azért gyöngít bennünket, hogy Őrá támaszkodjunk. Hogy Őt fogadjuk el gondviselőnknek! Támaszkodj Krisztusra! Higgy az Ő megbocsátásában, biztatásában! Higgy Krisztusban, mint jövőben! Az év elején így hallottuk: „Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az én lelkemmel! – mondja a Seregek URa.” (Zak 4,6)

ÚJAT KEZDENI

2021. július 19-23.

Balaton-felvidéki Erdészeti Erdei Iskola

27.000 Ft/fő

játék, sport, strandolás, kirándulás Tihanyba, Nagyvázsonyba

13-20 éveseket várjuk

én csatlakodok @kivvea

északpesti református egyházmegyei ifítábor

JELENTKEZZ

AZ IFIVEZETŐDNél JÚNIUS 30-IG!

A második üzenet, amit szeretnék elmondani, hogy amikor az ember úgy érzi, már nincs tovább, nem tud saját erejéből megmaradni, akkor Isten megbátorítja. Először megmutatja, hogy csak Őrá támaszkodhatunk, utána pedig azt, hogy Ő bátorítani fog téged. Az egy a négyszázötvenhez esélyben Isten azt parancsolja Gedeonnak: „Kelj fel, menj éjjel az ellenség táborába, és figyelj!” És az ellenség táborában történik valami. Megint egy lehetetlen helyzet. Ott kúszik az ellenség táborra felé, mellette van a legénye, fegyverhordozója, és hallgatják az előőrs egyik katonájának álmát, amit a társának mesél egy nagy árpakenyérrel, ami lezúdul a hegyről, és összetöri a sátrakat. A másik megfejt, és azt feleli: „Nem más ez, mint az izráeli Gedeonnak, Jóás fiának a fegyvere.” Ott lapul a fűben, attól fél, hogy elfogják, s azt hallja az ellenségtől, hogy az ő fegyvere által fog megszabadulni Izrael.

Ó, de sokszor van, hogy Isten megbátorít bennünket! Amikor már végképp lemondunk mindenről, akkor Isten szava megbátorított bennünket! Aki felemelt minket, aki utat adott nekünk, aki a csüggedő szívünket megerősítette! Rádásul megint képes beszélni, mert az árpakenyér a legolcsóbb gabonából készített kenyér abban a korban és régióban, és az a mondanivalója, hogy a legszegényebb, a leggyengébb, a legelesettebb emberek, akiknek a tápláléka is olyan szegényes, hogy

lános iskolás lehettem, amikor három vagy négy hétre Zánkára mentem egy szövetkezeti táborba. Az iskolaszövetkezetek vezetői vettek ezen részt, és én úgy kerültem bele, hogy a Vereseyház és Vidéke Takarékszövetkezetek voltam a diákvezetője. Ragasztottunk bélyeget, meg betéteket gyűjtöttünk, és naponta elszámoltunk a fiókkal. Én voltam ennek a diák elnöke. Viccesen mondták is, hogy előbb jártam közgyűlésre, és tartottam beszámolót, mint Anyám, aki később ennek a Takarékszövetkezetnek az egyik vezetője lett. Ebben a táborban volt egy ifjúsági vezető, aki beszámolt arról, hogy mi mindent tapasztalt meg az asztaltáncoltatás, a kurzuslás, a jóslás világában. Aztán rám nézett, és azt mondta: „Te ezeket úgysem fogod megtapasztalni, mert református vagy!”

Én pedig azt feleltem neki: „Miert ne tapasztalhatnám meg?” Azt éreztem, hogy ott vagyok gyerekként ebben a táborban, és valamilyen ki fogok maradni. Hát én is közéjük akarok tartozni, én is olyan akarok lenni, mint ő! És akkor elmagyarázta nekem, hogy ő barátja Bibó István – a későbbi gimnáziumi igazgató – fiának, és ezért tudja, hogy ilyenekben református emberek nem vesznek részt. Hálát adok Istennek, hogy ez a pogány ember ezt mondta! Semmivel nem lettem kevesebb! *Simonfi Béla* testvéremmel közösen szoktuk *Végh Tamást* idézni, aki azt mondta, hogy a jóslás és mindenfajta egyéb bálványimádás, az a magasfeszültség. Ha belenyúl az ember, agyonüti. Hálát adok Istennek, pedig akkor azt gondoltam, hogy Isten valamit el akar venni tőlem, szegényebbé akar tenni.

Nektek is lehet ilyen történetetek, hogy azt gondoltátok, azért nem jó az Istennel lenni, mert akkor szegényebb leszek. Közben pedig nem! Isten nem elvenni akar tőled, akkor sem, amikor nyomorult helyzetben vagy, amikor a reszketés, a remegés helyén vagy, amikor azt érzed, nem tudod, hogy lesz tovább, akkor is az evangéliumot akarja adni minden reszkető, remegő szívű embernek. Annak is, aki fél az evangéliumtól, aki fél a szabadítástól. Mert Ő valóban meg fog téged szabadítani, ha ráteszed az életedet az evangéliumra, Jézus Krisztusra. Így biztat az élő Isten.

Mi van veled? Istenre hagyatkozol? Könyörögsz bűnbocsánatért, szabadulásért, a bálványok, függőségek legyőzéséért? Könyörögsz győzelemért? Könyörögsz szíved örömeért? Ez a történet arra bátorít, hogy tedd meg!

Hogyan? Ez az utolsó gondolatom most – úgy, mint itt a történetben. Lapokúszás

közben Gedeon meghallotta Isten döntését (hiszen az ige végig múlt időben fogalmaz, pedig még nem történt semmi), az elmesélt álmot, annak megfejtését; leborult, és imádkozott. Nem tudjuk, mi volt ez az imádság.

Talán az, amit mi is szoktunk mondani: „Uram, legyen a Te beszéded szerint! Legyen meg a Te akaratod!” Azután visszatért a táborba, és azt mondta: „Keljetek fel, kezetekbe adta az Úr Midján táborát!” Íme, a szabadság már akkor elkészült, amikor még nem került a kézbe a fáklya, a cserepedény, a kard. Isten már megszábadította az Ő népét.

És hiszem, hogy így szabadít meg az Ő Fiában minket, mindannyiunkat. Mert már készen van. Ami a kereszten történt, az nem holnap fog történni, nem holnapután, hanem már megtörtént ott a Golgotán. Ha feltekintesz a keresztre, és látod a Megfeszítettet, ahogy a látor látta Jézust, akkor az Ő kezében elkészült számokra is a kegyelem. Ámen.

Nyilas Zoltán esperes
(Az igehirdetés elhangzott 2021. május 30-án a pomázi református templomban)

mások azzal a marhákat meg a kutyákat etették, ilyen emberekből álló csapat fog győzni az ellenségen. A megvetettek, az esélytelenek, a kitalizítottak mégis győzhetnek.

Nem vagyok vak, látom a számokat, látom a csökkenést, sok mindent látok, de mégis azt mondom – mert azt tapasztalom –, hogy ez a világ valahogyan mégis retteg az Istentől. Retteg az evangéliumtól. De ez a rettegő, ateista, racionalista világ egyben sóvárog is az Isten után. Azok, akik kétségbe vonják a hit minden valóságát, rettegnek az élő Istentől. Hangos fecsegésük, állandó gúnyolódásuk a valódi félelmük indexe. Azok, akik az Úr Jézus Krisztus keresztjét hirdetik, a modern gondolkodók rémei. Közben pedig maguk is arról álmodnak, hogy az evangéliumot meghallják, megértsék, és ez életváltozást adjon a szívükben. Hiszem, hogy ez így van.

A saját példám is ilyen volt. Mondtam már nektek, hogy hatodikos, hetedikos álta-

REMÉNYIK SÁNDOR KÖSZÖNÖM, URAM!

Köszönöm, Uram, hogy tiszta a szemem,
S látom ragyogni arcodat.
Köszönöm, hogy erős a lelkem
S tudom harcolni harcodat.
Köszönöm, hogy tudlak szeretni,
Köszönöm, hogy hitem erős.
Köszönök mindent, mindent, Uram,
A sok tavaszt, lepkét, búzavirágot,
Köszönöm a dalt, életet, álmot.
Köszönöm, hogy végig enyém voltál,
Köszönöm a Tábor és Golgotát,
Köszönöm Emmaust és Betániát.
Ha elmegyek, Uram, mindent megköszönök,
S megcsókolom szentséges kezed,
Mely átkarolva tartott a viharban,
Védett és el nem eresztett.
Köszönöm, hogy oly sok szerető szívet adtál,
Vendégséget szentelt oltárodnál.
Köszönöm, melyben eljössz: a Percet,
S mit letűznek fölém: a Keresztet.

DICSÉRJÉTEK AZ URAT! 145. Zsoltár

Lehet, hogy most titokban az suhant át a szíveteken, hogy na azért ez túlzás, ezt mégsem – ez az igazság talán egy lélektani mellékfogás. Hogyan is dicsérhetném Istent, amikor már alig bírok reggelente felébredni? Amikor a fáradtságtól már szinte beszélgetni sincs kedvem? Amikor reggelente már nem találok egy tiszta pólót a szekrényben, a pókok örömtáncot járnak minden sarokban, és fogmosás közben már néha azon gondolkodom, hogy ősztől mégis inkább benzinkutas vagy pénztáros leszek valahol... S mégis, úgy érzem, erről kell most szólnom: Isten dicsőítéséről.

A Zsoltárok könyve imádságok gyűjteménye: kérések, közbenjárások, bűnbánati imák, köszönő imák. Olyan imádságok, melyeket életünk folyamán, ha más élethelyzetekben is és más szavakkal, de mi is elmondunk. A Zsoltárok könyvében Isten tükröt tart elénk arról, hogy életünk során mennyi próba, mennyi nehézség, fájdalom, bánat, harag, félelem érhet egy embert. Csodálatos, őszinte könyv, nem kendőz el semmit. Bátran panaszkodik, bátran kiönti indulatait, sőt olykor még mérhetetlen haragját is a zsoltáriró ember. Talán azért is, mert legbelül érzi, ha Istennek mondja el, az már félig-meddig gyógyulás.

Minden zsoltár tanít valamire. Ha kiemelünk a 150-ből egyet – lélekben gazdagabbak leszünk általa. Ha pedig folyamatosan, egymás utáni rendjében nézzük a zsoltárokat (mert egy titokzatos erő egyszer sorrendbe tette őket), akkor azt is megérthetjük, hogy oka van annak, hogy pont így kerültek egymás után. Ha ugyanis jobban beletekinünk ebbe a tükörbe, akkor azt látjuk, hogy az utolsó néhány zsoltár a 150-ből már csak a hálaadás, csak a dicséret szava. A dicséreté, Isten dicsőítése. Amire *pontosan akkor* van a legnagyobb szükségünk, amikor már a fáradtságtól szinte beszélni sincs kedvünk, amikor az asztalunkon összetorlódtak a dolgozathegyek, amikor nem találunk otthon egy tiszta zoknit... Amikor alig élünk...

Az utolsó zsoltárok tehát már csak a dicsőítésről szólnak. Mintha arra akarna tanítani ezáltal bennünket az Úr, hogy a legvégső szó, a legfontosabb érzés és a legnagyobb bölcsesség, amikor a szívünk *akkor* is meg tud telni hálával és *akkor* is ki tudja mondani: KÖSZÖNÖM! – amikor ez emberileg a legnehezebb. Mert ha elkezdjük a legnehezebb ponton dicsérni Istent, akkor valami egészen megmagyarázhatatlan dolog fog történni ve-

lünk. Amikor elkezdjük akkor is, csak azért is, dicsérni az Urat, amikor ez látszólag minden emberi értelemnek ellentmond, akkor valami egészen rendkívülit fogunk átélni: megtelik a szívünk békével!

Ezt tapasztalatból is mondom, mert sokszor volt úgy nekem is – ahogy nektek –, hogy nem volt könnyű. Amikor például néhány évvel ezelőtt a férjemnek nem volt munkája, és az elkeseredéstől, mint erős férfiember, nagyon mélyre zuhant. Akkor Isten segített. Tudom, hogy Ő volt, aki segített. Ő súgta, hogy melléüljek, és szinte pontról-pontra végigmondjam neki, hogy mennyi mindent *mégis* meg lehet köszönni. Vagy ha éjjelente néha felébredek, és előkúsznak azok a gondolatok, amik aggodalomra ösztökélnek, amik bántanak – mert azért sokszor vannak ilyenek –, akkor miután végiggondolom ezeket, elkezdem mégis dicsérni az Urat. Dicsérni csak úgy. És akkor egyre több minden eszembe szokott jutni, hogy miért is lehet dicsérni Őt – a Lélek segít ebben. S akkor el is szoktam tudni aludni.

Miért ilyen nagy erő Isten dicsőítése? Sok oka van

ennek. Kettőt szeretnék kiemelni. Az egyik, hogy az ellenség, az ördög nagyon jól tudja, hogy mikor, hogyan és mivel támadjon bennünket. Azt is tudja, hogy amikor fáradtak vagyunk, akkor vagyunk a legsebezhetőbbek. Azonban ha mi *mégis* Jézus szent nevét dicsérjük, akkor megtelünk erővel, Isten erejével. Amitől elmenekül a gonosz.

A másik ok: Isten dicsőítése segít abban, hogy túllássunk a körülményeken, túllássunk önmagunkon, és feljebb tekintsünk: ahonnan az életünk másként látszik. Így segít ebben a múlt is, pontosabban az emlékezés, hogy megértsük, amin most meggyünk keresztül, az próba, ami véget fog érni, és erősebbek leszünk általa. Ahogy volt már így korábban is.

Erre kapunk ma meghívást: Dicsérjétek az Urat! Isten soha nem hiúságból kéri, hogy dicsérjétek Őt. Hiszem és vallom, hogy igazából Isten nekünk akar ezzel jót. Ő nekünk akar jót adni. Ő azt szeretné, ha a mi lelkünk aggodalom, félelem, mérgelődés, panaszkodás helyett megtelne békességgel és örömmel. Akkor is, amikor ez emberileg szinte lehetetlen. Akkor is! Csak azért is! Mindenek ellenére is! S Ő megadja hozzá az elegendő erőt is, azután megadja majd a pihenés idejét is.

Övé a dicsőség és a dicséret!

Soli Deo Gloria!

Sebestényné Jáger Orsolya lelkipásztor ■

SEBESTÉNY-JÁGER ORSOLYA

HA EGYSZER...

Ha egyszer újjászületté,
léptedet őrzi a nyári ég,
a sárga homok augusztusi csöndje,
mikor tűnődve megnyúlnak az esték.

Mikor kitáruul és bezárul az éj,
s a boltívek alatt a kő álma átsuhan,
a múlt idő minden vándorának
sóhaja e kőbe vésvé van.

Ott vagy a térdeplő nyári fűben,
ahogy körülölel az esti szél,
a fatönkék között a kertek alján,
hol a nyári zápor arcodhoz leér.

Ott vagy gyermekeidben is,
és körülötted vidám sokaság.
Mind az én vérem, ajándék,
ahogy az unokák karja ölel át.

Ott vagy, ha hajad fehér lesz,
botra támaszkodsz fáradtan utadon,
de tudd: mindez nem ér itt véget,
majd égbe emelnek angyalszárnyakon.

ESTI IMÁK (Gyermekeimhez)

Vélnéd súlytalan, mint perceink menete,
mikor aludni tér a három szőke vándor,
s paplanból szótt várák udvarából
lépnek az álmok kapualján át.

Vélnéd súlytalan, pedig súlya van,
mint minden közös kis imának,
mit magukkal visznek a felnőttkor nagy vizén,
hová emlékeik majd visszajárnak.

Miként súlya van annak is,
hogy nem válnak egymástól soha haraggal el,
s mikor az Esthajnal az égen áthalad,
szívükben egy angyal énekel.

NE FÉLJ!

Ha megvénülök,
félretesznek majd, mint szakadt kabátot,
vagy elnyútt félcipőt,
mi egykor szebb napokat látott?
S törött tükrömben az emlék,
mi lelkeimmel összenőtt,
másnak megsárgult papírlapon
csak elmosódott festék?
Tárgyak sokasága, értéktelen halom,
elvinném magammal,
ám a ködben elvész a nyom.

S Ő szólt csendesen: ne félj,
ne félj, másként is lehet!
Csak nézz vissza, hogy meglásd
lépteid mögött: húséges Istenedet.

Kedves testvérek! A hallott igeszakaszban arról ír Pál apostol, ahogy a Szentlélek által a hívó ember Krisztus testének, azaz Isten egyházának tagjává lesz, és a Lélek ajándékaival szolgálata hív, képessé tesz arra, hogy neki szolgáljunk.

Mindannyian, akik Krisztus által Isten gyermekeivé lettünk, egyben tagjai is lettünk nemcsak egy gyülekezeti közösségnek, hanem Isten láthatatlan egyházának, melynek tagja minden hívó, éljen a földön bárhol és bármikor, tartozzon bármely keresztyén felekezethez. Erről a közösségről, a hívők közösségéről úgy beszél Pál apostol, mint testről, Krisztus testéről.

„Hiszen egy Lélek által mi is mindnyájan egy testté kereszteltettünk... és mindnyájan egy Lélekkel itattattunk meg” – olvassuk az ígében. Egy testté kereszteltettünk, és gondolkunk itt a keresztség eredeti jelentésére és módjára: bemerítkezés. Belemérülni a vízbe, meghalni a régi, Krisztus nélküli életünknek; kérni és elfogadni, hogy Krisztus tisztítson meg bűneimből, ahogy megtisztít a víz; kijönni a vízből, és új életet kezdeni Krisztussal. Ahogy Pál apostol írja pár fejezettel hamarabb: „Vagy nem tudjátok, hogy igazságtalanok nem örökölhetik Isten országát? Ne tévelyegjete: sem paráznák, sem bálványimádók, sem házasságtörők, sem bujálkodók, sem fájtalanok, sem tolvajok, sem nyereszkedők, sem részegesek, sem rágalmozók, sem harácsolók nem fogják örökölni Isten országát. Pedig néhányan ilyenek voltak: de megmosattatok, megszentelődtetek, és meg is igazultatok az Úr Jézus Krisztus nevében és a mi Istenünk Lelke által.” (1Kor 6,9-11) Bűnösök voltunk, de Krisztus megtisztított, általa Isten gyermekévé lettem. Betölt, átitat, átjár, megtisztít Isten Lelke, így leszek Isten egyházának, Krisztus testének tagjává.

Krisztus, Isten Fia emberré lett, hozzánk hasonlóvá, emberi testet vett magára, de mennybemenetele óta látható módon már nincs köztünk. Míg karácsonykor azt ünnepeljük, hogy Isten emberré lett, velünk az Isten (Immanuel), pünkösdkor azt, hogy Lelke által szívünkbe költözik. Jézus mondja: „Ha valaki szeret engem, megtartja az én beszédeimet: és az én Atyám szereti azt, és ahhoz megyünk, és annál lakozunk.”

(János 14,23) Krisztus tehát testben már nincs köztünk, hanem általunk van jelen a világban látható módon. A hívők illetve a hívők közössége által jelenik meg Krisztus a világ számára. A szavainkkal, tetteinkkel, egymáshoz való viszonyulásunkkal Krisztusra kell mutatnunk, Őt kell kiábrázolnunk. Szavaink, tetteink által alkot véleményét Krisztusról a világ, illetve akik tudják, hogy hívők vagyunk. Ahogy fizikailag a testünk által vagyunk jelen a világban és a testünkkel mutatunk is egy képet magunkról, úgy Krisztust mi jelenítjük meg, ábrázoljuk ki a világ számára.

Régen így fogalmazta ezt meg valaki:

Textus: 1Kor 12,12-27

Mi vagyunk Krisztus kezei Krisztusnak

- ma nincs más keze, csak a miénk, amellyel művét folytatni akarja;
 - nincs más lába, csak a miénk, hogy az embereket az Ő útján vezesse;
 - nincs másik ajka, csak a miénk, hogy az emberek előtt megnyilatkozzék;
 - nincs más segítsége, csak a miénk, hogy az embereket megnyerje magának;
 - mi magunk vagyunk a Biblia, amit tömegek olvasnak;
 - mi vagyunk Isten utolsó, szavakba és tettekbe foglalt örömhíre.
- De jaj, mi lesz,
- ha az írás olvashatatlaná, vagy hazuggá válik?
 - ha kezünk mással lesz tele, s nem az Ő dolgaival?
 - ha lábunk oda visz, ahová a bűn kíséri lépteinket?
 - ha ajkunk olyat hirdet, amit Ő maga elutasítana?
- Hogyan is tudnánk Őt szolgálni, ha nem Őt követjük?

(13. századi ima, Molnár Ferenc fordítása)

Isten Lelke a szolgálathoz különféle ajándékokat ad nekünk, ezeket sorolja fel az apostol az olvasott igeszakasz előzményében,

folytatásában és több más levelében is. Ha összesítjük a felsorolást, akkor ezek vannak előttünk: prófétai beszéd, apostoli tanítás, prédikálás, tanítás, vezetés, bölcsesség, pásztorolás, intés, ismeret, hit, imádság, adakozás, gyógyítás, csodatétel, gonosz lelkek kiűzése, lelkek megkülönböztetése, nyelveken szólás,

nyelveken szólás megmagyarázása, segítségnyújtás, zene, vendégszeretet. A fenti igeszakasz viszont arról beszél, hogy a magunk

szolgálati lehetőségeivel

hogyan vagyunk jelen a közösségben.

Testrészeket is felsorol Pál apostol: kéz, láb, fül, szem, illetve hallás, szaglás, sőt említi a tisztességtelennek tartott testrészeket is.

2019. szeptember 14-én egyházmegyei családi napot tartottunk Veregyházán a hálaadásról. A program része

volt egy imaséta is. Egy tanterem volt úgy berendezve, hogy életünk egy-egy területét átgondolva sorra vehettük, mi mindenért lehetünk hálásak Istennek. Az egyik állomás Krisztus testéért, a gyülekezetért való hálaadásról szólt. Templomot, gyülekezeti életet ábrázoló képek mellett ott is ez az ige volt olvasható. És ott volt egy nagy, sematikus emberalak rajza is. A feladat kiírásában ez szerepelt: „Fontos helyed van Krisztus testében, az egyházban, a gyülekezetben. Milyen testrészlennél? Rajzolj egy kis fejet a monogrammodal az emberalakba, jelezve ezzel, hol van a helyed Krisztus testében!” Most is érdemes ezen elgondolkozni. Hol lennék, hol vagyok, hol a helyem Krisztus testében, a hívők közösségében? Láb lennék, hogy azon az úton járjak, amerre Krisztus vezet, és hogy amerre járok, Isten szeretetének örömhírét vigyem az embereknek? Milyen utakon is járunk, sokszor ott is, ahova Krisztus nem jönne velem? Kéz lennék, hogy írással vagy kézügyességgel, rajz tehetségemmel, kétkezű munkámmal szolgáljak Istennek? Őt dicsőítem-e azzal, ahogy a fizikai munkámat végzem? Fül, hogy meghalljam Isten szavát, és meghallgassam az embereket? Sok esetben az embereknek (a körülöttem élőknek is) nem bölcs tanácsokra lenne szükségük, csak arra, hogy legyen, aki figyel rájuk és meghallgatja őket!

Szám lennék, hogy szóval, beszéddel vagy énekkel dicsérjem az Urat alkalmas és alkalmatlan időben? Vagy esetleg más testrészt, ami nincs itt felsorolva?

Pál apostol kihangsúlyozza, hogy mindegyik testrésznek más-más funkciója, feladata, de mindegyik fontos. Egyik testrészt se tartsa magát többnek, se kevesebbnek. Egyaránt szükség van valamennyire. Saját testünkre is hajlamosak vagyunk úgy tekinteni, hogy egyik-másik testrészt nem olyan fontos, míg esetleg ki nem derül, hogy baj van vele. Akkor kap nagyobb figyelmet. Isten csodálatosan egybeszerkesztette a testünket. Az orvostudomány legújabb felfedezései is azt mutatják, mennyire bonyolult, összetett rendszer a testünk, amiben minden szervre szükség van, mert megvan a maga funkciója. Bőr, izmok, idegek, csontok, vér, emésztőrendszer, hormonok és hosszan sorolhatnánk. Még a körömnek vagy a kislábujjnak is van funkciója, amivel nem is foglalkozunk addig, míg be nem ütjük valamibe. Nem is szólva a belső szervekről, amik csendben teszik a dolgukat, nem is tudunk róluk, míg meg nem betegszenek.

Az akkori és a mai gyülekezeti tagok kísértése egyaránt, hogy magunkat többnek vagy kevesebbnek tartjuk a másikonál. Ne tartsd magadat, a helyedet, a feladatodat többnek, különbnek, fontosabbnak a többiekénél! És azt se gondold, hogy nem ér semmit a szolgálatod! Kinek ez, kinek az a nagyobb kísértés. Van, aki lebecsüli a másik szolgálatát, és van, aki a sajátját nem tartja semmire, és abba is hagyja kicsínysége miatt. Egyaránt fontos Isten szemében mindannyi-

unk szolgálata. A lábé, a kézé, a fülé, a szájé.

Azt is megláthatjuk az igéből, hogy a testrészek együtt alkotnak egy egészet. Össze vannak kötve. Nem lehet magában a kéz vagy a láb a test nélkül. Sőt a testünkben szinte minden mindennel összeköttetésben van a vér, az idegpályák, a nyirokrendszer által.

Szükségünk van egymásra, a közösségre, az egymáshoz kapcsolódásra. Nem lehet közösség nélkül keresztyén életet élni. Össze kell kapcsolódnunk. Nincs magányos keresztyénség. Vannak olyan élethelyzetek, amikor betegség vagy más ok miatt nem tudunk közösségbe menni, otthon kell maradnunk. A járványhelyzet, az elmúlt hónapok mindannyiunkra nézve ilyen időszak volt. De ilyenkor is hallgathatjuk, nézhetjük az istentiszteletet és kereshetjük egymást telefonon, interneten. Ilyenkor is megélhetjük egymással a közösséget, még ha másképp is, mint megszoktuk.

A testünk működése egy igazi csapatmunka eredménye. Minden szerv teszi a dolgát. Ebben a csapatban jól megfér egymással a sok különféle funkció, kiegészítik egymást. A Krisztus testben, az egyházban is egészen eltérő emberek és szolgálatok között is így kell legyen. „Hiszen egy Lélek által mi is mindnyájan egy testté kereszteltettünk, akár zsidók, akár görögök, akár rabszolgák, akár szabadok” – írja Pál. Zsidó és görög, teljesen ellentétes háttérből jövő keresztyének, mégis, Krisztusban egyek, egy közösség, akár egy gyülekezet tagjai. A zsidó, születése óta ismeri az Urat, a mózesi törvények szerint akar élni, ismeri a próféták írásait, de megismerte Krisztust, Krisztusban bűnei bocsánatát, Krisztus életében a próféciák beteljesedését. A görög (vagy bármilyen néphez tartozó pogány, azaz nem zsidó), nem kötődik az Ószövetséghez, talán nem is ismeri, a próféciák nem sokat mondanak neki, de megismerte Krisztust, és vonzotta őt az evangélium, mert addig a sokistenhit paráznasággal teli lelketlen kultusza nem sok jót hozott életébe, megtért, ő is Isten gyermeke lett. Egy közösségben a szolga és a szabad, a társadalom egymással ellentétes

rétegei, akik addig máshogy tekintettek egymásra, a szolga csak parancsteljesítő tárgy urának kiszolgáltatva, most Krisztusban egymás testvérei.

Mi is, Krisztus testének tagjaként, legyünk bármennyire is különbözőek, jöjjünk bármennyire is ellentétes háttérből, gondolkodásmódból, vagyoni helyzetből, társadalmi osztályból, egymást kell segítsük, különbözőségeinkkel egymást kell kiegészítenünk Krisztus szolgálatában. Sőt, örömünk lehet abban, ahogy látjuk sokféleségünket. Jó megtapasztalni egy közös szolgálatban, ahogy sokféleségünkkel, különböző lelki ajándékainkkal egymást kiegészítjük. Magam is megéltem ezt többször egy-egy tábor szervezésében.

Végül a Krisztus testre az is igaz, hogy az egyes testrészek állapota kihát az egész test állapotára. Ha baj van az egyikkel, az meghatározza az egész testet. Ha csak a kisujjunkba ment egy kis szálla vagy egyetlen fogunk fáj vagy a kislábujjunkt beütöttük, mennyire meghatározza a közérzetünket, minden percen arra figyelünk. Hát még ha súlyosan megbetegszik egy belső szervünk, és hosszas kórházi kezelés szükséges. De ha nagy teljesítményt viszünk végbe egyik testrésztünkkel (gondoljunk sport, zene vagy kézügyesség által elért eredményekre), akkor is az kihát az egész életünkre. Éppen így kell legyen ez a közösségben is. „Ha szenved az egyik tag, veled együtt szenved valamennyi, ha dicsőségben részesül az egyik tag, veled együtt örül valamennyi” – olvassuk az igében. Máshol így olvassuk: „Örüljétek az örülőkkel, sírjatok a sírókkal.” Vagyis a másik fájdalom az én fájdalom is kell legyen. A másik öröme nekem

PILINSZKY JÁNOS AZ EMBER ITT

Az ember itt kevés a szeretetre.
Elég, ha hálás legbelül
ezért-azért; egyszóval mindenért.

Valójában két szó, mit ismerek,
bűn és imádság két szavát.
Az egyik hozzám tartozik.
A másik elhelyezhetetlen.

FÜLE LAJOS JELEKET ADNI

Jeleket adni, jeleket hagyni,
Ha elmegyünk is, jelnek maradni,
Beszédés jelnek lenni a hitben,
Mint akit jelnek rendelt az ISTEN.

is örömet kell szerezzen. Ehhez pedig mindeneke előtt ismernem kell a másikat, a másik fájdalmát vagy örömét. A legszomorúbb, amikor közömbösek vagyunk, nem is érdekel a másik hívó öröme vagy fájdalma.

Így lehet jelen egység és sokféleség a hívők közösségében. Legyen ez így gyülekezetünkben is! Amen.

Stift János b. lelkipásztor
(Elhangzott 2021. május 21-én bűnbánati alkalmon a pomázi református templomban.) ■

KÖZÖTTÜNK SZOLGÁLNAK

SOHA NEM VAGYOK MAGAMBAN

Beszélgetés Bordás Ibolyával

Tősgyökeres református családba születtem 1944-ben, Bihar faluban, ötödik gyermekként. Édesanyám már negyven éves volt akkor, én csak fehér hajjal emlékszem rá.

Szüleim földműveléssel foglalkoztak, másfél hold földünk volt, de abból nem lehetett megélni. Ezért eljártak napszámba gazdagabb családokhoz. Azon a vidéken kezdődött a dombos-hegyes rész, és elég sok szőlő volt, így édesapám szőlővel is foglalkozott. Emlékszem, hogy volt egy hatalmas pince, akkora hordók voltak, hogy bele tudtunk bújni. Nekünk kellett kikaparni a borkövet gyertyával a kezünkben. Akkor ez egy tiszta magyar falu volt, iskolába is csak pár román gyerek járt, csak kicsit kellett románul tanulnunk: számolni százig, meg a tantárgyakat. Így én csak akkor tanultam meg románul, amikor felnőtt koromban beköltöztem Nagyváradra, a cipőgyárba dolgozni.

Tizenhárom éves koromban konfirmáltam, előtte egy évig jártunk hittan oktatásra. Nagyon sok éneket tanultunk, mennünk kellett a pappal a temetésekre, és ott énekeltünk.

A konfirmáción a „Szívemet hozzád emelem” kezdetű énekkel mentünk be a templomba, majd elénekeltük a „Mint a szép híves patakra” zsoltárt. Az ígét, amit kaptam, a Tízparancsolatból volt: „Tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú ideig élj azon a földön, amelyet az Úr a te Istened át te néked.” Mikor ezt olvasom, mindig a szüleimre emlékezem, ilyenkor elérékenyülök. Áldozócsü-törtőkön volt a konfirmáció, utána pedig pünkösdkor vettük az első úrvacsorát. Összesen negyvenen konfirmáltunk.

Engem soha senki nem kötelezett, hogy templomba járjak. Szerintem ezzel születtem: úgy éreztem, nekem vasárnap az a dolgom, hogy reggel elmenjek a templomba, délután meg elmenjünk csavarogni a barátainkkal. Nekem ez most is így természetes, én így érzem jól magamat. Vasárnap, mikor hazaérkezem a templomból, úgy érzem, fel vagyok töltődve.

A nyolc általános elvégzése után nekem már be kellett állni a munkába, mert édesapám hamar megbetegedett, nem tudott dolgozni. Tizenhárom éves koromban kaptam meg az első munkakönyvem. Sajnos csak nyolc általános iskolát végezhettem el, később, amikor

Nagyváradra mentem a cipőgyárba, ott jártam ki egy kilenc hónapos tanfolyamot. Oroszoknak készítettünk vászoncipőket. Ez volt az egyetlen munkahelyem. 1988-ig, az átjövete-lünkig ott dolgoztam.

Lánykoromban sokat jártunk táncolni a barátnőmmel. János a szomszéd faluban, Kügyén lakott, ami egy kicsike település volt. Ott nem volt semmi, Bihar viszont egy nagy falu, a fiatalok átjártak mulatozni. János is mikor a katonaságtól hazaengedték szabadságra, átjött. Elhívtott táncolni, aztán összetáncoltuk magunkat. Így adta a Jóisten, egymásra találunk. 1964-ben összeházasodtunk, '68-ban építettünk a szülőfalumban egy házat. János kőműves volt, elhívta a brigádát, aztán egy szombat-vasárnap kalákában felhúzták. Mire jöttek a gyerekek, már készen volt minden.

1970-ben született Jancsi fiunk, '72-ben Zsolt. Akkor még jól mentek a dolgok, mindenünk megvolt, ami kellett. A férjem igényelt a munkahelyétől egy szolgálati lakást, így '76-ban Nagyváradra költöztünk, a ház árából pedig vettünk egy Dáciát.

Aztán kezdtek elromlani a dolgok. A gyerekek az első négy osztályban még tanulhattak magyarul, de a felső évfolyamokban

már minden tantárgyat románul oktattak. A nagyobb fiunk szakiskolába ment, esztergályosnak tanult. Egy kisebb vasipari vállalattal volt szerződése az iskolának. Amikor elvégezte az iskolát, összehívtak egy szülői értekezletet, ahol a gyár igazgatója elmondta, hogy nem tudja a gyerekeket felvenni, mert nincs annyi munkájuk. De el tudja őket helyezni a románság közé, bányába. Nagyon megijedtünk, mert még nem volt tizennyolc éves, mi lesz vele? Nyugtattgattak, amíg kis-korú, addig csak a föld felett fog dolgozni. Na de már csak pár hónap volt hátra a tizennyolcadik születésnapjáig. Gondoltuk, ez így nem lehet. Ez volt az első indítatás.

A fiatalabb fiunk elektronikát tanult. Az osztályukban többségben voltak a magyarok, ezért mindig kiszúrtak velük: nem volt saját tantermük, a különböző órák más-más helyen voltak megtartva. Egy alkalommal a könyvtárban tartott nekik órát egy román tanár, ráadásul olyan kevés hely volt, hogy ketten ültek egy székre. Volt Zsoltnak egy nagyon eleven osztálytársa, aki soha nem tudott nyugton maradni, vele ült egy széken, így aztán mindig lökdösték egymást. Emiatt – hogy rendet tegyen – a tanár egy zászlórúddal, vagy valami más fadarabbal feléjük sújtott. Azt mondta utólag, hogy a másik gyereket akarta eltalálni, de Zsoltot sikerült. Betörte a fejét, ömlött belőle a vér. Végül egy osztálytársa vitte el az orvoshoz, hogy összevarrják és ellássák a sebet. Mind a mai napig meglátszik a helye. Mikor mentem haza a munkából, látom, ott áll a fiam a villamosmegállóban egy turbánnal a fején. Először azt gondoltam, hogy hülyéskedik, mondtam is neki, mit bohóckodsz itt. Na, mindjárt elkezdett sírni, tudtam, baj van. Hátán az egyenruhája csurom vér volt. Mikor a férjem megtudta, azt mondta, most meg és agyoncsapja azt az embert. Szerencsére nem tette. Viszont volt egy ügyvéd ismerőse, egy román ember, akinek sokat dolgozott a lakásfelújításában. Nagyon rendes ember volt, őt kértük, segítsen. Rögtön látéletet vetetett, megröntgenezték a fiam fejét, elkészítette a jegyzőkönyvet, feljelentést. Azt mondta ilyen nem tehet egy tanár, ezért felelnie kell. El is indította az ügyet, ez volt a második lökés.

Közben lehetőséget kaptunk, hogy ideutazzunk Magyarországra. Minden második évben lehetett útlevelet igényelni, ehhez nekünk munkahelyi, a gyerekeknek pedig iskolai engedély kellett. Hála Istennek, megkaptuk. Akkor eldöntöttük, hogy itt ebből nekünk elég volt, átjövünk végleg Magyarországra. Mi egyébként soha nem jöttünk volna el, csak a gyerekek miatt, hogy legyen jövőjük. Jancsi iskolája februárban ért véget, már nem volt iskolaigazolványa, de munkahelyi igazolványa sem volt még. Nem engedték ki az utcára, mert ha valakit igazoltattak, és sem iskolai, sem munkahelyi igazolványa nem volt, azt

Konfirmációi csoportkép - Ibolya a legfelső sorban balról a második

Esküvői kép

elvihették munkaszolgálatra, akár a Dunadeltába is. Április 10-éig, az utazásunkig egyedül sehova sem mehetett. Mindent ott hagyunk, csak azt hoztuk, ami befért az autóbába. Külön utaztunk, mert a román határőrök sokszor visszafordították a családokat, nehogy disszidáljanak Magyarországra. Én vonattal utaztam Zsoltival, János pedig a Dáciával hozta Jancsit. Már itt Magyarországon találkoztunk, és utaztunk tovább együtt. Ez egy nagy felszabadulás volt mindannyiunk számára.

Első hetekben rokonoknál, barátoknál szálltunk meg, majd idejöttünk Csobánkára albérletbe. Mindent előlről kellett kezdeni. Emlékszem, hogy az első napokban, mikor Békásmegyeren laktunk, sok holminkat az autóban hagytuk, mert nem tudtuk felvinni a lakásba. Egyik éjjel feltörték a kocsit, és ellopták az a keveset is, amit magunkkal hoztunk. Alig maradt valamink. Hála Istennek, egy év alatt sikerült – ma sem tudom hogyan – annyi pénzt összekuporgatni, hogy kölcsö-

A Biblia-staféta alkalmán

nokkal meg tudtuk venni ezt a házat, amiben most is lakunk. Saját magunk újjítottuk fel, hála Istennek János szakmája kőműves, szinte minden munkát meg tudtunk csinálni, pedig már nem voltunk fiatalok. Nagyon nehéz évek voltak, főleg, amikor a fiúkat elvitték katonának, két fizetés kiesett a költségvetésből. Akkor olyan szegények voltunk, mint Romániában, mielőtt eljöttünk. De azért mégis itt vagyunk, az Úr megtartott minket!

Eleinte Rákosszentmihályra jártunk gyülekezetbe, majd becsatlakoztunk a csobánkai testvérekhez. 1988 óta vagyunk a gyülekezet tagjai. *Benkő Béla* bácsi volt akkor a gondnok, *Pap László* pedig a lelkipásztor. Akkoriban nem volt ilyen szép imaházunk, egy vaskályhával fűtöttünk télen. Nagyon kevesen jártunk a gyülekezetbe, ha tízen voltunk az istentiszteleten, az már jónak számított. De szép lassacskán növekedni kezdett a gyülekezet, léleken és anyagiakban egyaránt. Így kezdett a kis gyülekezet megújulni. Elkészült a harangláb, megújult az épület tetőszerkezete. Ekkor már *Szekeres Imre* volt a gondnok. Sok

A melanómából való gyógyulás után, akkor adományozta Ibolya a gyülekezetnek hálából a terítőket

munkával felújítottuk a szolgálati lakást is, kicserélődtek az ajtók, ablakok is, és azóta is nagyon sok minden megújult.

Érdekes történet az is, amikor itt találkoztunk a *Benedek* családdal. Először Zsolttal találkoztunk, kiderült, hogy ők is Nagyváradról jöttek. Aztán mikor megláttam Julit, rögtön beugrott, hogy Romániában együtt álltunk reggelente sorba tejért. Jegyre kaptuk az élelmiszert, és egy üzlethez jártunk bevásárolni.

Nem volt könnyű az életünk, de sikerült. Nem voltunk soha magunkra hagyva, mindig volt, aki adott hozzá erőt, Vele meg tudtuk csinálni. Nagyon érdekes volt, mert amikor nagyon nehézre fordult az életünk, mindig kaptunk egy ígét, ami tovább segített. Ilyen volt a 65. Zsoltár 5. verse is: „*Boldog az, akit te kiválasztasz és magadhoz fogadsz, hogy lakozzék a te tornácaidban; hadd teljesedjünk meg a te házadnak javaival, a te templomodnak szentségével!*” És a Lukács 12,32 is: „*Ne félj te kicsiny nyáj; mert tetszett a ti Atyátoknak, hogy néktek adja az országot.*” Hát kaptunk új házat, házat, gyülekezetet.

Bordás János és Ibolya a gyerekekkel

Emlékszem, mikor a két fiunk katona volt, János szívproblémákkal kórházba került, és néhány napra egyedül maradtam. Én elég félős vagyok, gyerekkorom óta soha nem aludtam egyedül, mindig volt valaki mellettem. Itt voltam egyedül a házban, most mi lesz? Hát elővettem a Bibliámat, olvasgatni kezdtem a Zsoltárokat. Olyan békeség és nyugalom szállt meg akkor, minden félelmem elszállt. Tudtam, nem vagyok magamban, és ez azóta is így van.

Pár éve egy komoly műtét előtt ezt az ígét kaptam: „*Bízzad az Úrra a te dolgaidat; és a te gondolatid véghez mennek.*” Nyugodtan mentem a műtőbe, mert tudtam jó kezekben vagyok.

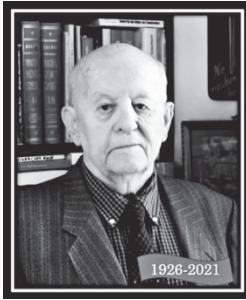
2003-ban melanómával műtöttek, utána azt mondta a professzor: „*Ibolya drága, amit mi meg tudtunk tenni, azt mind megtettük. Most magán a sor meg a Jóistenen!* Ha maga együttműködik az Úrral, akkor meg fog gyógyulni.” Még most is itt vagyok, még ennyit adott. Ez a kegyelem!

Amikor Magyarországra jöttünk, *Pap László* tiszteletestől megvettem a „*Keresztyéni tanítások és imádságok*” című könyvet, azóta ezt lapozgatom. Mindenkiért mondom imádságot, gyerekekért, ismerősökért, a gyülekezetért, az egész földgolyóért. Hiszen mindenki beteg, nemcsak mi! A teremtett világért: amit az Isten ilyen szépre megteremtett, maradjon meg unokáinknak, dédunokáinknak!

Kerekes Balázs

Szolgálóként a Szurdokban

ASZTALOS ZOLTÁN (1926 – 2021)

Asztalos Zoltán nyugalmazott református lelképásztor életének 95. évében, 2021. április 21-én hazatért Megváltó Urához.

Debrecenben született, középiskolai tanulmányait a Debreceni Református Főgimnáziumban végezte. Diákként csatlakozott a Soli Deo Gloria mozgalomhoz. A hadifogságból hazatérve belépett a Bethánia Szövetségbe, érettségizett, és a Debreceni Református Teológiai Akadémia hallgatója lett.

Református lelképásztorként Selyeben, Hernádbudőn és Alsóvadáson szolgált. Gyülekezeti teendői mellett a térség belmissziós törekvéseiben is jelentős szerepet vállalt, és nemzetközi kapcsolatokat is épített.

Részt vett a Biblia Szövetség megalapításában, kiépítésében és vezetésében is, *Borbély Béla* halála után több cikluson át aktív elnöke lett. Szervezte a nyíregyházi (kezdetben vencsellői csendesnapnak nevezett) augusztusi lelki

programot, évtizedekig a berekfürdői lelkigondozói hetek, illetve a pedagóguskonferenciák szolgáltatója, házigazdája volt.

Az Evangéliumot Minden Otthonba és az Országos Bibliaiskola alapítványok alapító tagjai közé tartozott, az utóbbinak évekig kuratóriumi elnökeként is szolgált. Az ő aktív közreműködésével alapították a Molnár Mária Külmissziói Alapítványt, aminek ezt követően kuratóriumi elnöke is volt.

Szerette Jézus Krisztust, szíve égett az Úr ügyéért, a magyarországi és erdélyi hívó népért.

Asztalos Zoltán igen mély baráti, testvéri kapcsolatot ápolt *Pap Lászlóval*, gyülekezetünk korábbi lelképásztorával, aki 1997-ben meghívta őt Pomázra evangelizálni. A prédikációk analóg kazettán fennmaradtak, így azokat most és a következő számainkban – ha Isten éltet minket és megengedi – szeretnénk közkinccsé tenni és újságunkban megjelentetni, ezzel is megemlékezve Isten áldott életű, mindvégig hűséges szolgájáról, Asztalos Zoltánról. ■

AZ ÉN HÁZIPATIKÁM ID. ASZTALOS ZOLTÁN REFORMÁTUS LEKIPÁSZTOR EVANGÉLIZÁCIÓS IGEHIRDETÉSE Pomáz, 1997. november 24.

Szeretett testvérek, Isten ígétét olvasom, ahogyan szól hozzánk a Timótheushoz írott második levél 3. fejezetének 16. és 17. verséből.

¹⁶A teljes írás Istentől ihletett és hasznos a tanításra, a fedésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre,

¹⁷Hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített.

Szeretett testvéreim, hadd mondjam el nektek azt, hogy évek óta örömmel készülök erre a szolgálatra. Jó néhány éve, hogy beszélgettünk arról újra és újra, hogy hogyan lehetne egyszer ide eljutni. Istennek adok hálát, hogy eljuthattam ide közétek a pomázi gyülekezetbe. Azért is nagy öröm számomra ez a szolgálat, testvérek, mert én Isten kegyelméből ez előtt pontosan ötven esztendővel ismertem meg az élő Jézus Krisztust. Életem legnagyobb mélypontján voltam akkor, három esztendőös orosz hadifogság után, összetörve testben, lélekben kifosztva, 21 évesen, és én akkor találkoztam Jézus Krisztussal. És Ő megragadott

engem, magáévá tette az életemet, és azóta Őt hirdetem. Órála teszek bizonyosságot.

Ha Isten éltet, testvérek, bennünket ezen a héten, egy olyan összefoglaló címmel szeretnék néktek szolgálni és bizonyágtételeket elmondani, hogy „Az én házipatikám”. A lelki házipatikáról szeretnék beszélni. Olyan csodálatos dolog a Biblia és a Bibliának sok-sok üzenete, én csak néhányat tudok elmondani ezek közül, egy hét nagyon rövid ehhez, de szeretnék arról beszélni, hogy mit is jelent ez a házipatika a mi számunkra, hogyan kell ezt gyakorlatilag használni, hogyan kell a magunkévá tenni Isten üzenetét és mondanivalóját, és hogyan kell abból élni.

Emlékszem, egyszer egy nagyon kedves testvéremmel találkoztam, aki sok-sok nyomorúságon ment keresztül, hosszú ideig volt fogásban, börtönben hite miatt, és ahogyan beszélgettünk, egyszer csak elővesz egy hatalmas nyílzacskót, és azt mondja nekem, hogy ez az én házipatikám. Mindenre van benne orvosság, fejfájás ellen, ha a hátam fáj, ha lázam van, ha beteg vagyok, ha köhögök, mindenre van benne orvosság. Persze almosolyodtam,

és mondtam: Azért nem olyan egyszerű az eset. Szeretett testvérek, miért mondtam el ezt? Azért, mert ilyen csodálatos házipatika lehet mindenki számára a Biblia, aki a Bibliát forgatja. Aki a Biblia előtt megáll csendesen, aki kész elfogadni Istennek a mondanivalóját, kész szívébe zámi azt, amit az Úr mondani akar, és kész növekedni abban a kegyelemben, amelyet számunkra maga az Úr Jézus Krisztus hozott.

Testvérek, erről a patikáról szeretnék ma először beszélni, aztán majd estéről estére egy-egy különösképpen érdekes és izgalmas betegségről és ennek a betegségnek a gyógyszeréről.

Ma tehát, testvérek, a patikáról általában. Mi is a patika? Ugye választékosan kifejezve úgy szokták mondani: gyógyszerész. De hát a mai gyógyszerészekben annyi sok minden van. A mi kislányunk is ott dolgozik hosszú évek óta, és elmondja, hogy egyre bővül a választék, sok minden van ott már, varázsszerekig bezárólag, normális gyógyszerítő kezdve a legfantasztikusabb orvosságokig, hadd ne soroljam most fel, csak egy néhányat ebből: homeopátiás szerek, svédcsépp, és sok olyan furcsaság,

amelyet ajánlanak a szegény betegeknek. Hatalmas versengés folyik a kedves beteg vásárlók kegyéért, még a patikában is. És mindenre ajánlanak gyógyszert, levertség ellen, bűntudat ellen, lelki betegségek ellen. Egyszer láttam egy ilyen plakátot, föl van sorolva: „Hogyha bűntudata van, hogyha kisebbségi érzéssel küszködik, hogyha levertségben van sokáig, hogyha ilyen meg olyan jeleket észlel magán, akkor forduljon az orvosához, és vegye be ezt a gyógyszert.”

Testvérek, nagyon fontos és nagyon lényeges dolog tudnunk azt először is, hogy mi a különbség a földi házipatika és a földi házi gyógyszer között és a Biblia között, amelyet Isten nekünk valóban gyógyszerként ad Isten kegyelméből.

Először is az, testvérek, hogy minden földi gyógyszernek van egy lejáratú ideje. Ez rendszerint rajta van a dobozán. Kislányom szokta csinálni időnként, hogy átnézi a mi kicsi házipatikánkat, és irgalmatlanul kidob minden gyógyszert, aminek lejárt az ideje. Igen, testvérek, ezek a gyógyszerek olyanok, hogy csak valameddig hatnak, aztán elvesztik a hatóerejüket. Gondoljátok el, a Biblia kétezer év óta hat, sőt még hozzá lehet tenni az Ószövetséget, és el lehet mondani, hogy több ezer esztendeje, több mint kétezer éve mindig tele van csodálatos hatóanyaggal, emberek gyógyultak meg, emberek frissültek fel, emberek üdültek fel a Biblia üzenetein. És igen, lehetett hallani csodálatos történeteket, hogy valamikor befalazták a Bibliát az ellenreformáció idején valahol, és mikor megtalálták, és elkezdték olvasni, emberek jutottak élő hitre a régi öreg Biblián keresztül. Testvérek, ma odahaza a Bibliát szoktad-e naponta olvasni? Előveszed-e, és lelki táplálék-e számodra és a családod számára? Mert valóban megáll ez a csodálatos kedves éneknek egyik sora, hogy „A régi hír örökre új”. Amit Ő ad, az soha nem jár le, annak a hatóanyaga mindig megmarad, az mindig fog hatni neked és mindig fog gyógyítani téged.

Aztán mindig ráírják a földi gyógyszerekre, hogy vigyázni kell a káros mellékhatásokra. Így is ajánlják az ún. modern hatóanyagokat – mert tulajdonképpen ezeket nem lehet gyógyszereknek nevezni –, hogy kérdezze meg orvosát, gyógyszerészét az esetleges káros mellékhatásokról. Igen, testvérek, minden gyógyszernek van tulajdonképpen egy káros mellékhatása. De a Bibliának nincs káros mellékhatása. Ha a Bibliát olvasod, elfogadod a benne lévő csodálatos üzeneteket, magadézá teszed és naponta használod, semmiféle káros mellékhatást nem fogsz érezni. Sokszor azzal szokták

vádolni Isten gyermekeit, hogy milyen érdekes az, hogy mennyire megváltozik valakinek az élete a Biblia üzeneteinek befogadása után. Ugye ilyeneket is szoktak mondani, hogy megbolondult. Egyszer, emlékszem rá, annak idején, ezelőtt úgy 40-45 esztendővel, az ébredés idején az édesapa jön hozzám tel-

jesen kifakadva magából, és mondja, hogy „hát gondolja el, tiszteletes úr, hogy a lányom megbolondult.” Mondom: „Hogy-hogy megbolondult?” Azt mondja: „Megbolondult. Minden nap Bibliát olvas. Minden nap imádkozik, és örömmel várja mindig az alkalmat,

Asztalos Zoltán

hogy elmeheessen a bibliaórára és a templomba.” Hát ez megbolondulás? Testvérek, a Bibliának – hadd mondjam újra – nincsen káros mellékhatása.

Aztán lehetne sorolni még a példákat egészen addig, hogy amíg a kor szerint is kiadagolják a gyógyszert, hogy gyermeknek vagy felnőttnek kell a lázcsillapító vagy az a bizonyos hatóanyag, mert amit a gyermek még elbírt, a felnőtt többet kell hogy kapjon belőle.

És végül, testvérek, minden patikában mindenre gyógyszer nincs. Sokszor előfordul, hogy valahonnan kell keríteni egy különleges gyógyszert, mert nincs abban a patikában. Mert lehetetlenség annyi gyógyszert árulni. Testvéreim, a Bibliában mindenre található gyógyszer. Hadd mondjam újra, hogy minden betegségre, minden nyomorúságra, minden lelki görcsre, minden belső szenvedésre van gyógyszer Isten kegyelméből.

Tulajdonképpen akkor mi a Biblia? Én nem bibliaiskolát akarok tartani a héten, ne értsétek félre, hanem azt szeretném elmondani néhány üzenetben, hogy mit mond Isten, mit üzen neked az Úr, és hogyan akar téged gyógyítani.

Először is azt, testvérek, hogy Isten üzen neked a Bibliában. Így is fogalmazzák, hogy a Biblia Isten szerelmes levele hozzád. Mert benne elmondja, hogy milyen mérhetetlenül szeret, milyen kimondhatatlanul irgalmas, mennyire türelmes hozzád, mennyire lehajolt hozzád. Az egész világot úgy szeretted, hogy az egyszülött Fiát adta, hogy valaki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Drága testvéreim, ez a Biblia, személyre szóló levél hozzád. Így mondja a Bibliának egyik mondata, hogy „neveden hívtalak téged, enyém vagy!” Olyan boldogan, hálás szívvel el tudod-e ezt fogadni? Mert sokszor itt is sokféle beszéd

van a világban, hogy a Biblia a törvényt hirdeti, rendkívül szigorú a Biblia, lehetetlenség megtartani. Hányan szokták ezzel mentetetni a maguk hitelenségét, hogy „így se lehet ezt megtartani! Hát hiába erőlködik az ember!” Persze, nem is lehet megtartani. De van kegyelem, van Krisztus, az élő Úr, Aki munkálkodik benned, s ha benned él, akkor átformálja az életedet, és egészen más leszel, mint addig voltál. Mert a Biblia, testvérek, lelki kenyér. Olyan táplálék, amelyen el lehet élni. Régen azt mondták, hogy kenyéren és vízen el lehet élni. Ha van kenyér és víz, megél az ember, és tényleg így van. Kipróbáltam, higgyétek el!

Igen, pláne, hogyha ott van az, Aki azt mondja önmagáról, hogy „*Én vagyok az életnek ama kenyere*”. A Biblia olyan lelki táplálék, amely nélkül nem lehet megélni, testvérek. Lehet vegetálni a Biblia nélkül. Lehet egy látszatéletem élni, lehet azt mondani, hogy én megvagyok Biblia nélkül, Isten Igéje, Isten Kijelentése nélkül, de alapjában véve, testvér, kínlódás az élet. Ennek az életnek nincsen sok értelme. Mert a Biblia táplálék, a Biblia kenyér, kenyér nélkül – így szoktuk mondani – nem lehet megélni. Mert hiányzik a kenyér az asztalról, hogyha nincs. És a Biblia így akar számodra valóban naponkénti táplálékká, kenyérré lenni, életté lenni számodra.

Ezentúl van a Bibliának, testvérek, egy csodálatos hatóanyaga, amelyet manapság különböző formában gyerekeknek és felnőtteknek védőoltásként szoktak beadni. Én kapcsolatban vagyok a Liebenzelli Misszóval, ennek a misszióknak vagyok a magyarországi munkatársa, és sokszor hallom, hogy amikor valaki külszíni készült, akkor rendkívüli sok oltó-

anyagot kell hogy kapjon. Mert szinte minden lehetségesen előforduló betegség ellen beoltják ilyenkor, hogy profilaxisban részesítsék. Hogy megőrizze a szervezetét a különböző fertőző hatásoktól. Hát ilyen a Biblia, testvérem. Azért lehet és szabad a Bibliát olvasni és a Biblia előtt elcsendesedni, mert a Biblia úgy táplál bennünket, és olyan hatóanyagokkal lát el bennünket, hogy nem fúj ide s tova a tanításnak akármilyen szele, hanem megállhatunk a Kősziklán, Jézus Krisztuson, és Őbenne növekedhet az életünk, és Ő megtart bennünket ingyen való kegyelméből.

És voltaképpen minden benne van a Bibliában, amire szüksége van a mi belső lelki szervezetünknek. Mint ahogy, testvérek, a különböző tápanyagokban benne kell hogy legyen minden, amire az emberek szüksége van, mert különben föllép a vitaminhiány. Mi ismerjük a skorbutot és sokféle betegséget, amely vitaminhiány miatt keletkezik.

Az orvos csak ránéz valakire, és rögtön tudja, hogy ennek az illetőnek vitaminhiánya van, vagy éppen vérszegény, valamire szüksége van, valami hiányzik a szervezetéből. És a Bibliában, testvérek, minden megvan, ami a te életedhez, lelki életed jól tápláltságához szükséges. Minden, minden, az utolsó piciny kis darabkáig. És olyan tudjátok ez, olyan csodálatos, hogy ha valaki a Bibliát olvassa elcsendesedő szívvel, és megáll Isten Szent Lelkének hatása alatt, Krisztus előtt csendben, akkor Ő úgy táplál bennünket, hogy mindennel megajándékozz, amire szükségünk van itt a földi életben és az örökkévalóságban is. Mindent neked ad az Úr Jézus Krisztus által és Őbenne.

Azt is el kell mondani, testvérek, hogy ezek a bibliai üzenetek kipróbált gyógyszerek. Kétezer esztendeje, sőt több mint kétezer éve állandóan hatóanyagot hordoznak és hatóanyagot adnak az embereknek lelki nyomorúságban, bajban és szenvedésben, a mélységből kiemelnek, mert erre az embernek szüksége van. Minden embernek szüksége van rá. Olyan nyomorúságos életforma, testvérek, Biblia nélkül élni, Krisztus nélkül élni, én nagyon jól tudom. Csak annyit hadd mondjak el, hogy én nagyon, nagyon régen olvastam a Bibliát, egészen fiatal gyermek voltam, 12 éves koromtól kezdve kezdtem a Bibliát olvasni. Akkor járt Magyarországon Stewart Jakob, egy skót evangélista, aki futballistából lett evangélista, és Debrecenben evangélizált. Én elmentem, és akkor, emlékszem rá, annak a hétnak az volt az éneke, hogy „Jöj szívembe most, Úr Jézus! Ó, jöj ma még, lakója légy, Jöj szívembe most, Úr Jézus!” És azóta a Bibliát olvastam. Azonban nem volt élő hitem, és nem volt élő kapcsolatom Jézus Krisztussal. Persze azért én gyönyörködtem a Bibliában, a világ legszebb könyvének tartottam, sok-sok örömet találtam a bibliai részek megtanulásában, kívülről tudtam, ismertem a Bibliának egyes részeit, úgyhogy amikor hadifogságba kerültem, az első nagy motozásnál vették el tőlem a Bibliát, és dobták a szemébe a többi szemét közé. És testvérek, ahhoz, hogy én eljussak az élő hitre, ahhoz kellett következnie egy bizonyú hadifogságnak, mérhetetlen sok szenvedésnek és nyomorúságnak,

és amikor kétségbeesve, teljesen kifosztva lelkileg és testileg, idegileg tönkretéve ott álltam, hogy vége az életemnek, akkor talált meg Jézus Krisztus. És azóta van életem. Azóta tudok Benne élni és Benne örüvendezni napról napra. Mert Őbenne, Krisztusban és a Bibliában minden lelki betegségre, minden lelki bajra van orvosság. Nincsen olyan lelki betegség, csomód, bűnöd, bajod, görcsöd, valakivel való feszültséged, amit a Biblia ne tudna orvosolni, ahol a Biblia Krisztusa ne tudna rajtad segíteni. Nincs olyan betegség, testvérek, senkinek se, amelyen ne tudna Ő könyörölni.

És hadd mondjam, hogy sokszor – ezt is megtapasztaltam – testi nyomorúságainkra is van lelki gyógyszer. Hogy csak egyet említsék a sok közül, a Bibliában ott található Pál apostolnak az élete, aki valami rettenetes betegséggel küszködött, nem tudjuk ma se, hogy mi volt az a betegség, de gyötörte. Így mondja, hogy „*tövis adatott a testembe: a Sátán angyala, hogy gyötörjön*”. Valami rettenetes szenvedése volt az apostolnak, és háromszor imádkozott az Úrhoz, hogy vegye el róla a szenvedést, és ez volt a válasz háromszor: „*Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm értelenség által végeztetik el.*” S attól kezdve járta az országokat, a világrészeket, és hirdette az evangéliumot, és gyülekezetek tucatjai keltek életre az ő szolgálata nyomán. Mert elég volt a testi betegség legyőzésére és elhordozására az a lelki erő, amit kapott az Úr Jézustól.

Testvérek, azért is csodálatos ajándék ez a lelki gyógyszer tehát mindenki számára, mert ez sosincs bezárva. Itt nincs munkaszünet, nincs inspekción, és nincs kiírva, hogy hol van a legközelebbi gyógyszertár. Valahol jártam nem is olyan régen, és mosolyogtam meg egy kicsit úgy fáj a szívem a betegekért, ki volt írva egy gyógyszertár ajtajára, hogy a legközelebbi gyógyszertár – és meg volt adva a hely: onnan 20 kilométerre volt. Szegény beteg! Még menjen 20 kilométert a legközelebbi gyógyszertárig! Testvérek, a Bibliát előveheted, elővehetjük, a Bibliát, kinyithatod imádságos szívvel, a Bibliát olvashatod, a Biblián növekedhetsz – próbáld ki! Életed minden bajára segítséget találsz benne Jézus Krisztusban.

De meg lehetne kérdezni, testvérek, azt is, hogy hogyan lehet a Biblia lelki gyógyszer? Hogyan lehet a Biblia számomra lelki gyógyszer? Hogyan történik az, hogy Isten segít rajtunk valami módon. Nem szívesen szoktam beszélni saját magamról, de hadd mondjak el egy történetet. 1975-ben nagyon súlyos autóbalesetet szenvedtem. Majdnem az életem ment rá. Az arcom összetört teljesen, csípőizület törésem volt, elmondták az orvosok, hogy operálni ugyan nem kell, de körülbelül két hónapig fogok feküdni majdnem mozdulatlanul az ágyban, a térderem 12 kilós súlyal, átfúrták a combcsontot stb., nem akarom elmondani a részleteket, és úgy megdöbbenem akkor, aki benne voltam a mozgalmasságban és három gyülekezet szolgálatában: „Uram, hogy lesz ez? Hogy fogom ezt kibírni? Két hónapig feküdni a kórházi ágyban?” És amikor másnap tudtam olvasni, mert addig kába voltam, elővettem a Bibliát, és tudjátok mi volt a legelső, amit akkor a napi következő igeszakaszban olvastam? Ezt mondja az ige: „*megtanultam, hogy azokban, amelyekben vagyok, megelégedett legyek*”. Gondoljátok el, mennyire fejbe vágott ez az ige, és mennyire el kellett gondolkozzam azon, hogy „Uram, hát Te most azt akarod, hogy én itt a kórházi ágyon két hónapig megelégedett legyek?” És valóság volt, testvérek. Életem talán – nagyot mondok, vagy annak látszik – életemnek két nagyon szép hónapja volt, amit ott töltöttem a kórházban. Sok-sok lelki beszélgetés ápolókkal, ápolónőkkel, orvosokkal, betegekkel, sok-sok látogatás, és sok-sok csend az Úr előtt. Testvérek, olyan jó volt tényleg megelégedett szívvel végigélni azt a két hónapot a kórházban!

Drága testvéreim, valóban így van az, hogy megszólal az Isten Igéje, beszél velünk az Úr a Biblia által, és ha olvasod, akkor nem lehet kikerülni a földi patikának a hasonlatát sem, tudniillik van egy orvos, van egy recept, és van egy gyógyszer, amit majd be kell venni. Az orvos megállapítja a bajodat, megmondja, hogy milyen gyógyszerre van szükséged, és a gyógyszert be kell venni. Hogyan lehet, testvérek, a Bibliát ilyen módon kezelni és olvasni?

EMLÉKEIM ASZTALOS ZOLTÁN RÓL

Ismeretségünk az 1970-es évek végén született. A lelkészek azon csoportja, mely ismert bennünket – hiszen a legtöbbször egy egyházmegyében szolgáltunk –, imádságos szívvel mintegy részt vett férjem megtérésében, behívta a megalakult szolgáló közösségbe, és maguk közé hívták őt is. Attól fogva részese lett határon belüli és határokon túli szolgálatok közös végzésének. Vitték az ígét, könyvet, gyógyszert, a meghívó leveleket s egyéb szükséges, náluk nem lévő dolgokat. Asztalos Zoltán a családi kapcsolatai révén otthonosan mozgott, s az ő révén – sokszor ajánlásával – sokakkal megismerkedtünk, s a későbbiekben már közösen is látogattuk őket. Így jutottunk el Marosvásárhelyre, a Nyárad-mentére, Csíkba és a felsorolhatatlan sok szép helyre.

Megismerkedtünk *Csiha Kálmánékkal, Farkas Gyurival*, a Gecse utcai gondnokkal, *Pitő Antiékkal* – szívesen sorolnám a többi is, de... Visszanézve azt láttam meg az ottani szolgákban és Asztalos Zoltánban is, amit az Ap.Csel. 20:24 így ír le: „*De semmivel sem gondolok, még az én életem sem drága nekem, csakhogy*

elvégezhessem az én futásomat örömmel...”

A Biblia Szövetség megalakulásával a szabadabb időszak nagyobb lehetőségeket hozott, és azokban ugyancsak vezető volt, hűséges szolgálója Istennek. Abban, hogy családját is megismertem, szerepe volt *Toókos Csabának* is, aki sógora volt és budakalászi presbiter. Férjem halála, az ő nyugdíjba menetele, nem szakította meg kapcsolatunkat, de áttevődött levelezési síkra, majd az is ritkulni kezdett.

S most nem régen jött a hír: hazament, futását befejezte. Emléke legyen áldott!

Pap Lászlóné lelkipásztor

Hogyan lehet egyáltalában a Biblia előtt elcsendesedni? Én tudom, hogy sokszor volt erről szó, de hadd próbáljam most újra elmondani, lehet, hogy nem mondok semmi újat nektek. Általában a Bibliát az emberek kétféleképpen szokták olvasni, lehet még hozzátenni többet, de én a két fő módot szeretném elmondani. Az egyik az, hogy némely ember úgy olvassa a Bibliát, mint egy regényt. Egyik részt a másik után. Szépen átsiklik részle-

teken, gondolatokon, jönnek egymás után az események, és elolvastuk, oszt' kész. Sokan úgy olvassák a Bibliát, mint egy kötelező olvasmányt, amelyet reggelként el kell olvasni. Megmondom őszintén, velem is megtörténik igen sokszor.

Aztán – és én erről szeretnék most többet beszélni – van egy másfajta olvasási mód, és jó lenne, hogyha még a prédikációkat is ilyen módon hallgathatnád a templomban, az igehirdetéseket, tudniillik kérdőjelekkel. Tényleg nekem szól? Tényleg rólam beszél? S ha igen, akkor mit mond nekem? Ilyen önvizsgáló kérdőjellel. Hogyan beszél hozzánk Isten? Például, testvérek, egy igeszakaszból csak egy néhány szót szeretnék felolvasni, pontosabban egy mondatot, a Római levél 8. fejezetének 32. verse ez. Felolvasom az egész verset, és majd csak egyetlen egy szónál állunk meg: „Aki az ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem őt mindnyájunkért odaadta, mimódon ne ajándékozna vele együtt **mindent** minékünk?” Ez az egy szó, testvérek, hogy **mindent**, jó lenne, hogyha most egy kicsit elgondolkoztatna bennünket. Isten ajándékozta Isten. Jézus Krisztust nekünk ajándékozta, és Vele együtt mindent nekünk ajándékozott. De mi ez a minden? És egyszer csak megállsz így csendesen, és kérdezd, hogy „Uram, mutasd meg, hogy mi az a minden”, akkor azt gondolom, hogy egyrészt eszedbe fog jutni egyszerűen sok minden, hogy neked Krisztus által Isten Atyád lett például, az Ő országába befogadott, és elcsendesedsz, lehet, a következőt kérdezd: „No, és ez minden? Ezzel rendben van a dolog? Mi az, ami még benne van ebben a **mindenben**?” Hát igen, bűneimet megbocsátotta, életet ajándékozott, tanácsol, imádságaimat meghallgatja, mindent nekem ad, mert vigasztal, mindent nekem ad, mert nekem adta az Ő drága Igéjét, az Ő drága vérért, amellyel megtisztogat,

és amellyel számunkra utat nyitott az Ő országába. Mindent nekünk adott Isten Krisztusban, mert szolgálatra hívott el, örök életre, míg itt a földön vagyunk, eszközzé akarja tenni az életünket az Ő országa építésében, és vár bennünket az örök élet, ... az atyafiak közössége. És testvérek, azt gondolom, hogy lehetne folytatni hosszú, hosszú időn keresztül, hogy mit adott még Isten nekünk Krisztusban. **Mindent!** És ebben a mindenben tényleg benne van minden, testvérek.

Olyan nagy és drága ajándék volt számunkra a múlt héten Berekszárdon, hogy láttuk az új életet születését, hogyan születnek új életre emberek, hogyan találják meg az élet útját Krisztusban Krisztus által, hogyan virulnak ki az arcok aggodásból, félelemből és gyötrelomból, és hogyan tudnak boldogan igent mondani Jézus Krisztus szavára és üzenetére. Testvérek, olyan csodálatos ajándék ez! Ez a **minden!** És mindent nekünk adott Isten Krisztusban, mindent nekünk ajándékozott. Az ajándékot nem kell megfizetni, és nem lehet megfizetni, nem lehet érte semmit adni, csak annyit, hogy köszönöm, és elfogadni az ajándékot. Mindent nekünk ajándékozott, amire szükségünk van itt a földön és az örökkévalóságban. Ez az ajándék, testvéreim, csodálatos, végéremehetetlen mennyei kincs, és mindezt Isten nekünk Krisztusban ideajándékozta ingyen kegyelméből.

És testvérek, ha valaki a Bibliát így olvassa vagy így hallgatja az igehirdetést, nagyon sokat tanulhat belőle. És megtelik a szíve örömmel és hálaadással, boldogsággal, nevének magasztalásával. De hadd mondjam, testvérek, befejezésül azt, hogy ez rendkívüli fontos dolog. Ez élet és halál kérdése. Itt nem lehet azt mondani, hogy „jó, hát meghallgattam, és nagyon szép volt a prédikáció is, elmegyek. Milyen szépen mondta!” Sokan ennyivel mennek el a templomból. Én falusi gyülekezetekben voltam negyven esztendeig lelkipásztor, és sokszor megtapasztaltam,

hogy emberek mennek haza, és mondják, hogy olyan szép volt a prédikáció, milyen szépen mondta az, aki most itt volt és hallotta a templomban, és amikor úgy rákérdeztem, „és miről volt szó?” – már nem tudták megmondani.

Testvérek, olyan jó lenne úgy elcsendesedni, hogy az, amit hallunk, az élet-halál kérdése. Gondoljunk arra, hogy a betegség, a gyógyszer és a gyógyszer bevétele között van ugye a recept, amit ki kell váltanunk. És az orvos meg a gyógyszer engedelmeséget kíván tőlünk. Az orvos azért adja a gyógyszert, hogy a beteg engedelmesen vegye be. Be nem vett gyógyszerrel, testvérek, nem érünk semmit. Jöhet a halál. Van olyan ember, testvérek, én magam is azok közé tartozom, rendszeresen kell hogy szedjenek gyógyszert. Ez a fenntartó adag. Ebben semmi különös nincs. Csak nem kell elfelejteni bevenni. És van, testvérek, olyan ember, aki nem veszi be a gyógyszert, és belehal. Ebbe hal bele. Nem abba hal bele valaki, testvérek, hogy beteg, nem abba hal bele, hogy a betegsége krónikus betegség, hanem abba hal bele, hogy nem veszi be a gyógyszert.

Egyszer Debrecenben volt egy ilyen eset, amikor – fiatalok voltunk, emlékszünk rá –, hogy ment valaki az utcán, és egyszer csak összeesett, ott a helyszínen meghalt. S amikor kinyitották a zsebeit, kiderült, hogy a zsebében ott van egy recept, aztán kiderült, hogy ez egy életmentő recept volt, kiderült, hogy az orvos azzal adta oda a betegnek, hogy azonnal váltsa ki és azonnal vegye be a gyógyszert, és mostantól kezdve rendszeresen vegye be a gyógyszert. És hogy miért, miért nem, nem tudjuk, nem tudta senki, elfelejtette kiváltani és bevenni a gyógyszert.

Testvér, a Biblia olyan gyógyszertárat kínál neked, ahol a mennyei orvos, Jézus Krisztus adja neked a gyógyszer szeretetével, kegyelmével, csodálatos hűségével, de egyre kér, hogy engedelmes szívvel vedd be az Ő gyógyszerét. Fogadd el azt, amit Ő mond! Zárd be a szívedbe, adj hálát érte, és meg fogod látni, boldog, örvendő életet lesz neked a te Megváltódban, Jézus Krisztusban. Áldott az Úr azért a szeretetért, amellyel hordozni akar bennünket! És ha Isten élte bennünket, hadd mondjam újra, hogy majd néhány olyan gyógyszerrel lesz majd szó ezen héten, amely azt gondolom, mindannyiunk számára életfontosságú gyógyszer lehet.

Bárcsak tudnánk, testvérek, így viszonyulni a Bibliához, tudnánk így megállni Krisztus előtt, és tudnánk így elfogadni Tőle az Ő csodálatos ajándékát, amelyet ingyen kegyelméből nekünk akar adni, méghozzá napról napra, reggel, délben este, vagy ha úgy tetszik, egész napon keresztül, hogy melegítse a szívedet, éltesse a lelkedet, hogy örülj annak, hogy neked van egy csodálatos Megváltód, Akiben Isten mindent neked ajándékozott ingyen kegyelméből. Áldassék ezért az Ő neve! Ámen.

(Elhangzott 1997. november 24-én a pomázi református templomban.) ■

**PÁSKULYNÉ
KOVÁCS ERZSÉBET**

**KÖSZÖNÖM, URAM!
MEGKÖSZÖNÖM!**

Mint falat kenyér az éhezőnek,
mint sebre a balzsam
a szenvedőnek;
mint virágnak az üdítő harmat,
mint tikkasztó melegben
a lágy fuvallat,
zápor a kiszáradt földnek:
lelkem sóvárgásain áttörnek
szavaid, s imához borulok,
örökkévaló, nagy irgalmú Isten!

– Add, hogy meghalljam szavad,
add, hogy érezsem kezed melegét,
hogy akármit ígér a világ,
tudjam mondani:
nekem kevés!
Nekem Te kellesz,
mert Te vagy az Élet!
Ez a földi lét
csak átmenet.
Hozzád vágyom,
hisz belőled van lelkem:
a belső emberem
érted remeg.

– Ezért vagy nekem a kenyér,
a balzsam, az üdítő harmat,
a vigasztalás, szent öröm,
s hogy ilyen sokra méltattál:
Köszönöm, Uram! Megköszönöm!

**FALU TAMÁS
HÁLAADÁS**

Oh, köszönöm neked, hajnal,
Hogy két karom kitértad
És átöntötted szívembe
Minden égi csodádat.
Hogy jobb, s bal egymást feledve
Ujjonghatott feletted ...

És köszönöm neked, alkony,
Hogy kezem összetetted.

**LETETTEM A KERESZTEM,
AMIKOR NEHÉZNEK ÉREZTEM**

PAIZS ENIKŐ BIZONYSÁGTÉTELE

Üdvözlöm a testvéreket! Paizs Enikő vagyok. Erdélyben születtem, családommal, gyermekeimmel itt élek Pomázon már huszonegy éve.

Visszatekintek egy nehéz időszakra, ami 2019 októberében kezdődött egy tusolás alkalmával, amikor egy csomót tapintottam a mellemben. Még aznap el is mentem a nőgyógyászhoz, de ő megnyugtatót:

lehet, hogy még a szoptatásból visszamaradt tejmirigy van begyűladvén (kislányomat majd két évig szoptattam).

A mammográfiára egy hónapra rá kaptam volna időpontot, de én nem vártam ki.

Egy hét múlva be mentem a sürgősségre, ahol megvizsgáltak, és ott közölte a doktornő, hogy nagy a baj: daganat van a ball mellemben. A vizsgálat után sirva jöttem ki a rendelőből. Pár napra rá kaptam időpontot a Péterffy Kórházba, ahol mintát vettek a daganatból.

Ez után tíz nap várakozás következett, amíg megjött az eredmény: 2,5 cm nagyságú daganat, ami rosszindulatú. Ez volt a diagnózis. Ott megint elgyengültem a hír hallatán, és már aznap – kezemben a lelettel – mentünk a kórházba a férjemmel, aki minden alkalommal elkísért. Míg várakozni kellett, életem legszörnyűbb időszaka volt. Ott szembesültem a kilátástalansággal, a félelemmel, a halállal, és az is felmerült bennem: „Miért pont én?” – ezek kavargtak bennem. Persze ez idő alatt aludni sem tudtam ezen okok miatt. Az első dolog az aggodás volt, hogy mi lesz a gyermekeimmel, a férjemmel, a kislányommal, aki ekkor 2,5 éves volt. Mindeközben édesapám is rákkal küzdött. Semmi mást nem tettem: imádkoztam apámért, családomért, magamért, hogy eltereljem gondolataimat és segít-

ségül hívjam azt, Aki egyedül segíteni tud.

Ahogy az orvoshoz kerültem, ő azért megnyugtatót, hogy minden rendben lesz. De egy sorstárs is sokat segített, aki hasonló prob-

lémával küzdött, sokat beszélgettem vele. Ő már túl volt a nehezén. Bevallom, lelki segítségem is szükségem volt, így megkerestem lelkipásztorokat; nagyon hálás vagyok nekik a segítségért.

Hamarosan megkezdődött a kezelésem, ami sok vizsgálat, vérvétel és kemoterápiával járt. E közben el kellett búcsúznom édesapámtól, földi útját itt hagyva.

Egy hónap szünet után tavaly áprilisban megtörtént a műtét. Aznap reggel igelvasás közben ennél az igénél nyitottam ki a Bibliát: „De én mindenkor veled vagyok, te fogod az én jobb kezemet. Tanácsoddal igazgatsz engem, és azután dicsőségbe fogadsz be engem.” (Zsoltár 73:23-24.) Nagy bátorítást merítettem belőle; valóban mindvégig velem volt az Úr és fogta a kezemet.

Még vár rám egy korrekációs műtét, ami a pandémia miatt csúszik. Istennek hála, most már jól vagyok. Hálás vagyok Istennek, hogy megtartott engem, és köszönöm férjemnek, hogy kitarított mellettem! Gyermekeim bátorítottak, erőt adtak! Hálás vagyok esperes úrnak, családjának, a gyülekezetnek, hogy

imáikkal hordoztak. Szűkebb családtagok, rokonok, barátok, akik mindvégig segítettek, amikor szükségem volt rá! Sok mindent tanultam az elmúlt időszakban. A legfontosabb az egészség és a szeretet! A legjobbakat kívánom mindenkinek Isten áldásával!

Paizs Enikő

A TISZOLCZY (TISZOVSZKY)- ALMÁSY-SÍRKERT

A régi református temető határán, a katolikus temető szélén – a 2. és 3. sor 18. számú sírhelye – az Almásy-Tiszolcзы család végső nyughelye. A kőkorlással körülvett teret *Almásy Sándor* volt főispánnak, Pomáz járás volt főszolgabírájának obeliszkje uralja.

Mellette hófehér kőlap, mely messziről vonzza a tekintetet, olyan, mint egy hófehér falrészlet, fehérre meszelt fal-töredék: vitéz dr. Tiszolcзы Lajos, Pomáz legendás hírű körorvosának és családjának, Almásy Klárának és Tiszolcзы Klárának a művészien magfogalmazott egyedi síremléke. Az Almásy család római katolikus lévén, ez ma a katolikus temető része, de valójában valaha a református egyházközséghez tartozó ágostai hitvallású evangélikusok temetkezési helye volt.

Tiszolcзы Lajos evangélikus családban született 1896-ban. Apja a Podmaniczky báró birtokának intézője volt. Mintegy fél évszázados orvosi munkássága és személyisége Pomáz és környéke lakosságában nagy tiszteletet, őszinte szeretet váltott ki. Kitűnő szakmai tudása, fáradhatatlansága és embersége mindenki „Lajkó bácsijává” avatta. Életútja az elismerések mellett bővelkedett a nehézségekben, buktatókban. Dióhéjban felidézve életének eseményeit: példamutató XX. századi ember, minta, etalon az utók számára.

Vitéz Tiszolcзы Lajos (1896-1987) életének főbb eseményei – a teljesség igénye nélkül:

Iskoláit helyben, majd Nagyszébenben végezte, és Budapesten érettségizett. Még diák korában, néhány társával megalakította a Pomázi Testedzők Körét. 1913-ban orvosi tanulmányokba kezdett, amit két év után meg kellett szakítania, mert katonai szolgálatra hívták be. Az első világháború poklában helytállásáért 2. osztályú „Ezüst Vitézségi Érmet”, majd két ízben „Bronz Vitézségi Érmet” kapott, s kiérdemelte a „Károly Csapatkeresztet” is. 1929-ben a vitézi rend tagja lett. Orvosi tanulmányait három év kihagyás után folytatta. 1922-től körorvos Pomázon és Csobánkán, s ha kellett, lóháton látogatta a szórványban élő betegeit. 1969-ben nyugdíjazták, de mint felülvizsgáló főorvos tovább dolgozott a szentendrei járásban.

Élete során nem kerültek el a politikai események sem. 1944-ben ellenállást szervezett Pomázon, mint a Tarcsay csoport tagja. A Szentendrén felállított menekülttábor felügyelő orvosaként segítette és gyógyszerrel látta el, majd, amikor a Gestapo feloszlatta a tábor, menekítette és elrejtette az üldözötteket. Ezért 2012-ben posztumusz „Világ Igaza” kitüntetés és „Bátorságért Érdemjelt” kapott. 1954-ben

A Tiszovszky-ház a Kossuth Lajos utca 39. szám alatt

maga is politikai üldözötté lett, letartóztatták, és koholt vádak alapján hat év börtönre ítélték, de 1956 szeptemberében idő előtt szabadult, és tovább folytatta az orvosi munkát. A 91 éves arany diplomás orvost 1987-ben nagy részvétellel kísérték utolsó útjára tisztelői. 1996-ban posztumusz „Pomáz Díszpolgára” kitüntetésben részesült, és születésének 100. évfordulóján tisztelői emléktáblát helyeztek el az orvosi rendelő falán.

Apja, a nyíregyházi születésű *Tiszovszky Lajos* (1865-1924) a XIX. század utolsó évtizedében báró Podmaniczky Lajos gazdatisztjeként telepedett le Pomázon. Lakóháza a mai Kossuth Lajos utca 39. szám alatt ma is látható. 1892-ben megházasodott. A kecskeméti Kolossy Herminát, majd az ő korai halálát követően testvérhúgát, Kolossy Idát vette feleségül. A két házasságból öt leány és egy fiú született: Tiszolcзы Lajos, Pomáz későbbi körorvosa, aki 1929-ben – a vitézi rendbe való felvételekor – nevét Tiszolcзыra

változtatta. A Tiszovszky név ma „Tiszolcзы” formában él tovább, és a HÉV síneken túli városrész megjelölésére szolgál. Ugyanis Tiszovszky Lajos gazdatiszt végkielégítésként ezen a területen kapott földet, melyet más tulajdonosokkal együtt felparcelláltak, és az beépült. Ezt követően az 1930-as években itt egy új település-rész alakult, mely a család iránti tiszteletből a „Tiszolcзы telep” elnevezést kapta.

Tiszovszky Lajos népszerű ember volt. Az ARCANUM adatbázisában fellelhető írás szerint jelentős szerepet játszott egy ma is kedvelt kirándulóhelynek, a Lajos-forrásnak az elnevezésében. 1908. június 21-én népes társaság – közel 150 fő – gyűlt össze a Dobravoda forrásnál, hogy megünnepeljék annak kiépítését. Nevét ekkor LAJOS-forrásra keresztelték át, annak emlékére, hogy báró Podmaniczky Lajos erdőbirtokos – volt tulajdonos – szívesen pihent a közelében, sőt Tiszovszky Lajos avató beszédében Nagy Lajos király vadászataival is kapcsolatba hozta a helyet. Ő maga pedig vállalta a forrás gondozását. Talán ezért is Pomázon többekben él az a hagyomány, hogy az elnevezés magára Tiszovszky Lajos nevére utal.

Haláláról 1924-ben a sajtó is megemlékezett. Kopszóját a jelentős embereknek kijáró tisztelettel vállon vitték végső nyughelyre. Sírja a temetőnek ebben a régiójában néhány sorral lentebb van, ahol családjának körében alussza örök álmát a boldog feltámadás reményében.

(Forrás: Izsó Ildikó: Vitéz doktor Tiszolcзы Lajos életútja. Értéktári javaslat)

Könczöl Dánielné

KONFIRMÁCIÓ - 2021. JÚNIUS 6.

Á 2021-BEN KONFIRMÁLTAK

A képen balról jobbra láthatók:

Nyilas Zoltán esperes, Paizs Nóra Anna, Kálmán Kamilla Panka, Szócs Dóra, Solawa Zsófia, Tóth Réka Bernadett, Kerekes Barnabás János, Érfalvy Gergő, Juhos Nimród Gábor, Potecz András Álmos, Stift János beosztott lelképásztor, Kósa Roland, Vincze Péter

JUBILÁLÓ KONFIRMÁLTAK KÖSZÖNTÉSE

Szölgvény Zsuzsanna

Az ötven éve konfirmáltak köszöntése

SZIKSZAI BÉNI IMÁDSÁG

Uram!
Köszönöm, hogy vagy,
hogy nagy a Te szerelmed,
kegyelmed végtelen.
Szüntelen hordoz hatalmas karod.
Azt akarod,
hogy az úton, melyen kezded vezet
töretlenül érkezzem Hozzád,
hol fényes orcad
tengerében majd...
örök örömben
merül életem,
és szüntelen zengi éneked
hatalmas Megtartóm,
Uram vagy nekem.

(1978.04.26.)

REGGELI HÁLAADÁS

Köszönöm Néked a Napot
Mely ismét fénylik az égen.
Köszönöm Néked a napot
Melyen felragyogtál
Életemben régen.
Köszönöm, hogy az éjjel megtartottál
Hogy a halál éjjeléből kiragadtál.
Köszönöm a munkát
Amit végezniem kell.
Add, hogy végezhessem a Te erőddel!
S majd, ha jó az este
Mikor Te akarod.
És én elfáradok
Öleljen magához
Húséges karod.

(1978.08.27.)

AZ ÉN ÖRÖKSÉGEM

Szegények voltunk, nagyon szegények.
Meggördeztem édesapámat (tíz éves lehettem):

- Hát én mit fogok örökölni?

Felszaladt a szemöldöke, majd az ölébe vett, átölelt és azt felelte:

- 4 H-betűt kislányom, hogy a Szentlélek betöltse életedet

**HITTEL
HUMORRAL
HÚSÉGGEL
HÁLÁVAL**

A HÁLA ölelje át minden „betűdet”,
egész életedet! Szeretlek – mondta.

Köszönöm Uram! Köszönöm az örökségemet!
Szikszai Klára

HÁLAADÁS

Az Istennel való szeretetteljes beszélgetéshez elsősorban a hálaadás tartozik. Mennyei Atyánkra való tekintettel gondoljuk csak végig, hogy az elmúlt napon, az elmúlt hetekben mi minden jót tett velünk. Ő majd meg fogja nyitni szemünket az Ő Szentelke által, és sok mindenre rámutat, aminek nem is voltunk tudatában. Ezáltal egyre jobban betekinthetünk az atyai szeretet szívébe, jobban akarjuk majd Őt szeretni, mint azelőtt, és másképpen fogunk Benne bízni a nehéz időkben. A hálaadás bensőséges teszi a szeretetteljes kapcsolatot az emberek között, de főképpen a mennyei Atya és köztünk, az Ő gyermekei között.

Segítségül szolgálhat, ha erre a célra egy kis hálaadó könyvecskét vezetünk, amelyben feljegyezzük az összes belső és külső jótéményt, amelyet Isten valaha és a mai napon is tanúsított irántunk. Így nem feledkezünk meg arról, hogy mi minden jót tett velünk, és ez segít minket abban, hogy minden kegyelméért és segítségéért magasztaljuk Őt hálaadó imádsággal vagy dicsérettel.

Meghitt beszélgetés Istennel, az Atyával

Mennyei Édesatyám, hálát adok Neked, hogy szeretet vagy, és szereteted által arra teremtettél, hogy én is szeressek. Igen, Te erre váltottál meg Fiaid, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Arra vársz, hogy mint igaz gyermekeid, teljes szívvel, teljes erőnkkel és teljes elménkből szeressünk Téged, a mi Atyánkat.

Áldalak Téged azért a bizonyosságért, hogy a Te szereteted ebben az órában is személyesen az én szeretetemre vár. Hálát adok Neked, hogy nemcsak Fiaid szeretete olyan drága Neked, Akire jótetszéssel nézel, hanem a mi szeretetünk is, akik bár bűnösök, mégis a Te teremtményeid, és a mi Urunk Jézus Krisztus által megváltott gyermekeid vagyunk.

Küldd el Szentlelkedet, hogy megértsem, hogyan adhatom oda ebben az órában valóban szeretetedet, és mivel örvendeztetetlek meg Téged, az én Atyámat. Hadd legyek most igazán gyermek, és hadd tanuljam meg a gyermekektől, hogyan szeretik ők édesapjukat.

Atyám, hát ne örvendezzek én Tebenned, mint gyermeked?! Benned, Aki az én hatalmas és mindenható Atyám vagy, Aki az Éget és a Földet teremtette, és emellett olyan jóságos és irgalmas?! Énekelni akarok Rólad és imádni akarlak Téged, és szeretetemmel ki akarom fejezni, hogy kicsoda vagy számomra.

Mennyei Édesatyám, Te az Írásokban oly sokszor elpanaszolod, hogy néped, kiválasztottaid nem szeretnek és nem tisztelnek Téged. Mivel sokak szeretetére hiába kell várnod, szeretnélek ezért annál inkább tisztelni és szeretni azzal, hogy imádlak Téged és Néked zengek hálaéneket, örömdre és tetszésre. Atyám, engedd, hogy ebben az órában jobban megismerjem szívedet, amely csupa szeretet és jószág, és amely aggódik sok-sok gyermekéért, mert azok még távol vannak az atyai háztól és tévúton járnak. Hadd vegyek részt fájdalommal a kereszti útjához való odaszánással, és hadd legyek kész életemet odaadni felebarátaimért, hogy sok lelket vezethessek Hozzád.

Mennyei Édesatyám, tehetne mást egy gyermek, minthogy örvendezzen az Atya minden jósága felett, szeretetének minden megnyilvánulása felett? Szeretném csendes beszélgetésben mindig újból felsorolni, mi minden jót tettél velem. Kívánok ugyanakkor a Te szeretetteljes szívedbe tekinteni, amelynek kedve telik velünk jót tenni.

Hálát adok Neked, hogy beszélni akarsz velem nagy szeretetedről, amikor megemlékezem mennyei és földi ajándékaidról. Hálát adok Neked, hogy ezáltal egyre szorosabban akarsz magadhoz vonni engem.

Mennyei Édesatyám, Te mint igaz Atya, szeretetben akarsz velem beszélgetni gondjaimról, nehézségeimről. Hiszen egy földi apa is hogyan mondaná meg gyermekének, miért fenyítü – mivel szeretete éppen a fenyítés által akarja hozni a segítséget. Így én is hadd csendesedjek el és hadd figyeljek arra, miért vezetsz engem ezen a nehéz és sötét úton. Szeretném dicsémi szeretetteljes terveidet és gondolataidat, és szeretnék Neked örömet szerezni akaratom odaszánásával igent mondva mindarra, amit számomra eltervezteél. Atyám, tudom, hogy csak a Te fenyítő utaid által juthatok teljesebb élethez, hiszen bűnös vagyok. Legyen meg a Te akaratod életemben.

Mennyei Édesatyám, tudom, hogy legnagyobb ajándékként azt akarod, hogy gyermeked pihenjen meg szeretetedben, a te atyai szívedben. Így segíts, hogy többé ne szóljak és ne gondoljak semmit másként, mint ezzel az egy szerető szóval: „Abbá, Atyám!” Segítség, hogy megpihenjek karjaidban és hagyjam, hogy szeress engem és én is szeresselek Téged.

(M.Basilea Schlink: A „belső szoba” csendje c. imádságos könyvből)

A hálátlanság nagyon csúnya tulajdonság, különösen akkor, ha az olyan valaki felé irányul, aki velünk – talán sok áldozat árán – jót tett, és akit hálátlanságunkkal igen mélyen megbántunk. Micsoda fájdalom csendül ki Jézus szavaiból, mikor a tíz meggyógyult bélpoklosból csak egy – a samaritánus – adott érte hálát: „*Nem találkoztak, akik visszatértek volna dicsőséget adni az Istennek, csak ez az idegen?*” (Lukács 17:18.)

De a mi hálátlanságunk ma még súlyosabb, mert alapjában véve megveti a Jézus bűnbocsánatának soha meg nem érhető ajándékát és az Ő helyettes engesztelését. Az Ő értünk végzett áldozata nyilvánvalóvá teszi, hogy mi, mint bűnös emberek, akiknek szükségük van a Jézus megváltó kegyelmére, magunkért semmi szeretetet Istentől nem érdemeltünk. Ezért mivel mindaz, amit Isten kezéből kapunk, valamint az is, amit Ő nekünk sokszor emberek keze által juttat, meg nem érdemelt, kellene, hogy a hálánk magától értetődő legyen. De ha az Ő kegyelméért és meg nem érdemelt ajándékaiért nem adunk hálát, akkor az élőködőkhoz hasonlítunk, és nem kell csodálkoznunk, ha Isten haragja nehezül ránk.

A hálátlanság tehát súlyos bűn. A Szentírás a háládatlanokat azok közé sorolja, akik Krisztus-ellenes lélekben élnek, és ezért Isten legsúlyosabb ítélete alá esnek (II. Timótheus 3:2.). Ezért kell lényünkben legyőznünk a hálátlanságot, ha az örökkévalóságban Jézushoz akarunk tartozni, az Ő országában. A hálátlanságot, mint igen gyalázatos jellemvonást fel kell ismernünk magunkban, és teljes határozottsággal nem szabad többé megtűrnünk, mivel az az Atya szívét igen mélyen megbántja.

De hát hogyan győzzük le a hálátlanságot? Itt először az a fontos, hogy a gyökerét felismerjük. A gyökér – mint sok bűnnél – a kevelység. A kevelynek magától értetődő, hogy megajándékozzák őt. Azt gondolja tudatosan vagy tudattalan, hogy neki a megajándékozás jog szerint jár. Azért nem esik ámulatba, ha jó ajándékot kap. A szemei vakok mindarra a jóra, amely neki a mennyei Atya kezéből adatik. Kevelységében úgy hiszi – még ha ezt legtöbbször nem is tudatosan teszi –, hogy igénye van arra, hogy elég, sőt sokszor untig elég élelme és ruházata legyen, és részesüljön minden jóban, ami teste és lelke számára ebben az életben szükséges. De ha nincsenek meg az élet javai, akkor felpanaszolja Istennek, hogy nem adta meg neki, amire

szüksége van. Istenhez való viszonya olyan, mint azé az emberé, aki egy másik felé jogigényt támaszthat. A hálátlán nem látja, hogy kegyelem, tisztán kegyelem az, ha Isten megadja neki, amire szüksége van.

Ezért kell Isten előtt meghajolnom és bocsánatát kérnem a kevelységemért, ami miatt nem köszöntem meg Neki ajándékait. Mélyebb bűnbánatot kell kérnem kevelly hálátlanságomért.

De tovább menve, szükséges egy közelebbi gyakorlati lépést tennem: elkezdni minden jót, amit nap mint nap, és hétről hétre kapok, valóságban feljegyezni. Ez azt jelenti, hogy nemcsak a szívemben állapítom meg, hanem hálaimát mondom a mennyei Atyának vagy egy háladalt éneklek. Segítség az is, hogy a jót, amit kaptam, felírjam egy „emlék-könyvecskébe”, amit külön ezért nyitok meg. Akkor a nap végeztével, vagy minden héten – egyedül vagy az enyémmel együtt – hálát adok azért Istennek. Ilyen módon gyakorolják lelki szemeim a látást, ami jót tettek velem, akár emberek is.

Ez a felismerés és a „megemlékezés” Isten jóságáról és az emberek barátságosságáról az első lépés a háládatosságra. Ilyen úton értjük meg jobban az igazságot, hogy Isten szerető Atya, aki „örvendezik, ha jót cselekedhet velünk” (Jeremiás 32:41.), aki pazarlón cselekszik jót. Ettől a szeretettől lenyűgözve egyre inkább megtelik a szívünk hálával és örömmel. Mert a hálás embereknek

mindig van okuk arra, hogy örvendezzenek Isten szeretetének megnyilatkozásán, míg a hálátlán emberek elégedetlenek és rosszkedvűek – ez a típusos jele a kevelyeknek. Hiszen minél inkább megismerteti velem nyomorúságomat és bűnre való hajlamomat, annál inkább fog örvendezni a szívem, ha a mennyei Atya jó ajándékokat ad, ha az emberek mégis megajándékoznak. Egyre jobban megtanulom azt is, hogy hálát adjak a nehéz vezetésekért, mert mögöttük a szeretet Istenének a szívét látom, amely a háládatosoknak megnyílik. „*Mindenben hálát adjatok*” – mondja a Szentírás –, „*mert ez az Isten akarata a Krisztus Jézusban tihozzátok*” (I. Thesszalonika 5:18.)

Isten hálás emberré akar tenni engem. Teremtő módon hívja elő bennem azt, ami még nincs – a háládatosságot –, és kialakítja bennem az új teremtést, a hálás embert, aki az alázat, az öröm, de a szeretet jellemvonásait is viseli. A hálás ember mindig teljes szeretettel van afelé, aki vele jót tett és őt megajándékozta, és ő maga is jót akar tenni másokkal, megörvendeztetni őket. A hálás embernek meg kell ajándékoznia jóltevőit, mert azok szeretete és ajándékai őt annyira boldoggá tették. Micsoda isteni nemesség van az ilyen emberen: a Mennysorság nemessége, mert odafenn végnélküli lesz a hálaadás és az imádás mindazért, amit Isten velünk cselekedett. De csak azok lesznek ott, akik itt megtanulták a hálaadást.

Ki akamé maga előtt bezámi a Mennyet a hálátlanságával? Ezért: Harcold meg a hitnek szép harcát a hálátlanság bűne ellen, és a Menny, ahol öröm és szeretet uralkodik, már itt feltáruul számodra!

(M. Basilea Schlink: Győzelem a bűn felett c. könyvből) ■

SEBESTÉNY-JÁGER ORSOLYA PILÁTUS (Jn 19,5)

Bár nem akartam írni róla,
mégis vissza-visszatért.
Reznált arcára vetült száz oszlop árnya,
s úgy vették körül a szürke kőfalak,
mint évezredes olajfák a néma Hold alatt.
Benne virraszt már a vigasztalanok magánya.

Kezében száználmas törvény
– a legfőbb Törvény „fölött”.
Rég bezárt körök rovását futja egyre.
Rőt csöndje örök,
mint ladik sem fut soha folyón fel a hegyre.
Kítaszított árva, nem tűrik őt a fényes holnapok,
nevét a Könyvben mégis örökre őrzik a lapok.

Csak nézné Őt – de szava már nincsen,
nézné Őt megszépült szemekkel:
Ecce Homo – Íme az Ember
Ecce Deus – Íme az Isten.

„Az Istennek pedig legyen hála az ő kimondhatatlan ajándékáért.” (II.Kor. 9:15.)

INTERJÚ A TÍZ BÉLPOKLOSSAL Luk. 17,11-19

Megkérdeztem azt a kilenc férfit, akik azelőtt bélpoklosok voltak: „Miért nem mentetek vissza Jézushoz megköszönni, hogy meggyógyított benneteket?” Íme, a válaszuk:

1. „Nem vagyok hálátlan természetű, de először a családomnak és ismerőseimnek akartam megmutatni, hogy egészséges vagyok. Azután meg akartam köszönni Jézusnak – Ő azonban már továbbment...”
2. „Természetesen hálát akartam adni Jézusnak, azonban nem egyszerre azzal a samaritánussal, mert én hívő izraelita vagyok. Mielőtt azonban egy követet találtam volna, Jézus továbbvándorolt...”
3. „Nem csupán üres szavakkal, hanem valami ajándékkal akartam hálát adni, de szegény vagyok, és nem találtam semmi megfelelőt...”
4. „Szándékom volt megköszönni Jézusnak. Amikor megmutattam magamat a papoknak, gyógyult voltam, de nem tudtam, hogy tartós lesz-e. Most, hogy már tudom – Jézus nincs itt többé...”
5. „Majdnem visszamentem a samaritánussal, hogy hálát adjak

Jézusnak, azonban sokan voltak körülötte, és akkor azok előtt kellett volna mondanom: „Bélpoklos voltam – te meggyógyítottál”. Ezt szegyeltem, és nem mentem vissza...”

6. „Tulajdonképpen meg akartam köszönni – azonban eszembe jutott, hogy Jézus olyan sok jót tett mindenkivel, és nem várt érte köszönetet; így én is elhagytam...”
 7. „Különben nem vagyok hálátlan, de a viszontlátás örömeiben egyszerűen megfeledkeztem róla. Amikor eszembe jutott – Jézus már továbbvonult...”
 8. „Sok bélpoklos van a világon. Bizonyára becsületes, erkölcsös életem indította Jézust arra, hogy éppen engem gyógyítson meg...”
 9. „Igazán meg akartam köszönni, azonban a többség nem ment vissza, és én mindig a többséggel tartok...”
- Megkérdeztem a samaritánust is: „Te miért adtál hálát?” Így válaszolt:
„Lélegzés nélkül nem tudok élni. Nem tudtam addig hazamenni, míg hálát nem adtam Jézusnak.”

Ez a kis történet *Johnson Gnanabaranam* (1933-2008) indiai evangélikus lelkész: *Jézusom, ma* című kis könyvében olvasható. Elgondolkoztam azon, hogy vajon mi az az alapvető különbség a kilenc leprából gyógyult izraelita és az az egy samaritánus között, aki visszament hálát adni Jézushoz a gyógyulásáért, és dicsőítette az Istent; mi az a nagyon fontos üzenet, amit ez a kis tanulságos történet csak sejtetni enged, csak meglebbenti a fátylat a titok fölött, de amit igazából nem magyaráz meg.

Az ígében megtaláltam a választ: „*És ezt mondta az Úr: Kelj fel és menj el, a hited megtartott téged!*” (Lk 17,19). Jézus mind a tíz leprást megtisztította a leprából (bélpoklosságból), de csak egynek volt hite, hogy megköszönje a gyógyulását. A hit tehát az az alapvető különbség, ami megvolt a samaritánusban, de nem volt meg a többiben. A hit tette hálássá a samaritánus szívét, és a hitelenség tette hálátlaná a többiét.

Persze érezzük, hogy a kilencnek is volt valami fajta hite, hiszen ők is hallottak Jézusról, nyilvánvaló, hogy tudtak gyógyításairól, éppen ezért bizalommal kiáltottak hozzá: „*Jézus, Mester, könyörülj rajtunk!*” (Lk 17,13) Talán azt is hallották, hogy Jézust a régen várt Messiásnak mondják, aki megsabadítja népét, és aki a leprást is képes megtisztítani. Azt követően pedig, hogy találkoztak Jézussal, hittek az Ő szavának, ígéretének, és engedelmessé váltak neki, azonnal elindultak a papokhoz, hogy megmutassák magukat, pedig még rajtuk volt a szörnyű betegség.

Amikor azonban útközben megtörtént a csoda, és mindannyian megtisztultak, hirtelen minden megváltozott. Egyszerre minden helyreállt, minden rendbe jött, visszanyerték a normális életüket, a szabadságukat, újra mehettek emberek közé, vissza a családjukhoz, a gyülekezetbe, a közösségbe – egy valamiről azonban

megfeledkeztek: hogy minden dicsőség az Istené. Amikor minden jóra fordult, azonnal megfeledkeztek arról, hogy minden áldás Istentől való.

„minden jó adomány és minden tökéletes ajándék onnan felülről, a világosság Atyjától száll alá” (Jak 1,17)

A gyógyulás kellett, de a Gyógyító nem. Ahogy távolodtak Jézustól, egyre gyengébb lett az emlékezetük, egyre erőtlenebb a hitük. Miért? Mert a hitük csak befelé nézett, nem Jézusra. Ez a hit csak önmagára tekint, ezért nincs lelki szeme meglátni a kegyelem forrását, aki nemcsak testi gyógyulást ígér a nyomorúságból hozzá kiáltó embernek, hanem Önmagát akarja adni, és benne lelki megtisztulást: örök szabadítást a lelki bélpoklosságból, a bűnből.

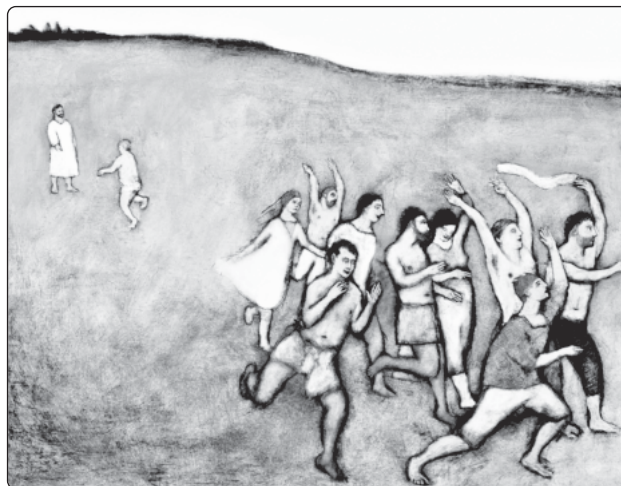
Sziksai Béni így ír erről: „Isten ajándékát a hála tetézi be. Nemcsak abban az értelemben, hogy voltaképpen csak az az enyém, amit hálával veszek Istentől, hanem abban az értelemben is, hogy ajándékaiban Isten *magát* akarja adni, s ezt a legjobb jót az ember csak a hálában veheti. Krisztus a tíz bélpoklosnak nemcsak egészséget akart adni, hanem saját

magát. De ezt a legfőbb jót csak az kaphatta, aki visszajött hálát adni. Kilenc csak meggyógyult, ez az egy pedig megtartott.”

A mostani időben, amikor a koronavírus járványból éppen kilábalunk, amikor kinyíltak a bezárt kapuk, újra járhatunk közösségekbe, visszatérhetünk a templomba, amikor a dolgok visszanyerték értelmüket, nem árt mind jobban és jobban tudatosítanunk magunkban: egyedül Istené a dicsőség! Soli Deo Gloria! Bizonyára a kilenc leprás is sokszor mondogatta ezt a maga nyelvén, csak soha nem vette komolyan. Hit nélkül mondták (ha mondták), a szavak nem jelentettek semmit, és nem változtattak semmin. A szívük néma maradt, mert nem volt kész hálát adni *azonnal, teljesen és örömmel* (ahogy *Zimányi József* mondta gyakran a prédikációiban az engedelmisséggel kapcsolatban). Igen, csak az engedelmes, istenfélő szív termi meg ajkunkon a hála gyümölcsét, amely hiszi, hogy nem a miénk az érdem, hanem egyedül Istené, egyedül Őt illeti tisztelet, hála és köszönet. Az igazi hit mindig össze van kötve a hálaadással. Hogy semmi nem természetes, magától értetődő, hanem minden jó az Isten ajándéka, amire mindannyian érdemtelenek vagyunk, még ha „megemésztjük” is magunkat az Úr szolgálatában.

Sőt, az igazi hit nemcsak a jó dolgokért tud hálás lenni. Mert ha nehéz körülmények között vagyok is, szegénységben, betegségben, lelki, testi nyomorúságban, próbákban: „*De én vigadozni fogok az ÚR előtt, víg öröme indít szabadító Istenem!*” (Habakuk 3,18). Ha látszólag minden reménytelen, minden összeomlik körülöttem, hálás lehetek az én Urammal, hogy szabadító Istenem Ő, nem hagy magamra, egyedül benne bízom.

„Miért csüggedsz el, lelkem, miért háborgsz bennem? Bízál Istenben, mert még hálát adok neki az ő szabadításáért!” (Zsolt 42,6)

Nem a veszteségeimre, a hiányaimra nézek, hanem ami megmaradt: az én megváltó Krisztusomra, aki megtartott engem, akivel élő kapcsolatban vagyok, és tudom, hogy meghallgatja imádságomat. Igazából meg sem várom, hogy meghallgassa, hanem előre megköszönöm, mintha már megkaptam volna, magasztalva és dicsőítve az Ő nevét. Mint ahogy Jézus előre köszönetet mondott Lázár feltámasztásakor: „*Atyám, hálát adok neked, hogy meghallgattál. Én tudtam, hogy mindig meghallgatsz*” (Jn 11,41) – pedig még meg sem történt a csoda. Ezért mondja János apostol a hitből fakadó imádsággal kapcsolatban: „*Ha pedig tudjuk, hogy bármit kérünk, meghallgat minket, akkor tudjuk, hogy már megkaptuk, amit kértünk tőle.*” (Jn 5,15)

És azt is tudom, hogy nemcsak meghallgatja imádságomat, hanem sokkal, de sokkal többet ad, mint amit kérek tőle. „*Aki tulajdon Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta, hogyne ajándékozna nekünk vele együtt mindent?*” (Róma 8,32) Ez a minden

persze nem az, amit mi elgondolunk, hogy milyen jó lenne nekünk, hanem *Jézussal együtt minden*, amit Isten adhatott nekünk. Mindent, amije csak volt, nekünk adta, nem tartott vissza semmit. Egy igehirdetésben így olvastam, hogy Jézusban a *mindenséget* adta nekünk. A mindenható Isten Jézusban *mindent*: önmagát, a szeretetet hozta el ebbe a világba; Jézus pedig mindent: egész életét, teljes önmagát adta oda keresztthalálában, és ez a minden a miénk lehet. Ezért mondja Pál apostol, hogy a hívő emberek olyanok, mint akik „...szegények, de sokakat gazdagítók, mint akiknek nincsen semmijük és akiké mégis *minden.*” (2Kor 6,10)

„mindenért hálát adjatok, mert ez Isten akarata Jézus Krisztus által a ti javatokra”
(1Thessz 5,18)

De „*Hogyan is adhatnánk eléggé hálát Istennek*” (1Thessz 3,9) a mindenért, Jézus Krisztusért? Hiszen fel sem tudjuk fogni azt a magas árat, amibe a megváltásunk került, amit Jézus fizetett ki! *Paul Washer* szerint lehet, hogy a mennyben a szentek legfőbb elfoglaltsága az lesz, hogy ennek az áldozatnak az értékét kutatják. Majd így folytatja: „Ha csak egy kicsit is megértenénk abból az árból, amit Jézus fizetett ki a megváltásunkért, annak a

bűnösöket és a szenteket egyaránt hitbéli válaszra, oda-szántságra, és imádatra kellene indítania. ... Ha az ajándék mértéke kifejezi a szeretet mértékét, akkor a Golgota azt bizonyítja, hogy Isten népe iránti szeretete felmérhetetlen. Ki tudná felmérni Krisztus értékét? Könnyebb volna megszámlálni az égen a csillagokat, vagy a homokszemeket a tengerparti fövényen.

Az Ő értéke felbecsülhetetlenül magasabb a teljes teremtsénel.”

Ha a *minden* az enyém, ha ezt a felmérhetetlen értéket megkaptam, annak ellenére, aki vagyok, ha Isten szeret engem, bár nincs semmi érdemem vagy értékem, amivel elnyerhetém vagy kikényszeríthetném ezt a szeretetet, mert semmi mást nem érdelek a haragján kívül, akkor felismerem, hogy többre nincs is szükségem, sőt, hálás életem bizonyosságot tesz róla, hogy Jézuson kívül nincs semmim. Az én egész világom benne van Jézus Krisztusban, és mindenkit, akit csak szeretek, akik benne vannak életem szeretet-köreiben: a feleségem, gyermekeim, unokáim, édesanyám, az egész családom, a lelki testvéreim, a gyülekezetem, egyházam, munkatársaim, a hazám és így tovább, egyre tágabb körökben – mindezeket egybefoglalja a Megváltó Úr Jézus Krisztus. Mert a Mindenhatónak úgy tetszett, hogy megismertesse velem az Ő akaratának titkát: „*hogy a Krisztusban egybefoglal mindenedet, azt is, ami a mennyben, azt is, ami a földön van*” (Ef 1,10). Krisztusban beteljesedve élek, mozgok és vagyok. Egész életemben hálát adok az Ő kegyelméért, hálát adok az Ő jelenlétéért, szeretetéért, erejéért, és hálát adok azért, aki tegnap, ma és örökké ugyanaz – Jézus Krisztusért.

„*Milyen jó hálát adni az Úrnak, és zengen neved dicséretét, ó, Felséges*” (Zsolt 92,2)!

Akinek hite van, az újra és újra hálás szívvel megragadja azt a kezét, amely őt megragadta, nem azért, hogy megmaradjon a régiiben, hanem hogy megújuljon, megváltozzon általa. Mint a levegővétel: magába szívja a friss levegőt, de előtte kifújja az elhasználtat. „Lélegzés nélkül nem tudok élni” – mondja a történetben a samaritanus.

Igen, a hálaadás, mint minden ima, egy-egy lélegzetvétellel Isten jelenlétében. Ha nem vesz lélegzetet, nem dicsőíti hálaadással Istent, megfullad a hit, és nem élesztheti fel már semmilyen lélegeztető gép sem.

Miféle hálával tartozunk tehát Isten iránt? *Ravasz László* így válaszol erre újszövetségi magyarázatában:

„– Éppen a református tanítás építette az egész életet a háladatosságra (vö. Heidelbergi Káté). – Isten adta az életet, Isten az, aki eddig is megtartott, Isten könyörült rajtam s adott bűnbocsánatot, Isten adja az Ő Szentlelkét és elhív háza népe közé, mindez olyan nagy jelentőségű, meg nem érdemelt, ingyen ajándék, amilyenben a tíz bélpoklos részesült. – Kiviláglik az is, hogy a háladatlan-ság nem foszt meg az ajándékok birtokától – ez megint a kegyelem nagyságának a jele –, viszont a hála olyan új örömmel, a közösség olyan áldásával tetézi az elvett ajándékot, hogy annak értékét felmagasztosítja. – De az is kiviláglik, hogy Isten legnagyobb ajándékait, magát a Szentlelket, csak az nyeri el és bírja igazán, aki hálás tud lenni érte. Elvész az ajándék, ha elfeledkezünk az Ajándékozóról. – Végül az a tény, hogy Jézus büntető csodát nem tesz, mutatja, hogy Ő senkit sem akar erővel üdvözíteni. Elmondja üzenetét, megteszi csodáit, felmegy a keresztre – és vár.

Tereád is.”

Puskás Attila

EGY ÉLET ISTEN SZERETETÉBEN ÉS EMBEREK SZOLGÁLATÁBAN

SUHAJDA JÓZSEFNÉ BIZONYSÁGTÉTELE

Áldás, békesség! 1943. május 13-án születtem egy nagy családban, tizenegyedik gyerekként. Sajnos akkor még nem voltak oltások a gyerekeknek, ezért sok testvérem meghalt, így maradtunk hatan, én voltam a legkisebb. Nagyon szerető családban nőttem fel, mindig jártam templomba, már kiskoromban is nagyon szerettem ott lenni, ezért minden vasárnap siettem elvégezni min-

Szeretetvendégségre készülve

dent, amit nekem kellett csinálnom. Három férfiinget vasaltam ki, mert ők is jöttek a templomba. Édesanyámat megoperálták, de nem sikerült a műtét, megbénult a karja, így nem sokat tudott dolgozni. Mi pedig igyekeztünk őt kímélni, amit tudtam, segítettem neki. Már gyerekkoromban sok éneket tanultam meg édesanyámtól, míg főzött, zengett a konyha tőle, mindig énekelt, én figyeltem és tanultam. Mikor iskolába jártam, volt hittanóránk hetente kétszer az első órában. Sok mindent megtanultunk, de Jézus Krisztusról sohasem beszéltek nekünk a lelkészeink. Nyolcadikos koromban konfirmáltam sok más társammal együtt, majdnem százan. Soha nem felejttem el azt a napot, amikor már Jézusról is tanultunk.

Az általános iskola után szerettem volna továbbtanulni, mivel jó tanuló voltam. Azonban nem vettem fel egy iskolába sem, mivel édesapám kulák volt. En egész nyáron hiába sirtam, annak ellenére, hogy édesapám mindent megtett, nem vettem fel sehová. Ezután egy divatszalonban varni tanultam, másfél évig. Abban az évben olyan nagy tél lett, hogy a hó miatt nem jártak a buszok, így kimaradtam az iskolából a sok hiányzás miatt. Ekkor költöztem Budapestre. Először édesapám megbeszélte a bátyámmal, aki tizenkét éves korától fent tanult, aztán megkérdezte tőlem is, hogy elmennék-e Budapestre, és én igent mondtam. Itt sokat sírtam, mert nem éreztem jól magam, hiányzott a meleg otthonom és szerető családom.

1965-ben Pomázra kerültem, itt ismerkedtem meg férjemmel. 1968-ban született Erzszi lányunk, majd 1972-ben Józsi fiunk. Nagyon boldogok voltunk, és örültünk mindkettőnek. Majd idővel felnőttek, és jöttek az unokák. Három gyermek a lányomnál, és három gyermek a fiamnál. Nagyon, de nagyon örültünk nekik. Sokat gondolkodok azon, hogy mivel érdemeltem ki őket. Nagyon hálás

vagyok az Úristennek, hogy ilyen okos és szép unokákat adott nekünk. 1965 óta fizetem az egyházfenntartói járulékot és járok a pomázi református istentiszteletekre.

1990-ben mentem el egy testvér hívására Berekfürdőre. Sokszor az igehirdetésen keresztül szól hozzám az Úristen üzenete. Ebben az időben Pap László tiszteletes úr volt a lelkészeink, aki által sokat kaptam Istentől. Amikor megérkeztünk Berekfürdőre és bementünk, megláttam egy idősebb nénit, Mária nénit, és rögtön tudtam, hogy vele fogok lelki beszélgetésre menni. Míndig csak azt vártam, hogy vége legyen az istentiszteletnek, és siettem Mária néni után, hogy elérjem, és mentem vele boldogan. Volt egy kis külön szobája kint az udvaron. Leültünk, és beszélgettünk. Ő kérdezett, én válaszoltam rá. Mikor minden bűnömöt megvallottam, imádkozni kezdtünk, először egyedül Mária néni, majd együtt imádkoztunk, aztán pedig én egyedül. Mélységesen boldog voltam, hogy elfogadtam Jézus Krisztust, mint Megváltómat. Mikor kijöttem a szobából, szakadt az eső, de ez sem zavart. Az sem számított, hogy becsukták már az ajtót.

Ha a lépcsőn ülve is töltöm az éjszakát, az se érdekelt volna. Körbementem az épületen, és a hátsó ajtónál belülről állt két férfi, ők engedtek be, így jutottam be a szobámba. Ahogy bementem, nagyon meglepődtem, mert akikkel együtt érkeztem, mindenki ott volt a szobában és imádkoztak értem. Nagy öröm töltött el, és elmondtam nekik mindent. Akkor ezt az ígét kaptam: „az Isten szerinti szomorúság megbánhatatlan megtérést szerez az üdvösségre” (2Korinthus 7,10).

Amikor hazaértem, már este volt. Meg volt terítve az asztal a vacsorával, de mielőtt

Gyermekkarácsony

elkezdünk volna enni, a lányom megszólalt, és azt kérdezte tőlem, hogy mondjam el mi történt velem, mert én nem az vagyok, aki elmentem. Mindent elmondtam nekik, és megvolt az öröm. Nem sok idő múlva jött a névnapom. Sokan köszöntöttek. Tímár Ullától és férjétől, Gyulától kaptam egy ígét: „Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak, enyém vagy!” (Ézsaiás 43,1) Ennél az ajándéknál nagyobbat még eddig sohasem kaptam. Ekkor teljesen megértettem, hogy valóban Jézus Krisztus megváltottja lettem.

Ezután az Úr beállított a szolgálatba. Egy szombaton összegyűltünk Pap Lászlóné Erzsike kérésére, aki elmondta, hogy szükség lenne szolgálókra a betegek látogatásához.

Verőcén a Regius házaspár mellett

Kérte, hogy ha lenne közöttünk, aki szívesen végezné a diakóniát, szóljon. Én jelentkeztem. Mindig tiszteltem az időseket. Rendszeresen jártam őket látogatni. Pap Lászlóné tiszteletes asszony egyszer egy hónapban összehívott minket és beszámoltunk a szolgálatról. Ha újabb beteg lett, a tiszteletes asszony megadta a nevét és a címét. Ha valaki kórházba került, oda is elmentem. Mielőtt meglátogattam őket, mindig imádkoztam, és kértem a Mennyei Atyát és Jézus Krisztust, hogy legyen velem. Nagyon szerettem csinálni, és boldog voltam, mert tudtam, hogy az idősek nagyon örülnek a beszélgetéseknek, amelyek végén együtt imádkoztunk.

Ezt sok évig csináltam, és sok időt töltöttem velük. Isten mindig segített, és elegendő időt adott arra is, hogy amit otthon kellett megcsinálnom, mindig idejében el tudjam végezni. Egy napon ennek az újságnak a szerkesztője szólt, hogy eljönne velem, mert szeretné látni és hallani, hogyan végzem ezt a szolgálatot. Nagyon örültem annak, hogy lett szolgatársam, ő vitt autóval engem is, nagyon jól tudtunk együtt szolgálni. Szeretném neki megköszönni ezeket az alkalmakat, hogy tudtam tovább végezni a munkámat. Egészségi állapotom miatt sajnos most már nem tudom folytatni.

Közben jártam *Kurfis Rózsikával* szombatoként takarítani a templomba, mindaddig, amíg a térdemet meg nem operálták. De nem

A Baba-mama kör adventi jótékonysági alkalmán

maradtam el az idősek között végzett szolgálatától sem. Hosszú éveig szerveztem és irányítottam a szeretetvendégségeket is. Köszönetet mondok mindenkinek, akik segítettek süteménnyel, vagy amire szükség volt alkalmanként. Köszönöm *Marosszéky Icának*, akivel jól tudtunk együtt dolgozni, mindig velem volt, és jól megértettük egymást. Mindig azon gondolkodtam, hogyan lehetne szépíteni a templom belsejét: hímezttem két fehér gamitúrát. Másik kedves lelki testvéremmel, *Hamar Enikővel* pedig Bibliákhoz és zsolttáros könyvekhez borítókat és igés könyvjelzőket hímeztünk.

Többször voltam kórházban, ahol mindig tudtam szólni az evangéliumot, vigasztalást adni a szobatársaimnak. Minden kórházi kezelés alkalmával keresztyén orvosok kezelték, amiért szintén hálás vagyok az Úrnak.

„*Sámuel pedig fogott egy követ, felállította Micpa és SÉN között, és elnevezte Eben-Házzernek, mert ezt mondta: Mindeddig megsegített bennünket az ÚR!*” (1Sámuel 7,12) Biztos vagyok benne, hogy ezután is megsegít.

Suhajda Józsefné

DIETRICH BONHOEFFER MEGKÖSZÖNNI ÉS TANULNI

A nem engedelmes szívből származó köszönet Istennek (Zsoltárok könyve 119,7) képmutatás és elbizakodottság. Csak ahol Isten szava ösztönzi a szívet, mely neki engedelmeskedni kész, ott tud igazán köszönetet mondani Istennek földi és égi adományokért. (...)

A világ köszönete végül is mindig magára gondol. Köszönete azt célozza, hogy saját boldogságát még inkább megerősítse és megáldja. A kinyilvánított köszönet a megelégedtség érzését adja, úgy véljük, hogy ezek után a kapott javak jogos tulajdonukat képezik.

A jámbor ember is köszönetet mondhat nem megengedett módon. Például a farizeus

is kifejezte köszönetét Istennek, és bűnt követett el (Lukács 18,11), mert csak önmagát látta a köszönetben, s az adományokat nem alázattal fogadta, hanem visszaélt velük felebarátaival szemben. Így köszönete nem „őszinte szívből” fakadt, mert különben megelégedett volna magáról a köszönetben, s nem úgy állította volna be magát, mint aki már fel tud mutatni valamit Isten előtt, hanem mint a zsolttárt imádkozó, aki éppen tanulja az igazságosság követelményeit. (...)

Köszönetet mondok Istennek, mert ismerem, mit kér, s meg akarom azt tanulni. Azért is köszönetet mondok, hogy olyan valaki vagyok, aki tanul, s akinek a megigazuláshoz képest minden hiányzik.

HÁLA

A hála nem az emberi szív saját képességéből fakad, hanem egyedül Isten szavából. A hálát ezért tanulni és gyakorolni kell. ... A hála az ajándékon túl az ajándékozót keresi. Abból a szeretetből jön létre, melyet kap. ...

A hála alázatos, elfogadja az ajándékot. A büszke azt veszi el, ami megilleti. Vonakodik ajándékot elfogadni.

A hálával teli ember számára minden ajándék, mivel tudja, hogy egyáltalán nincs megérdemelt jó. (...)

A hálában helyes viszonyt alakítok ki múltamhoz, benne a múlt megtermékenyíti a

jelent. Hála nélkül a sötétségbe, a rejtélyesbe és a semmibe vész múltam. Ahhoz, hogy nemcsak megőrizsem múltam, hanem teljesen vissza is nyerjem, a hálának össze kell kapcsolódnia a megbánással. A hálában és megbánásban egység jön létre életemben. (...)

A hálátlanság a feledéssel kezdődik, a feledésből közöny fakad, a közönyből elégedetlenség, az elégedetlenségből kétségbeesés, a kétségbeesésből átok.

(Dietrich Bonhoeffer: *Vademecum – Elmélkedések az év minden napjára c. könyvéből*)

„A megfeszített gonosztevők közül az egyik így káromolta őt: „Ha te vagy a Krisztus, mentsd meg magadat és minket is.” De a másik megróta, ezt mondta neki: „Nem félsz az Istenről, hiszen te is ugyanazon ítélet alatt vagy? Mi ugyan jogosan, mert tetteink méltó büntetését kapjuk, de ez semmi rosszat sem követett el.” Majd így szólt: „Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz királyságodba.” Erre így felelt neki: „Bizony, mondom neked, ma velem leszel a paradicsomban.” (Lukács 23,39-43)

ZIMÁNYI JÓZSEF AZ EGYETLEN ÉDES CSEPP

A ma délelőtti istentiszteleten az ecetes emberekről volt szó, akik ecettel vendégelik a Megváltót. Elmondtam, hogy az ecet bár pillanatnyi időre enyhíti a szomjat, de aztán még jobban fokozza. Ilyen ecetes emberekkel vagyunk tele, a kevésből is ez a sok, aki úgy tesz, mintha csillapítaná a Megváltó szomjúságát – aki azt kiáltotta, hogy „Szomjúhozom!” –, tehát eljön az istentiszteletre, imádkozik, énekel, adakozik, még az igehirdetést is helyesli, de odanyújtja az ecetet, mert a szívét nem adja. Nem azt teszi, amit énekel, nem azt teszi, amit imában mond, nem azt teszi, amire az Ige hívja – ez az ecet. Egészen közelről úgy látszik, mintha csillapítaná az Úr szomjúságát, inni ad neki, de még szomjasabbá teszi, mert nem azt adja, amit ígért. Ne legyünk ezek között az ecetes emberek között!

Most pedig a világ egyik legokosabb rablógyilkosáról beszélgetünk. Ez a gonosztevő – akit ilyen kínos halálra ítélték – élete végén a legbölcsebb utat választotta. De igazából nem őrá figyelünk, mert ebben a történetben is az Úr Jézus van a középpontban. Mi soha sem a papra, az egyházra, a gyülekezetre figyelünk elsősorban, hanem mindig Krisztusra. Akár ószövetségi történet vagy a Zsoltárok könyve vagy a próféták írásai vagy az apostolok levelei vagy az Újszövetség evangéliumának történetei, akármit olvasunk, mindig az Úr Jézusra figyelünk. Nálunk nem lehet olyan istentisztelet, hogy ne vonatkozna minden Krisztusra. A figyelmünk most is az Úr Jézuson lesz. Amit a latorról elmondok,

mindig összekötöm a Krisztussal való kapcsolatával.

Ha ebben a történetben az Úr Jézus nem szerepelne, akkor ez egy lenne a kivégzési történetek közül. Én a valóságban is láttam kivégzést, nagyon közelről. Rettenetes volt. Ilyen ezer és ezer volt, meg még lesz is. De mit gondoltok, volt olyan kivégzés, amelynek ilyen következményei lettek volna, mint ennek? Nem volt. Ennek a latornak a megtéréséből és a másik meg nem téréséből mennyi

igehirdetés, mennyi megtérés, mennyi lelki megújulás született! Nem lehet egyetlen halálos ítélet végrehajtásához sem hasonlítani, de csak azért, mert akit kivégeztek, össze volt kötve Krisztussal. Az Úr Jézus adja a tekintélyt, az értéket ennek a rettenetes halálos ítélet végrehajtásnak.

A Biblia világosan megmondja, Istennek az emberről, mindnyájunkról az a véleménye, hogy „Lábaik gyorsak a vérontásra.” Higgyétek el, mindnyájunk természete ez! A legnemesebb lelkű ember is, amikor egy nagy ellenségének, rosszakarójának a halálhírt hallja, sóhajt egyet: „Ah, megkönnyebbültem!” Lábaik gyorsak a vérontásra: „Nem én ontottam, de milyen jó, hogy megtörtént!” A „békességnek útját nem ismerik” – ilyen a természetünk.

Azt mondtam, hogy ez a lator a világ egyik legbölcsebb rablógyilkosa, mert ezt kell mondani. Jó néhányan voltak ilyenek. Tokicsi Isii, a japán gyilkos, aki a börtönben tért meg, ugyanilyen bölcs volt. Boldog

bizonyágtétellel ment az akasztófa alá. Kapott a börtönben egy Újszövetséget, ott tért meg. Ez az ember összesen néhány órát kapott arra, hogy megismerje az Isten Fiát: ahogy hajtották őket a Golgotára felé, meg amíg ott függetek egymás mellett, ez a kicsi idő neki elég volt arra, hogy abból a rettenetes mélységből, a pokol sötétségéből (mert onnan jött!) üdvösségre jusson.

Tudjuk nagyon jól, hogy kezdetben ő is káromolta az Urat.

Mind a ketten együtt, két oldalról szidalmazták az Úr Jézust. De történt vele egy nagy csoda.

Menjünk most egy kicsit közelebb a Golgotához! Délelőtt elmondtam Jézus kereszthalálának a gyümölcsseit, eredményeit, most nem akarom megismételni, csak egy mondatban: Elvette az ítéletünket, szabaddá tette számunkra az utat Istenhez, és megszerezte nekünk mindazt, ami az Óvé a Mennyben. Nem tudom, gondolkodtatok-e rajta, hogy miért volt úgy, hogy az Úr Jézust középre feszítették? Miért nem úgy volt, hogy Jézust a szélre, és mellette jobbra vagy balra a másik kettőt? Úgy csinálták, hogy Ő középen, és az egyik oldalon is egy, meg a másik oldalon is egy. Miért? Isten evvel egy üzenetet hagyott nekünk: Jézus Krisztus mindig kétféle osztja az emberiséget. Az egyik része nem fogadja el, a másik része elfogadja. Ott a Golgotán úgy volt, hogy a fele igen, a fele nem, mert csak ketten voltak. De a valóságban nem így van. Csak azért volt így jelképesen, hogy meglássuk, megértsük, hogy az ember egészen közel Krisztushoz, ugyanolyan közelségből is képes nemet mondani, és képes igent mondani. És ez nem az Isten munkája, hanem a mi dolgunk. Az a másik lator, aki nem tért

meg, nem mondhatja, hogy azért nem tértem meg, mert az Isten engem nem térített meg. Nem! Mert az ő szíve mindvégig kemény, makacs, büszke, gonosz maradt. Senki se mondja, hogy „kérem, az olyan légy szívű, persze, hogy követi az Úr Jézust. Nekem más szívem van, engem az Isten így teremtett”. Ez már káromkodás.

Ott van az Úr Jézus középen, és el kell dönteni, hogy én melyik oldalon vagyok. Nagyon szomorúan figyelem hosszú évek óta, hogy olyan sokat prédikálnak a megtérő latorról. Papok is mondják, hogy a jobb oldali lator, pedig nincs leírva, hogy jobb vagy bal oldalon volt. Nem az a kérdés, melyik oldalon volt, hanem az, hogy hitre jutott. Lehet, hogy bal oldalon volt, de hitre jutott. A másik lehet, hogy a jobb oldalon volt, de megtagadta, elutasította. Az a döntő, az a lényeges, hogy hogyan viselkedünk az Úr Jézus közelében, hogy fogadjuk Őt? Meghódolunk, vagy nem? Ez az ember meghódolt. Nem hódolt meg a Római Birodalomnak, nem hódolt meg a római jognak, a korbácsnak, a bilincsnek, a börtönnek, de meghódolt Krisztusnak! Valóban nagy csoda.

Így van most is: az Úr Jézus kétfelé osztja a körülötte levőket. A nagyobbik tábor – hiszen ha összefogjuk: a csúfolódó tömeg, a papok, meg az a másik lator –, ez a jóval nagyobb többség. Egyedül a lator meg a kivégzést vezető százados és néhány katonája, ezek tettek vallást Krisztusról. Még a tanítványok sem. Elszaladtak. Távolról nézték. Mária, az anya össze volt törve, nem volt semmi reménye. Anyai szíve agyon volt sebezve, átjárta az éles tűr, nem látta a feltámadás fényét, csak azt a sárga, kihűlt, elmerevedett Fiút annyi csoda után, kétségbeesetten, reménytelenül sírt a kereszts alatt.

Ha már ilyen közelről nézzük – mert mi egészen közelről nézhetjük –, próbáljunk egy kicsit még közelebb menni! Gondolkoztam ennek a megtérő latornak a lelkiállapotán. Szörnyű kínok között volt, nem várhatott mást, csak a rettenetes halált. Ez az ember a szörnyű kínok között megvívott magában egy nagy harcot. Ugye mi a gyerekeinket konfirmációra küldjük, legalább odahaza beszélünk nekik valamit, de ez az ember semmiféle vallásos nevelést nem kapott. Ez a gyűlölet, a gyilkosság, a rablás világából egyszerre odakerült az Isten Fia közelébe. Neki most egy szörnyű mérleget kellett végrehajtania. Ennek a vad embernek, aki kíméletlenül ontotta mások vérért, csak hogy pénzhez jusson, nem ismert irgalmat, nem tört meg a bilincsben sem, most döntenie kellett, hogy ezt a szelíd, védetlen, töviskoronával kicsúfolt, leköpdösött embert elfogadhatja-e nemcsak hogy Urának, hanem a mindenség Urának? „...amikor eljössz királyságodba.” Övé minden? Hallja: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.” Hallja Jézus szavait, s ebben az emberben egyszerre mennyei világosság támad. Nagy csoda: megismeri abban a tehetetlen, kiszegezett, kicsúfolt, mindenkitől elhagyott Krisztusban a mindenség Urát! Mi már tudjuk, hogy Ő feltámadott, az Atya jobbján van, mégis milyen nehezen vallja a szívünk, hogy Ő a mindenség Ura, és Uram, „emlékezzél meg rólam, amikor eljössz királyságodba”, mert ott akarok lenni?

Valaki azt mondta, hogy ez a világ legcsodálatosabb megtérése. Lehet. Mindenesetre mi csak ámulattal nézhetjük. Van, aki úgy gondolja, hogy az Úr Jézus egy igazságtalanul elítélt ember volt – hallottam és olvastam is ilyen véleményeket. Egy nagyon becsületes zsidó, akit a kora nem értett meg – sokan így vélekednek. Ezeknek semmi közük Krisztushoz, nem ismerték meg, nem értették meg. Valaki úgy gondolja, hogy az Úr Jézushoz csak akkor lehet jönni, ha már egy kicsit rendbe szedtem magam. Sok embert ez tart vissza, azt mondja: „Olyan közönyös vagyok, olyan unalmas magamnak is, nincs kedvem a Bibliához, énekelni se szeretek, semmi lelki vágyam nincs, így nem lehet Krisztushoz

jönni”. Hát, ha valaki elveszett, rossz állapotban volt, ez a lator ebben volt! És mégis jöhetett! Sőt! A történetet tolmácsolva mindenkinek azt kell hogy mondjam, minél több mulasztás, minél több bűn, minél több szándékos engedetlenség, minél több vádoló dolog van a hátunk mögött, annál sürgősebb az út Krisztushoz!

Ez előtt az ember előtt meglevenedett az egész múltja. Maga előtt látta a vonagló embereket, akikbe belemártotta a kést, vagy megfojtotta őket, vagy vasdarabbal verte le őket, ahogy gyilkolt asszonyt, gyereket, vitte a pénzt kegyetlenül, kacagva, boldogan. Egyszerre minden meglevenedik előtte. Egy vágya volt csak: ennek a középen függő Valakinek a szeretetét megnyerni. Felismerte, hogy Ő az, aki megbocsáthat, feloldozhat, az Ő kezében van az egész jövő. Ez az ember biztosan tudta, hogy van túlvilág, van örök élet. Mert nem azt kérte, hogy itt a földön majd, „ha majd leszállsz a keresztről, engem is vegyél le”, hanem „amikor eljössz királyságodba”... Tudta, hogy meg kell halnia, de azt is, hogy van folytatás. Ezért mondtam, hogy nagyon okos ember volt. Bölcsebb volt nagyon sok jó, vallásos, büszke református emberről, aki azt mondja, hogy „halál – és vége”. Ő tudta, hogy van folytatás: „emlékezzél meg rólam, amikor eljössz...”

Ez az ember, ez a gonosztevő kapott talán 6-8-10 órát összesen, de ez elég volt neki, hogy üdvösségre jusson. Meg kell kérdezzem a testvéreiktől, hogy mi mire várunk? Évek óta halljátok. Nem hiszem, hogy jobban meg lehetne magyarázni, egyszerűbben, érthetőbben, ahogy ti évek óta halljátok. Mi az oka,

hogy nem tudunk úgy az Úr Jézus Krisztussal egyggyé lenni, magunkat neki adni, rábízni, mint ez az ember? Gondoljátok el, micsoda kínok között volt kifeszítve, és egyetlen egy dolgot tett az első helyre: a lelke dolgát! Tudta, hogy a halál várja és még nagy kínok. De a legelső helyre tette a legfontosabbat. Először azt kiabálta, hogy „ha Isten Fia vagy, szabadíts meg magadat és minket is”. Akkor a testet tette az első helyre. Aztán jött egy döntő fordulat. Most már nem kérte, hogy „minket is szabadíts meg”, hanem azt, hogy „emlékezzél meg rólam...” Az örök élet, az üdvösség dolga érdekelt. Ezt az egyet kérte.

És bebizonyította, hogy igaz a kérése. Azonnal saját magát kárhözváltta. Azt mondta: „Mi ugyan méltán...” Addig szidta a bírákat, a Római Birodalmat, a katonákat, mindenkit – most önmagát. A megtérésnek egyik bizonyítéka, hogy senkit nem vádoló, csak magamat. Nem azt mondom: „Hogy engedhettem meg az Isten, hogy ezt történjen velem?” – hanem azt, hogy „Méltán, Uram! Igazán, Uram! Még túl kegyelmes voltál! Még nagyon is irgalmasan bántál velem!”

A következő, ami bizonyítja a lator megtérését, hogy rögtön valomást tett a társa előtt. Rászólt. Pedig ha valaki, akkor én tudom – mert köztük voltam –, hogy a rablóbecsület nagyon kemény valami. Láttam a lágerben, hogy egyik rabló a másikat meg nem sértette volna. Megváltak a határok. Egy sértés halálos volt, halál járt érte, olyan fegyelmezett a bandavilág, az alvilág, az ördög világa. A démonok nem harcolnak egymás ellen. Azt a társát, akivel együtt követhette el a különféle bűncselekményeket, most mégis megrója. Megdöbbenve mondja neki: „Nem félsz az Istentől”? Megütözik. Most látja, hogy hol voltak ők. „Mi ugyan jogosan, mert teteteink méltó büntetését kapjuk, de ez semmi rosszat nem követett el.” Vallomást tesz a bűneiről, és magasztalja az Úr Jézust.

Kérek mindenkit arra, akinek van gyermeke, unokája, testvére, rokona, tegye meg ezt! Amikor eljön egy alkalmas pillanat a beszélgetésre, meg kell vallani: „Elveszett bűnös vagyok, de Jézus Krisztus az én ítéletemet magára vette, és megkegyelmezett nekem.” Ezt meg kell vallani. Magasztalni kell Krisztust, és el kell mondani, hogy én magamban, Krisztus nélkül ki voltam és ki vagyok. „Leélttem egy őrés, hiábavaló életet, amelyben Istennek semmi kedves nem volt, de szeretnék mostantól neki élni. Ez a szívem vágya. Én az Ő királyságába vágyom.” Vallást kell tenni Krisztusról.

Rettenetes dolog, ha akár mert szégyelljük, akár mert – úgy gondoljuk – gyermekünk, unokánk jobban halad, ha azért olyan nagyon nem fejezi ki, nem tesszük ezt. Sőt, amit mi eddig mulasztottunk szülők és nagyszülők, most pótolni kell. Meg kell mondani a mi-einknek, a kicsiknek, amíg mondható,

hogy semmi nem olyan fontos, mint ez. „Gyermekem, unokám, ezt tedd az első helyre! Nem fontos semmi! Sem az oklevél, sem a hivatal, sem a fizetés, sem a szerelem, sem a házasság, sem az új lakás, semmi! Ez a fontos! Hogy te a Krisztusban biztosítva legyél! Mert ezek mind tűzre valók, itt maradnak, de amikor Ő eljön a királyságába, mi lesz? Ha nem találtatsz az övéi között?” Meg kell mondani a gyerekeinknek. És meg kell mondani: „Édes lányom, édes fiam, édes unokám, testvérem, rokonom, nagyot mulasztottam. Én mindezeket tudtam és tudom, de neked nem mondtam el. Most bánkódok és szégyenkezem, de még nem késő, el akarom mondani, hogy a te lelked az én kezemen ne vesszen el.” Ezt meg kell mondani.

Ez a lator megvallotta bűnét, és a másikat megfeddette. Jaj, félelmes dolog, nehéz elmondani, hogy messze elmaradtunk ettől az embertől. Kényelemben, nyugalomban nem tudjuk egy névnapon, egy születésnapon, egy családi találkozón ezt megmondani. Mennyi hiábavalósággal telnek el a találkozásaink! Meg kell vallani! Meg kell mondani! Az Isten számon kéri tőlünk! Ez a lator nem volt adós. Nagyon jól kihasználta az utolsó idejét. El tud számolni a másik lator felé: megmondta neki. Nem terheli annak elveszése, mert beszélt neki.

Mondtam már máskor is, de most hadd mondjam újra: milyen különös, hogy az Úr Jézus a másik latorhoz nem szólt egy szót sem. Ezen nagyon sokáig és sokszor elgondolkoztam, hogy az a drága Megváltó, aki olyan messziről eljött, annyi ember után járt, ott van tőle két és fél méterre egy elveszett lélek, és nem szól neki. Ennek sem szólt, amíg az meg nem szólalt. Az a másik hallotta ezt a párbeszédet, de tovább káromkodott. Jézus nem intette le, nem mondta, hogy „hallgass a megtért társad szavára!” Hagyta a maga útján.

Félelmes dolog ez! Vannak emberek, akik idejártak, és elmaradtak tőlünk, nem járnak már istentiszteletre. Sokszor találkozunk az után. Néha elhatározom, hogy megállítom, és hívom. De mindig kapok egy leintést: „Nem kell! Nem kell! Vegye észre, hogy ha nem jön magától, nem kell!” Van, akinek utána kell menni, van olyan is, de van, akinek nem kell. Nem szabad. Látnia kell, hogy mi a helyzet, és ha úgy dönt, hogy „nem”, döntsön úgy! Az Úr Jézus egyetlen szót sem szólt a másiknak. Látott mindent, hallott mindent, megérthette, de neki nem kellett. „Egy rabló nem alázza meg magát egy töviskoronás, kicsúfolt valaki előtt! Nem!” Dacos maradt mindvégig.

Hadd hozzam vissza az előbb elmondottak egy részét. Nagyon kérem a testvéreket arra, hogy állítsák fel ezt a fontossági sorrendet! Többször volt már erről szó, de tudom, hogy vannak itt, akik még nem tették meg. Mi a legelső? Ez a kifeszített lator azt mondta: „Legelső az üdvösségem dolga”. Most már nem az, hogy „szabadíts meg, szálljunk le innen, gyógyuljanak be sebeim”, hanem „majd amikor jössz – az az örök élet”. Ezt kell az első helyre tenni. Ha ez nincs elől, akkor hogy várjuk Istentől az áldást? Ennek kell legelől lenni, és minden egyéb megjön utána. Ez az ember is, amikor az Úr Jézus átvitte őt az örökkévalóságba, nem sajnálta azt a szenvedést,

amin átment. Nem mondta, hogy „csalódtam, Uram”. Milyen különös, hogy miközben ott a kereszt körül olyan óriási volt a zsi bongás, el se lehet gondolni azt a hangzavart, voltak síró asszonyok is, síró gyerekek, csúfolódó tömeg, kórusban kiabáltak, gúnyolódtak, az Úr Jézus Krisztus mégis meghallotta ezt a nagyon gyenge, elvérző emberi hangot: „amikor eljössz, emlékezzél meg rólam...” Meghallotta!

Amikor valaki csak felsóhajt Krisztus felé, akármilyen állapotban van, az Úr rögtön felel! Nem hagyja bizonytalanságban! Ezt az embert sem hagyta egy percig sem várnai a válszra! Azonnal felelt neki! Micsoda zúgás volt ott a kereszt alatt! De Jézus rögtön meghallotta ennek az embernek a segélykiáltását, és felelt neki.

Olyan gyorsan megbiztatta! Nem azt mondta neki, hogy „majd megsegítlek, mindjárt leszállunk a keresztről”. Nem vezette félre, hanem azt mondta: „velem leszel a paradicsomban. Meg kell halni, át kell menni a kapun!” Az Úr Jézus senkit sem vezet félre. De milyen jó, ha ezt a biztatást adja! Nem tudom, hogy ez kinek mennyit ér. Lehet, hogy valaki inkább azt mondaná: „Inkább éljek kilencven éves korig betegség nélkül, aztán haljak meg, és ne legyen tovább semmi!” De nem így van, mert van folytatása. Ez a lator tudta, hogy van folytatása.

Milyen különös, hogy nem azt látta, amit látott! Mert a hit szemével nézett! Gondoljuk el, mit látott! Látta az egyház vezetőit: „Ezek már csak tudják a Bibliát, de csúfolják – hát akkor ez nem lehet a Megváltó. A legtanul-

tabb, vallásos emberek hajlonganak itt gúnyolódva, köpdösik – akkor ez nem lehet az Isten Fia. Töviskorona van rajta, le se tudja venni, tenyerében, lábában szegek vannak, leköpdösték, egyetlen angyal sem jön megvédeni – hát hol van az Ő Atyja, az Ő Istene? Hol vannak a csodák, amiről hallottunk? Járt a tengeren, most meg nem tud leszállni a keresztről. Kihívta Lázárt, a négy napos halottat a sírból, most pedig semmi ereje nincsen...” Ezt látták a szemei. De a hite látta a Királyt! Látta, hogy fénylik a töviskorona! És a kereszttől látta a Birodalmat! Látta a Mennyt megnyílt kapuját! Látta a Paradicsomot!

Nem mondta, hogy „Uram, miket ígérsz nekem, hát te magad is tehetetlen vagy...” Nem! Megnyugodott, olyan erőt kapott. Mert még ezután egy rettenetesen fájdalmas próba jött, a lábszárcsontok megtérése. Ez a történet talán legmagasabb pontja – ezzel fejezem be –, ennek az embernek a megtérése utáni magatartása. Mert gondoljuk el, hogy az, aki megbiztatta, hogy „velem leszel”, a szeme láttára meghalt! „Atyám, a te kezébe teszem le az én lelkemet.” „Elvégeztetett!” Feje végleg lehangyol, nem szól többet – meghalt. „Hát azt mondta nekem, hogy átvisz! És már halott!” Most jönnek nagy kalapácsokkal, csípőtől lefelé összetörik a csontokat. Rettenetes! Ezek ellenére tudta biztosan, hogy amit az a már meghalt Jézus mondott, igaz lesz: „Ő már ott van, és vár engem.”

És amikor meghalt ez a lator, bevitették a Paradicsomba a boldog szentek közé. Jézus már ott volt. Az Úr elmondta: „Nekem még vissza kell menni, feltámadott testben még negyven napig az enyéimmel leszek, aztán megint jövök, s itt leszel mindig.” Azóta is a boldogok között van, és várja a boldogok feltámadását. Majd meg fogjuk látni ezt a latort is nagy fényben nagy örömmel. Nagyon szép lesz, nagyon fényes és nagyon boldog. A pokolból mentette ki az Úr. Okos ember volt, hagyta magát kimenteni.

Ne legyen senki, aki annyira balga, hogy az ördögre hallgat, aki a büszkeség szőnyegét teríti az ember lába elé! Na, ezen aztán felemelt fejfel mehetsz a pokolba! A büszke szív nem engedi, hogy bizonyosságot tegyünk. Mert: „Mit szól a másik asszony? Mit fognak mondani? Te megtértél? Te Krisztusnak adtad magad? Hát mi van veled? Normális vagy?” Így beszélnek a vallásos emberek egymással. Sok ilyen esetet láttam, ahol egy férfi vagy egy nő komolyan eldöntötte, hogy Krisztusé lesz, és azok, akikkel mindig együtt voltak, templomba is együtt jártak – kirekesztették. Azt mondták: „Ez nem normális!”

Egyzserre két világ. A Krisztus keresztje választja kétfelé, mint azt a két latort. Legyünk a bölcs emberek táborában! Mert ez a lator ott lesz az ítéletkor, és vádolni fog nagyon sok büszke keresztyén embert, aki sokkal büszkébb volt, semhogy megalázza magát, semhogy bűnvallást tegyen, semhogy Jézust Urának vallja mások előtt is. Ez az ember bűnvallást tett, Jézust Urának vallotta, megtétele saját életét, rábízta magát Krisztusra.

Ne felejtjük el ezt a történetet! Ámen.

(Az igehirdetés szerkesztett, rövidített változata.) ■

FÜLE LAJOS A JOBB LATOR

„Mi ugyan méltán...” – mondta ő, bukdácsolva elért a sóhaj lelke mélyéből J e z u s i g:
„Uram, emlékezzél meg rólam...!”

A szenvedő Úr ráfelelt:

„Bizony, még ma velem leszel...”
– Megérkezett! Azóta ott van,
dicséri Őt az angyalokkal.

Akik teljes készséggel fogadják az Igét, és napról napra kutatják az Írásokat, szomorúan tapasztalják, hogy nemcsak a világ, hanem már a nyugati keresztyénység sem becsüli Isten szavát, kijelentését. Nemrég azt olvastam, hogy a Svéd Egyház, azaz a svédországi evangélikus egyház kijelentette: „teljesen el kell utasítani a Biblia teremtéssel és annak biológiájával kapcsolatos nézetét, mert az tele van gyűlölettel”. A Svéd Egyház tehát tagadja, hogy a Szentírás teremtésről szóló könyve Isten igéje lenne. Miért? Mert nem ismeri Istent.

Mai korunk egyre kevésbé ismeri, érti Istent. Nem érti a teremtést, az ember bűnbeesését és annak rettenetes következményeit, éppen ezért nem tudja, nem érti Isten megoldását sem az ember helyreállítására, amit az evangéliumban közöl velünk. PAUL WASHER amerikai lelkipásztor *Az evangélium hatalma és üzenete* című könyvében azt írja, hogy az elveszett világ nem megkeményedett az evangéliummal szemben, hanem nem ismeri azt, mert azok, akik hirdetik, maguk sincsenek tisztában a legalapvetőbb igazságokkal. A Svéd Egyház állásfoglalása tökéletesen bizonyítja ennek az állításnak az igazságát.

Ez a könyv az Istent mélyebben megismerni vágyó emberekhez kíván szólni, akik nem megszünni vagy újracsomagolni szeretnék az igazságot, hanem Isten ismeretében visszatükrözni az Ő dicsőségét és Jézus Krisztus ismeretében megerősödni bizonyosságul lenni a hitetlen világ felé. Az első lépés ehhez az életprogramhoz (mert ez nem egyetlen könyv elolvasása által lehetséges, hanem csak ha egész életünket az Úr Jézus Krisztusra helyezzük): az evangélium megismerése. Ne értsük félre, az evangélium nem bevezető üzenet a keresz-

tyénséghez, hanem maga a keresztyén üzenet. Egész életünket rá kell tenni erre, ha az evangélium valóságában szeretnénk élni Istennel közösségben, Krisztust követve. Az életünket átforgató evangélium által megismerjük a szerető szívű, de igazságos Istent, aki előtt senki sem állhat meg a maga igazságában, de Jézus Krisztusnak a kereszten bemutatott engesztelő áldozatában megigazítva, hit által az Úr gyermekei lehetünk.

Ez a könyv egy segédanyag a Biblia mellett az evangélium mélyebb megértéséhez, mely az igazi Istenről, Isten igazságosságáról, Isten szuverenitásáról, Isten haragjáról, Isten mindenek feletti valóságáról, Isten dicsőségéről szól, nem az általunk elképzelt istenről. „Aki dicsekedni akar, azzal dicsekedjék, hogy érti és tudja rólam, hogy én vagyok az ÚR, aki szeretetet, jogot és igazságot teremtek a földön, mert ezekben telik kedvem – így szól az ÚR!” (Jer 9,23)

Megismerni Istent, ez az örök élet.

Az egyik legfontosabb fejezet a könyvből:

AZ ISTENI DILEMMA

„Őt rendelte Isten engesztelő áldozatul az ő vére által azoknak, akik hisznek.” (Rómaiakhoz írt levél 3,25)

Ha a Rómaiakhoz írt levél 3,23-27. versei a keresztyén hit akropoliszát jelentik, akkor a 25. vers annak is a legerősebb bástyáját. Ez az egy szakasz úgy magyarázza el Jézus Krisztus keresztjét, ahogyan egyetlen másik sem. Itt pillanthatunk be a kárpit mögé, hogy felfedezzük a kereszthalál okát. Ez az a hely, ahol megismerjük Krisztus szenvedésének a természetét. Itt értjük meg azt, hogy minek kellett beteljesednie, és mi teljesedett be az Ő halála által. Ez a hiányzó láncszem a modern evangéliumi prédikációk nagy részében, és ezért értik oly kevesen, még Isten népe között is, a kereszti üzenetet.

Évszázadokon keresztül sok teológus és prédikátor egyetértett volna abban, hogy a Szentírás egyik legfontosabb igehelye a Rómaiakhoz írt levél 3,25. verse. Azért értékelik ilyen nagyra, mert ez a szakasz tartalmazza az evangélium szívét: Krisztus engesztelő áldozatként halt meg. Bár a keresztyén hit egésze ezen az igazságon nyugszik, mégis mindez ismeretlen a kortárs evangéliumi keresztyénység előtt. Vajon hány evangéliumi keresztyén hallotta egyáltalán azt a szót, hogy *engesztelés*? És azok közül, akik hallották, hányan értik a jelentését, vagy fognak fel bármit annak hatalmas jelentőségéből? Ennek az ismeretnek a hiánya az egyik vádpont korunk ellen, ami egyúttal azt is bizonyítja, hogy voltaképpen milyen keveset értettünk meg az örömhírből. Számátlan prédikáció hangzik el az evangéliumról, értekezések és könyvek ezreit írták róla évente, miközben ez az alapvető igehely nem, vagy csak nagyon ritkán szerepel bennük. Nem csoda, hogy olyan kevés az erő manapság az evangélium hirdetésében.

KÖZSZEMLÉRE TÉVE

A Rómaiakhoz írt levél 3,25 szerint Isten „rendelte” vagy „tette közszemlére” (a New American Standard Bible fordítása szerint) engesztelő áldozatul az Ő Fiát. A *közszemlére tenni* kifejezés a görög *protithémi* szó fordítása, amelynek jelentése: nyilvánosság elé kitenni. A gólgotai kereszten Isten szó szerint közszemlére tette a Fiát. Amikor eljött az idő teljessége, Isten a Fiát a világegyetem vallási középpontjának keresztútján fára emelte, hogy mindenki lássa.

Bár a Szentírás ezt így nem állítja, nem tévednénk, ha azt feltételeznénk, hogy Isten a bűnt elsüllyeszthette volna „egy szekrény mélyén”, vagy hogy Krisztus sokkal kevésbé feltűnő módon is meghalhatott volna. Az, hogy Isten a világ előtt közszemlére tette Őt, azt bizonyítja, hogy szenvedését és halálát a kinyilatkoztatás eszközeül, módszerül szánta. Isten úgy döntött, hogy a kereszti révén mind az embereknek, mind az angyaloknak olyan igazságokat jelent ki Önmagáról, amelyeket más módon nem lehet kinyilatkoztatni. Az Egyháznak a korokon átívelő bizonyossága

az, hogy Jézus Krisztus kereszti a legnagyobb kijelentés Istenről és a valóságról. A kereszti Istennek az emberhez szóló nagy és végső üzenete, amely mindent elmagyaráz, amit el kell magyarázni, és válaszol arra az örök kérdésre is, hogy mi Isten célja és munkája az emberek között.

Már az is túlmutatna e fejezet terjedelmén, ha csak azt kísérelnénk meg áttekinteni, amit Krisztus kereszti jele jelent. János apostol szavaival azt mondhatjuk: ha mindazt részletesen lejegyeznék, amit a kereszti kinyilatkoztatott, „*maga a világ sem tudná befogadni a megírt könyveket*”. Ezért figyelmünket a szövegre korlátozzuk, és Pál útmutatását követjük. A Szentlélek közvetlen és tévedhetetlen vezetése alatt az apostol számtalan becses kincset megmutat nekünk mindabból, amit a kereszti jelentett ki, egyúttal rámutat az evangélium egyik legnagyobb igazságára: Isten közszemlére tette a Fiát azért, hogy demonstrálja, Ő igazságos Isten.

Ez első látásra nem tűnik annyira figyelemreméltónak, vagy meglepőnek a Szentírást tanulmányozók számára. A Biblia elejétől a végéig arról tesz bizonyosságot, hogy Isten igazságos, minden munkája tökéletes, és minden útja igazságos. Miért kell akkor Istennek az angyalok és az emberek előtt nyilvánosan bebizonyítania, hogy Ő igazságos? Mit tett, ami miatt a kétség árnyéka vetült az igazságosságára, ami miatt magyarázkodnia kell, és Önmagát mentenie?

Pál apostol elmagyarázza, hogy Istennek egyszer s mindenkorra szükséges volt tisztáznia a pártatlanságát, és bemutatnia az igazságosságát: „*Hogy megmutassa az Ő igazságát az előbb elkövetett bűnök elnézése miatt*”.

Más szavakkal: Isten szükségesnek látta, hogy bebizonyítsa igazságosságát az embereknek és az angyaloknak, mert az emberi történelem során a bűnösök feletti ítéletét visszatartotta és megbocsátást adott gonosz embereknek. Bár ez a bűnös ember számára jó hír, egyúttal

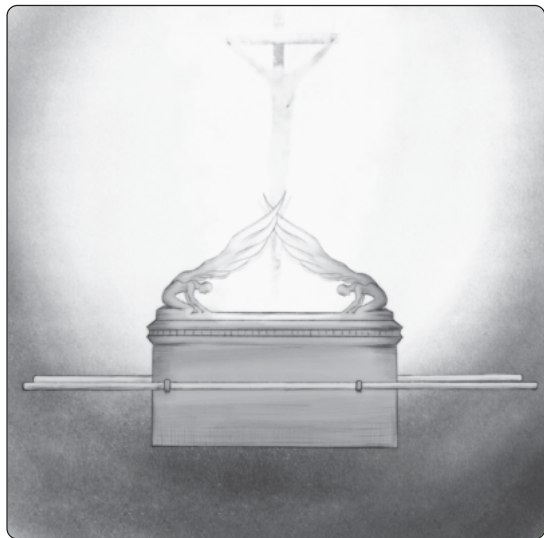
a gonoszt, utálatos az Úrnak. Az *utálat* szó a héber *tóévá* fordítása, ami valami olyamire utal, ami utálatos, undorító vagy visszataszító. A héber nyelvű Ószövetségben ez egyike a legerőteljesebb szavaknak. Az itt közvetített igazság szerint Isten irtózik és viszolyog minden olyan – különösen tekintéllyel vagy bírói hatalommal felruházott – embertől, aki felment vagy tisztáz egy bűnöst. Csakhogy az evangéliumnak pontosan ez a központi üzenete! A történelemben Isten éppen ezt tette. Felmentett gonosz embereket, megbocsátotta törvénytelen cselekedeteiket, és elfedezte bűneiket.

Hogyan lehet akkor Isten mégis igazságos? Talán a következő szemléltető példa segít a probléma megértésében. Tegyük fel, hogy egy férfi, este miután hazaér, az egész családját legyilkolva találja a nap-pali padlóján. A gyilkos föltűk áll, vértől csöpögő kezekkel. Emberünk ártalmatlanná teszi a gonosztevőt, és minden bizonyítékkal együtt elviszi a hatóságokhoz. Tételezzük fel, hogy az ítélet kihirdetése napján a bíró a következőket mondja: „Én egy ilyen szeretetteljes bíró vagyok, tele kegyelemmel és irgalommal. Ezért az ítélet: nem bűnös! Ön szabad a törvény minden büntetése alól.” Vajon mi lenne az áldozat reakciója egy ilyen ítélet hallatán? Egyetértene azzal, hogy megtörtént az igazságszolgáltatás? Egyáltalán nem! Fellebbezne a bíró felmentő ítélete ellen,

hogy szabadon bocsássunk meg, miért lenne rossz, ha Isten ugyanezt tenné?” Erre a kérdésre három pontban válaszolunk.

Először is: Isten nem olyan, mint mi vagyunk – végtelenül nagyobb és értéke-sebb, mint az egész teremtés együttvéve. Ezért nem csak jogos, hanem szükségszerű is, hogy megtartsa és védelmezze saját dicsőségét. Isten személyéből adódik, hogy még a lázadás legenyhébb formája is groteszk támadás ellene; olyan szintű felség-sértés, amely a legszigorúbb büntetést érdemli. Kétszeresen is igazságtalan lenne, ha Isten a személye elleni bármilyen sértést büntetlenül hagyja. A saját isteni természete ellen követne el igazságtalanságot, ha megtagadná azt a dicsőséget, amely jogosan Őt illeti. A teremtet világgal szemben is igazságtalanul járna el, ha megengedné, hogy az tagadja létezésének egyetlen okát (azaz Isten dicsőítését) – és hagyná, hogy ész nélkül rohanjon a hiábavalóságba. Ha a modern embernek ezt túl nehéz elfogadnia, az azért van, mert nem sokra tartja Isten.

Másodszor: Isten azért nem tudja egyszerűen megbocsátani az emberek bűneit, és ezzel lezárni a dolgot, mert jelleme nem elmentmondásos. Nem tagadhatja meg az igazságosságát pusztán azért, hogy azzal mutassa ki a szeretetét, hogy megbocsát a gonosznak. Egyszerre kell igaznak és szeretőnek lennie, és nem teheti egyiket a másik rovására. Sok jó szándékú evangélista téved, amikor azt hirdeti az elveszett tömegeknek: Isten, ahelyett, hogy az igazságát érvényesítette volna a bűnössel szemben, úgy döntött, hogy inkább szeretettel fordul felénk. Ebből logikusan az következik, hogy Isten

bemutatja a Szentírás legnagyobb teológiai és erkölcsi problémáját is: hogyan lehet Isten igazságos, ha ugyanakkor visszatartja az ítéletet, és megbocsátást ajánl azoknak, akiket kárhozátra kellene ítélni: Hogyan lehet Isten igazságos, ugyanakkor mégis felment istentelen embereket?

AZ ISTENI DILEMMA

A *Webster's Dictionary* szerint a dilemma szó jelentése: „egyformán alkalmatlan alternatívák közötti választást magában foglaló helyzet”, vagy „olyan probléma, amelyre látszólag nincs kielégítő megoldás”. A Szentírásban szinte minden oldalon szembenézőnk ezzel a dilemmával: az igazságos Isten hogyan bocsáthat meg a gonosznak?

Isten még a leggonoszabb embert is ingyen megigazítja, ha az hittel fordul hozzá. Ez az igazság az Egyház legnagyobb öröme, és témája a legdicsőségesebb és legkedveltebb himnuszainak is. Együtt örvendezünk Dáviddal: „*Boldog az, akinek hamissága megbocsátatott, vétké elfedeztetett*” (Zsolt 32,1; Róm 4,7). Ám a probléma továbbra is fennáll: hogyan lehet Isten igazságos úgy, hogy mégis megbocsát gonosz embereknek? „*Avagy az egész föld bírója ne szolgáltatna-e igazságot?*” (1Móz 18,25) Lehet-e az igazságos Isten közönyös a bűnnel szemben, és söpörheti-e úgy a szőnyeg alá, mintha meg sem történt volna? Lehet-e a szent Istennek kapcsolata gonosz emberekkel úgy, hogy közben szent marad?

A Példabeszédek könyvében az Írás egy olyan elvet jelenít meg, amely látszólag tagadja a lehetőségét annak, hogy Isten megbocsásson, vagy megigazítson bűnös embereket. „*Aki igaznak mondja a bűnöst, és kárhozza az igazat, utálat[os] az Úrnak egyaránt mind a kettő.*” (Péld 17,15) E szöveghely szerint tehát bárki, aki megigazítja

és követelné bírói tisztségéből való haladéktalan felmentését! Írna az országgyűlési képviselő-jének, vezércikket közölné a médiában, mindenkinek elmondaná, aki hajlandó meghallgatni, hogy van egy alak a bírói karban, aki sokkal romlottabb és gyalázatosabb, mint azok a bűnözők, akiket szabadon enged! Valószínűleg mindannyian egyetérténénk az értékelésével, és ezzel máris megérkeztünk a probléma lényegéhez: ha a földi bíraktól ilyen igazságszolgáltatást várunk el, hogyan várhatnánk el kevesebbet az egész föld Bírójától? Elihu szavait kölcsönvéve: „*Bizonyára az Isten nem cselekszik gonoszságot, a Mindenható el nem ferdíti az igazságot!*” (Jób 34,12)

MEGBOCSÁT ÉS ELFELEJT?

Mégis, valaki megkérdézhethetné: „Miért nem tudja Isten csak úgy egyszerűen megbocsátani az ember bűnét, és ezzel lezárni az ügyet? A Szentírás azt parancsolja nekünk,

szeretete igazságtalan, vagy pedig az, hogy a szeretet nevében képes hátat fordítani a saját igazságosságának. Egy ilyen kijelentés arról árulkodik, hogy az illető sem az evangéliumot nem ismeri, sem Isten tulajdonságaival nincs tisztában. Az evangéliumban nem az a csoda, hogy Isten a szeretetet választotta az igazságosság helyett, hanem az, hogy Isten képes volt igazságos maradni úgy, hogy közben szeretetben megbocsát.

Harmadszor: Isten az egész föld Bírója. Helyzetéből fakadóan igazságot szolgáltat, megbünteti a gonoszt és érvényt szerez az

igazságnak. Épp úgy nem lenne helyes a mennyei Bíró részéről, hogy megkegyelmezzen a gonosztevőnek, mint ahogyan egy földi bírótól sem az, ha megbocsát a bíróságon előtte álló bűnözőnek. Gyakran panaszkodunk, hogy az igazságszolgáltatás korrump, és felszisszenünk, amikor egy bizonyítottan bűnöst felmentenek. Kevesebb igazságosságot kellene elvárni Istentől, mint az emberi bíróságoktól? Jól megalapozott tény, hogy igazságszolgáltatás nélkül minden nemzet, nép és kultúra anarchiába fordul és önpusztító lesz. Ha Isten semmibe venné a saját igazságosságát, és bűnbocsánatot adna anélkül, hogy érvényesülne az igazság és a gonosz feletti végső ítélet, a teremtés ezt egyszerűen nem tudná elhordozni.

AZ ENGESZTELÉS

Miután bemutattuk azt, hogy Isten igazságszolgáltatására és a gonosz feletti ítéletére feltétlenül szükség van, a kérdés továbbra is fennáll: „Hogyan lehet isten igazságos úgy, hogy közben mégis istentelen embereket igazít meg?” A választ a Szentírásban található egyik legnagyobb szó adja meg: az *engesztelés*. Ez a kifejezés, angolul *propitiation* a latin *propitio* – irgalom, kegyelem – szóból származik. Az Újszövetségben a görög *hilasztérion* fordításaként szerepel, amely olyan dolgot utal, ami kiengesztel, lecsillapít, megbékít.

A *hilasztérion* szó egyetlen másik igehelyen fordul elő az Újszövetségben, mégpedig a Zsidókhoz írt levélben. Itt az „irgalom királyi trónjára”, a frigyláda fedelére utal (Zsid 9,5). A kerubok beárménykolták az irgalom trónját, amely teljes egészében aranyból készült. Az Ószövetség korában Isten jelenléte felhőben jelent meg a fedél felett, a Szentek Szentjében. Itt ígérte meg, hogy találkozik népével, és parancsokat ad nekik. És ami a legfontosabb, a főpap évente egyszer, az engesztelés napján hétszer hintett a bika véreből az irgalom trónja elé és magára a fedélre. Ugyanerről az irgalom trónjáról hirdett Isten megbocsátást népének és kijelentette: megbékélt az áldozatok vére által. Emiatt nevezték a frigyláda fedelét irgalom trónjának, mert ez

volt az a hely, ahol a bűn jóvátétele megtörtént, és az irgalom lehetővé vált.

Fejezetünk mottójában az *engesztelő áldozat* kifejezés Jézus Krisztus golgotai kereszten meghozott áldozatára vonatkozik. Ez megmagyarázza, hogy Jézus halála elvette a bűneinket, kielégítette az isteni igazságszolgáltatást, és kiengesztelte Isten haragját. Mivel Jézus Krisztus egyszer s mindenkorra fizetett népe bűneiért, Isten jogosan terjesztheti ki irgalmát a bűnösre, és egyszerre lehet „igazságos, és aki megigazítja” azokat, akik hittüket az Ő Fiába vetik.

A Szentírás szerint az ember vétkezett, és a bűn zsoldja a halál. Isten igazságos, és a bűnös számára nincs bocsánat anélkül, hogy az Isten törvénye által támasztott követelmények ne teljesüljenek. Amikor eljött az idők teljessége, Isten Fia emberré lett, és az Isten törvényének való teljes engedelmisségben járt. Élete végén, az Atya akaratából gonosz emberek keze által megfeszített. A kereszten elfoglalta bűnös népe helyét, és Isten az ő bűnüket Jézusnak tulajdonította (2Kor 5,21). Mint a bűnök hordozója, átkozottá vált, Isten elhagyta, és Isten haragjának a súlya összezúzta Őt. Jézus halála kifizette a bűn miatti adósságot, kielégítette Isten igazságosságának követelményeit, és megbékéltette haragját. Isten így oldotta meg a dilemmát. Egyetlen Fia halálában igazságosan megbüntette népének bűneit, ezért ingyen megigazíthatja azokat, akik Őbelé helyezik a reménységüket.

*

Aki ezt a nagy igazságot szeretné jobban megismerni, hogy hogyan lett Jézus Krisztus az alkalmas Megváltó, mit fejez ki valójában Jézus Krisztus keresztyje, hogyan „tisztázta magát” Isten az igazságtalanság vádjá alól, és aki szeretné megérteni, hogy a feltámadás pedig valójában Krisztus tisztázása, az Atya bizonyágtétele Jézus istenfiúságáról a mi hitünk megerősítésére, az olvassa el a könyvet, a másik kezében a Bibliával.

Paul Washer: *Az evangélium hatalma és üzenete – Az evangélium visszaszerzése sorozat 1. rész – Szeretet-Közösség, 2020*
P.A. ■

A HÁLAADÁS IMÁJA

Mindenért,
amit adtál,
hálát adok Neked, Istenem!
Mindenért,
amit elvettél
hálát adok Neked, Istenem!
Mindenért,
amit segítségeddel megtehettem,
hálát adok Neked, Istenem!
Mindenért,
amit megakadályoztál,
hálát adok Neked, Istenem!
Minden örömért,
amivel boldoggá tettél,
hálát adok Neked, Istenem!
Minden szenvedésért,
amivel formáltál,
hálát adok Neked, Istenem!
Minden békés óráért,
amivel széppé tetted életemet,
hálát adok Neked, Istenem!
Minden problémáért,
amitől megszabadítottál,
hálát adok Neked, Istenem!
Minden jó tulajdonságomért,
amivel szolgálhattalak,
hálát adok Neked, Istenem!
Minden gyengeségemért,
amivel aláztart tanítottál,
hálát adok Neked, Istenem!
Minden erényért,
amit nekem ajándékoztál,
hálát adok Neked, Istenem!
Minden bocsánatért,
amiből irgalmadat
megismerhettem,
hálát adok Neked, Istenem!
Minden szép emberi kapcsolatért,
amivel gazdagítottál,
hálát adok Neked, Istenem!
Minden emberért,
akit tőlem elszakítottál,
hálát adok Neked, Istenem!
A halálom időpontjáért és módjáért,
amit nekem választottál,
hálát adok Neked, Istenem!
A helyért,
amelyet nekem országodban
készítettél,
hálát adok Neked, Istenem!

SEBESTÉNY-JÁGER ORSOLYA

NE FÉLJ!

Ha megvénülök,
félretesznek majd, mint szakadt kabátot,
vagy elnyítt félcipőt,
mi egykor szebb napokat látott?
S törött tükrömben az emlék,
mi lelkeimmel összenőtt,
másnak megsárgult papírlapon
csak elmosódott festék?
Tárgyak sokasága, értéktelen halom,
elvinném magammal,
ám a ködben elvész a nyom.

S Ő szólt csendesen: ne félj,
ne félj, másként is lehet!
Csak nézz vissza, hogy meglásd
lépteid mögött: hűségese Istenedet.

**CSAK EGYETLEN
NYÁRI NAP**

Égre vert, ezüstös szegekkel
keresztre feszíti magát a reggel.

A méz aranyában csordulva szétszalad,
mint délidőn a házak falán a Nap.

Csuprából kiömlik a kora délután,
s bölintve néz a hárs egy röppenő verébhád
után,

A szűrt esti fény egy felhőkaján jár át,
mintha megleste volna az égbolt boldogságát,

és a félenken legnyugvó esti nappal
csöndesül minden, mint elhaló harangdal.

*

Oly szép volt... A szívnek kellene kiáltania,
de már csak álmában súgja: Soli Deo Gloria.

SALAMON (1Kir 3)

Te tálcán kínáltad bíborló kincseid.
Én szívemben tudtam: ez történelem.
Roppant sziklákról nézett rám a jövő,
és sarokba dőlve szunnyadt még a jelen.

Útjaid oly magasak, oly véget nem érők,
eltörpülök önmagam kicsinységét látva.
'Kérj valamit és megadom neked.'
Így szóltál Uram. Bár ne szólnál hiába.

Eléd borulok, mint büszke cédrusok
hódoló hitükkel viharban hajolnak,
mert gyökerük sejtjein felsejlik a titok:
a jelen csöndjénél fontosabb a holnap.

Te tálcán kínáltad bíborló kincseid.
Én szívemben tudtam: ez történelem.
Hogy különbséget tegyek jó és rossz között
– bölcs szívet adjál, Uram, ha kérhetem.

ifjúságoknak

„Jézus így válaszolt: *Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csak én általam.*” (János 14,6)
E szavakat a tanítványoknak mondta Jézus, egészen pontosan a tizenegy tanítványnak. Júdás ekkor már nem volt jelen. E szavak Nagycsütörtökön hangoztak el, miután az Úr szeretete jeléül megmosta tanítványai lábát.

S álljunk meg ennél a tetténél mi is egy pillanatra, képzeljük újra el, ahogyan az Úr lehajol, és tanítványai elé térdel, hogy az igaz vendégszeretet akkori szokása és hagyománya szerint az út porát lemossa lábairól. Igen, az igazi szeretet mindig le tud hajolni, hogy másokat segítsen, szolgáljon.

János evangéliumának azon fejezetei következnek itt, ahol Jézus legbensőbb gondolatait mondja el. Olyan sok mindent szeretett volna elmondani az Úr halála előtt még az Őt hűségesen követő tanítványoknak! A legfontosabbak itt vannak leírva, hogy mi – mai tanítványok – is a szívünkben hordozzuk, hogy éljünk általa.

Jézus ekkor már nyíltan szól arról, ami hamarosan be fog következni. Ő a kezdetektől

fogva tudta, mi vár rá. Benne Isten bölcsessége és tudása lakozik, aki előtt nem ismeretlen a jövő. Hamarosan meg kell halnia ezért az Istentől elfordult világért. Figyeljétek csak meg, mégis milyen bátran és bátorítón szól! Nem azt várja, hogy Őt erősítsék, Őt vigasztalják. Nem panaszkodik, nem aggodalmaskodik, hanem lehajol, hogy másokat segítsen. Mindig másokat segítsen. Nekünk ilyen Urunk van, ilyen Istenünk van, gyerekek.

„Elmegyek és helyet készítek nektek – az én Atyám házában sok hely van.” – mondja tanítványainak. S itt most arról a távoli országról, Isten országáról szól hozzánk Jézus, amelyről nekünk csak halvány elképzeléseink, reménységünk van, hogy létezik. Mennyországnak is mondjuk. Ő azonban határozottan és biztatóan ígéri, hogy ez az Ország valószínűleg létezik, olyan valószínűleg, mint itt a földi élet, ami körülvesz bennünket, sőt talán még valószínűleg, mert ez a világ elmúlik egyszer, Isten országában örökre megmarad.

„Eljövök értetek és magamhoz veszek majd benneteket.” – mondja Jézus az értetlenkedő, szomorkodó tanítványoknak. És ezt teszi majd egyszer velünk is, ha szeretjük és követjük Urunkat.

„Hogy lehet odajutni?” – kérdezi Tamás, egy a tizenegyből. Az a Tamás, akinek görög neve van, és magyarrá fordítva így hangzik a név: kettős, kételkedő. Ugyanaz a Tamás ő, aki később az Úr feltámadása után sem mer hinni Jézus valószínűségében, hanem kétségek közt csak annyit mond: „Ha nem érintem meg oldalán a sebek helyét, én nem hiszem el, hogy Ő az.”

Igazából – ha belegondolunk –, jó, hogy vannak ilyen Tamások. Nem véletlenül került Tamás személye sem az Újszövetségbe. Ma is vannak ilyen – jelképesen mondom most a nevéért – tamások. Sokszor magunkra ismerhetünk e tanítvány személyében. Ők azok, akik fel mernek és fel tudnak tenni olyan kérdéseket, amit mások nem. Ők azok, akik ki tudnak mondani olyan félelmeket, aggodalmakat, amiket mások talán nem. Miért jó ez? Mert ezek a kérdések mindig őszinték. Ha nem értünk valamit az életünkben, ha nem tudunk igazán belekapaszkodni hittel, akkor merjünk ilyen tamásokká válni mi is! Biztatás

ez számunkra. Merjünk leborulva kérdezni, akár még kétségeinket is kifejezni Isten előtt – bátorsággal, mégis alázattal!

Isten pedig lehajol és segít nekünk, ahogyan Tamásnak is segített. Ő nem fog soha némán elfordulni. Lehet, hogy nem értünk meg mindig mindent azonnal, de ha így merünk őszintén kérdezni, mellénk lép, és megfogja a kezünket, hogy eloszlassa aggodalmainkat, bármiről is legyen szó.

Tamás mert kérdezni, és ekkor, az ő kérdésére hangzik el az Újszövetség egyik legszebb mondata, amit hiszem, hogy mindannyian hallottatok már, sőt reformátusainknak ez megtanulandó „*Én vagyok*”-mondása Jézusnak 7. osztályos korotokban – ugye emlékeztek rá? „*Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem mehet az Atyához, csak énáltalam.*” (Jn 14,6) Amikor ezt a sort olvasom az Újszövetségből, sokszor eszembe jut, hogy olyan sok üzenete van egy-egy bibliai igeversetnek, mint például ez az egyetlen mondat. Könyveket lehetne írni róla. Most csak azt fogom elmondani nektek, amit Isten a szívemre helyezett.

„*Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem mehet az Atyához, csak énáltalam.*” Három fontos szót szeretnék kiemelni ebből a mondatból, mindháromról egyenként szólva: **út, igazság és élet.** Olyan ez a három szó, mint három erős oszlop.

Amikor az **út** szót halljátok, biztosan előtetek is felvillan egy kép egy útról, ami valamiért fontos számotokra, ahol járni szoktatok. Talán mindenkinek más út-képe van a gondolataiban, és ez így van rendjén. Amikor ebben az igeverben az út szót hallom, akkor én a tihanyi bencés Apátságához vezető utat látom magamban, s reménység szerint már nagyon sokat járhattatok ott, van ennek az útnak egy szakasza, amikor a szerpentinén haladva felérkezünk a domb tetejére, és amikor a Balatonra rálátva, arra a csodálatos panorámára, amit Isten odateremtett, megyünk előre az Apátság irányába a támfal mellett. Nem olyan régen, amikor ezt a szakaszt felújították, oda, arra a támfalra bevették az építők sok bibliai idézet közül ezt is. Ez van a lelegején. Isten háza felé haladva, úton haladunk, keskeny, kacskaringós, kőves úton.

Jézus nem azt mondja itt a tanítványoknak, hogy Ő a kezdet és a vég, arról majd később szól a Szentírás. Ő csak annyit mond, hogy Ő az az út, aki elvezet az Atyához. Biztos sokan vagytok, akik szerettek túrázni. Itt a tavasz, és ebben a covidos időben jól is teszitek, ha minél többen kimentek Isten szabad ege alá. Jézus olyan út szeretne lennie a számunkra, melyen jó irányba, a béke és a szeretet irányába haladhat az életünk.

Ezen kívül még azt is megérthetjük e képből, hogy Jézus úgy út számunkra, hogy meg szeretne bennünket tanítani arra, hogy minden lépés fontos. Fontos, mert minden lépésünknek következménye van. Nem lehet rossz irányba haladva azt vámi, hogy jó helyre érkezzünk el. Minden szavunknak, tettünknek és mulasztásunknak is – következménye van. Úgy kell élnünk mindig a mát, hogy ha majd

holnap lesz belőle, ne kelljen bánkódnunk a tegnapi miatt. Ezt nagyon komolyan kellene vennünk minden döntésünk előtt, nehogy később szomorkodjunk vagy szégyenkezünk kelljen. Nagy lecke ez, de hiszem, hogy az Úr

segítő szándékkal mondta el ezt is a tanítványoknak, nem pedig azért, hogy ijesztgesse őket.

Amikor egy erdőben kirándulunk, akkor követjük azt a jelzést, ami azt az utat jelzi, ami biztosan elvezet oda, ahova menni szeretnénk.

Lépésről lépésre kell követnünk, és ha ezt mégsem tesszük, akkor egy idő után rossz irányba fogunk haladni, és bizony vissza kell fordulnunk, amíg ez lehetséges, mielőtt teljesen eltévedünk, vagy esetleg lemegy a nap és sötétség borul ránk.

Ezen felül Jézus úgy is út, hogy emlékeztetni szeretne bennünket ezzel a képpel arra: Ő minden lépésünk mellett jelen van, ott

halad velünk. Ez pedig nagy reménység, gyerekek. Nemcsak azért, mert nem vagyunk soha egyedül, hanem azért is, mert ha valamit elrontottunk, vagy nem tettünk meg, akkor Ő ott van, segít. Segít abban, hogy máskor bölcsőbbek legyünk.

Olyan szép és alázatos kép az út szó! Jézus úthoz hasonlítja magát. Milyen rossz lenne nekünk út nélkül bolyongani egy ismeretlen helyen! Ne így legyen! Köszönjük meg, hogy van számunkra Valaki, aki engedi, hogy Vele haladjunk. Hogyan? Úgy, hogy reggelente komolyan vesszük az igeverset, ami az áhítaton elhangzik. Odafigyelünk, és elgondolkozunk rajta. Nem véletlenül kaptuk arra a napra. Üzenet van benne. Nekünk szóló. Úgy, hogy el tudunk csendesedni, és mi is szólni merünk ehhez a csodálatos Úrhoz. Lehet, hogy bátortalanul, nem csiszolt, szép és ékes mondatokkal, de nem is ez a lényeg. A lényeg mindig az, hogy őszintén és szívből tegyük, ahogyan Tamás is tette.

Jézus úgy is út, hogy időnként embereket küld. Embereket, akik az Ő akaratára szerint fordulnak hozzánk. Figyelmeztetnek, orrunkra koppintanak, ha kell. Megdicsérik, amikor senki más ezt nem teszi. Végighallgatnak, és megfogják a kezünket, amikor szomorúak vagyunk. Átölelnek és megbocsátanak. Bizony Jézus sokszor embereket küld.

De haladjunk most tovább, és nézzük meg, mit is jelent számunkra e mondat második oszlopa, mely így hangzik: **Igazság.**

Görögül *aléteia*. Olyan szó volt ez Jézus korában, amikor a görög nyelvet Kis-Ázsiában, Izraelben szinte mindenki beszélte, ami jól ismert volt mindenki számára. Fehér ruhában szokták ábrázolni, azt is jelentette, hogy igazmondás.

Régebben sokszor gondolkodtam el azon, hogy vajon miért nem a szeretet szó került ide. ÉN vagyok az út, a szeretet és az élet... Lehet, hogy nem tudom rá még a tökéletes választ, de elmondom, amit eddig megértettem. Húsvét előtt járunk az események folyamatában. Jézust hamarosan a nagytanács elé viszik, hogy kihallgassák, hamis vádakkal illessék. S ekkor jelenik meg az a híressé váló személye a történelemnek, aki egyedül és kizárólag ezért lett híres (mert amúgy a történészeknek kívül senki más nem tudná, hogy létezett): Pontius Pilátus – aki Jézus előtt ülve a hatalmi széken (ő volt a Római Birodalom Jeruzsálemben kihelyezett helytartója, hogy a peres, jogi ügyeket is ő rendezze el), miután végighallgatja a főpapok vádaskodását, a nagytanács kíméletlen szavait, és látja Jézus tisztá, egyenes Lényét, elbizonytalanodik, és végül felteszi a kérdést: Mi az igazság?

„*Arra születtem, s azért jöttem a világba, hogy tanúságot tegyek az igazságról. Aki az igazságból való, hallgat szavamra.*” Pilátus ezt mondta: „*Mi az az igazság?*” Vajon megértette-e Pilátus, hogy Isten igazsága, az egyetlen örök igazság ott áll vele szemtől szemben? „*Én vagyok az út, az igazság és az élet*” – mondja alig tizenkét órával korábban az Úr az Őt szerető tanítványoknak.

Vajon eszükbe jut ott, a nagytemplom udvarán, ahol közülük sokan talán szem és fültanúi voltak Jézus kihallgatásának – vajon eszükbe jutnak a Tamásnak válaszul adott szavak?

Igazság. A teljes és tökéletes igazság. Ami nem részrehajló, nem elferdített, hanem a Biblia tökéletes igazságát magában hordozza, mégpedig úgy, hogy ez az Igazság nemcsak az igazság szeretete, hanem mindig a szeretet igazsága is egyben.

Végül a harmadik oszlopa e mondatnak így hangzik: **élet**.

Tudjátok, a görög nyelvben két kifejezés is adatott az élet szóra. Az egyik a *bios* – ebből jön a biológia szavunk is. Ez jelenti a minket körülvevő, csodálatos, nyüzsgő, pezsgő élővilágot, ahol kicsi növények, állatok, emberek születnek, növekednek, majd meghalnak, de új magból azután új növények sarjadnak, új állatkák, emberek születnek és ez így van a teremés kezdete óta. A Biblia nyelvzetében az élet-re használt másik szó a *dzóé*

– ami sokkal rejtettebb, sokkal titokzatosabb, aminek a megértésében azonban szintén segít bennünket Isten. A dzóé az az elrejtett élet, amit Isten az Őt szeretőknak ajándékoz a hittel a szívükbe. Ez az élet a szem előtt részben láthatatlan, mert nem a születés pillanatában kezdődik, hanem akkor, amikor követni kezdjük hittel Jézus Krisztust. Láthatatlan élet, mert a szívben történik, de ennek az életnek vannak gyümölcsei, az a sok jó, amit Istent szeretve meg tudunk tenni egymásért és az igenis látható.

Dzóé. Jézus itt ezt a szót mondta ki a tanítványoknak. Ő az ÉLET. Az igazi élet. A szeretetben megélt élet. Élet, ami soha nem ér véget, mert az az ország, ami ránk is vár, befogadja majd ezt az életet Jézus által, befogadja majd a tanítványokat és bennünket is, XXI. századi csetlő-botló kis tanítványokat.

Látjátok, milyen sok minden van egyetlen mondatában az Úrnak, ha a sorok mögé és fölé merünk együtt pillantani?

Végül – és itt most felborítom kicsit a sorrendet, mert a mondat legelejéhez ugranék –, Jézus nem véletlenül mondja ki azt nyoma-

tékosan, hogy **ÉN VAGYOK**. Mindig jusson ez eszetekbe, amikor „Én vagyok”-mondásokkal találkoztok. Miért? Mert sok ezer évvel korábban, amikor Mózes – akit jól ismertek – az égő csipkebokor előtt tanácstalanul és félelemmel telve megállt, ugyanezzel a két szóval erősítette meg őt Isten: **ÉN VAGYOK**. Ugyanaz az Isten szólt akkor Mózesnek, mint ott a szoba csendességében Nagycsütörtökön szólt Tamás kérdésére: „*Uram, nem tudjuk hova mégy, honnan tudnánk akkor az utat?*”

Én vagyok – én veletek vagyok – én mindig vagyok – én vagyok az örökkévaló jelenlét, akiben bízhatok, akire támaszkodhatok, aki nem hagy téged soha magadra.

Ha otthonaitokból elindultok valahova, ha útra léptek, ha választás, döntés elé érkeztek, akkor juttassa eszetekbe Jézus szavait az a pillanatot!

Ha az igazságban elbizonytalanodsz, és nem tudod, hogy képviseld, hogy vállald fel az

felborult, járványos világban egyikünk sem látja az út végét, de hiszem, hogy velem leszel később is, mindig, bármennyi időt is kaptam Tőled e földi életre.”

S végül a mondat legvégén ott áll egy csöndes figyelmeztetés is a számunkra: „*Senki sem mehet az Atyához, csakis énáltalam.*” Csakis Jézus által! Ő a legfontosabb szeretne lenni számodra hitedben. Az őszinte kérdéseidben, a kételkedéseidben, az aggodalmaidban, félelmeidben. Ő szeretne szólni hozzád és hozzád, hogy ne másból, ne másban keressük a válaszokat.

Ő szeretne lehajolni hozzád és hozzád, hogy meghalljuk csöndes hangját a Bibliát olvasva, vagy imádságainkban, vagy egy másik ember szerető jelenlétében: hogy ne másból vagy másban keressük a választ.

Ő szeretné felülími ennek a világnak az elgépiesedett, képműyökhöz kötött perceit, óráit, amikor annyi minden mással kell foglalkoznunk, amikor annyira másként kell élnünk, mint ahogyan talán szeretnénk, hogy ne másból, ne másban keressük a választ.

Senki nem mehet az Atyához, csakis énáltalam. S a legnagyobb titkot fedi fel itt Jézus a tanítványoknak: „*Aki engem lát, látja az Atyát.*” Jézus és az Atya – egyek. Atya, Fiú, Szentlélek – teljes szentháromság, egy örök Isten. Nem lehet Istenben igazán hinni Jézus nélkül. Nem lehet az Ő csodálatos országába érkezni majd Jézus nélkül. Ő a kőszikla, az alap, a lelki táplálék: kenyér, a pásztor, az ajtó, a feltámadás és az élet.

Kívánom, hogy növekedjen, erősödjön bizalmunk Jézus személyében és e bizalomból fakadóan a vágy is a szívünkben, hogy még jobban megismerhessük Őt. Kívánom, hogy legyenek kérdéseink és merjünk is kérdezni, de igazi választ és mindent felülmúló békességet kapjunk abban a drága Úrban, aki lépésről lépére velünk van, mert igen, Ő az út, az igazság és az élet, és Vele, Általa és Őerte lehetünk Isten Országának gyermekei.

Amen.

Sebestényné Jáger Orsolya lelkipásztor ■

igazat, a szeretet igazságát, akkor jusson eszedbe ez a mondat!

Ha mindent bizonytalannak érzel, ha nem látod a dolgok értelmét, ha nem tudod, hogy minek örülsz az életedben, akkor jusson eszedbe ez a mondat!

„*Én vagyok az út, az igazság, az élet.*”

Jézus úgy szeretne életünk, életetek része lenni, hogy azt megköszönve tudjuk mindig kimondani: „Köszönöm Uram, hogy soha nem hagysz magamra, hogy ott voltál akkor is, amikor ezt még alig-alig mertem elhinni, hogy velem vagy most is, amikor ebben a furcsa,

BÚCSÚZUNK

2021. május 6-án, életének 65. évében elhunyt ELSIK GÁBOR nyomdász, aki a kezdetektől, immár több mint kilenc éve végezte gyülekezeti újságunk nyomdai munkáit. Temetése május 26-án volt a pomázi katolikus öregtemetőben. A Lacrimosa néhány sorával adunk hálát életéért, szolgálataért, búcsúzza testvérünktől, és Isten vigasztalását kérve szeretteinek:

Lacrimosa dies illa,
qua resurget ex favilla,
iudicandus homo reus.
Huic ergo parce Deus:

Pie Jesu Domine,
Dona eis requiem. Amen.

Könnyel árad ama nagy nap,
Hamvukból ha föltámadnak
A bűnösök, s számot adnak.
Uram, nekik adj jó véget,

Kegyes Jézus, kérünk téged,
Add meg nekik békességed.
(Sík Sándor fordítása)

„Ó, lásd te porszem az Úr csoda művét. Ó, nézd, mi szép a föld az ég! Az Úrról szólni az ajkad ne szűnjék. Mert Ó az Út a Kezdet, Vég!” (Beethoven, Isten dicsősége)

Teremtő Istenünk 2021. május 14-én magához szólította gyülekezetünk tiszteletbeli főgondnokát, városunk díszpolgárát, hűséges szolgáját, Dr. Regius Ferencet.

Feri bácsi számunkra a pontosság, megbízhatóság és hitelesség példaképe volt. Hitvalló – erdélyi származású (Szászrégen, Marosújvár) – református tanító családban született 1934. június 17-én, Budapesten. A tahitótfalui református templomban 1958. július 5-én kérte Isten áldását Szabó Júliával kötött házasságára. Urunk két gyermekkel áldotta meg őket. Településünk életében gyógyító szolgálatát 1958-ban a Munkaterápiás Intézetnél kezdte. 1984. február 19-től egyházközségünk főgondnoka volt, 2006. január 1-jétől pedig tiszteletbeli főgondnoka lett.

„Úgy tekintsen minket minden ember, mint Krisztus szolgáit és Isten titkainak sáfárait. Márpedig a sáfároktól elsősorban

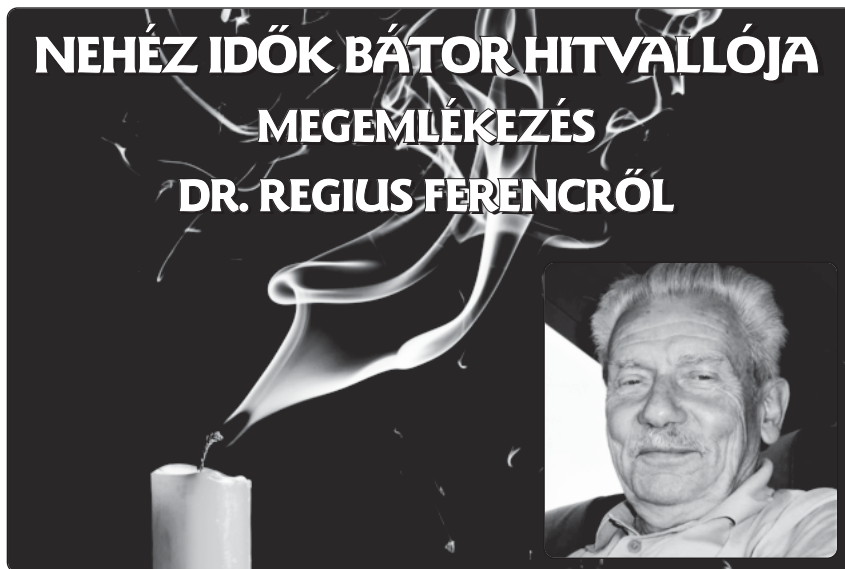

Hűség a szolgálatban
(az 1989-es konfirmáción)

azt követelik, hogy mindegyikük hűségesnek bizonnyuljon.” – olvassuk Isten ígéjében. Dr. Regius Ferenc életén láthattuk, Isten elhívta őt a vele való közösségre. Találkozott az élő, hűséges Istennel, aki Jézus Krisztusban szeretetét megmutatta és hozánk közel hozta. S aki Urunkkal kapcsolatba kerül, megkapja az Ő hűségét ajándékba! Így Feri bácsit a hűséges Isten hűséges emberré formálta.

A Bibliában a sáfár egy olyan vagyongazdálkodó volt, akire a gazda pontos utasításokkal egészen nagy értékeket is reá bízott. A feladathoz természetesen felelősség is kapcsolódott. Dr. Regius Ferenc sáfár volt. Nagy ajándékot kapott, melyet hűséggel forgatott. Láthattuk mindezt családjában, orvosi hivatásában, gyülekezetünk életében és a klasszikus ének és zene szeretetében.

Hűségét láthattuk házasságában: a szoros és átvitt értelmében is összeforrt élete

feleségével, Júlia névvel. Szinte nem is volt olyan pillanat, mikor ne együtt és egynek láttuk volna őket a hétköznapiakban és istentiszteleteinken. Ez az erős kapcsolat adott erőt az örömök megsokszorozódásához és a terhek elhordozásához.

Hűség az egyházon kívüli szolgálatban: 80. születésnapján Feri bácsit templomunkban köszöntve az irdalmas samaritanus történetét olvastuk fel. Annak példáját, ahogyan az ember odahajol bajbajutott, beteg embertársához. S bár tudjuk, az irdalmas samaritanus valójában Jézus Krisztus, de a történet arra tanítja a mindenkori embert, hogy ő is Ura példájához hasonlóan cselekedjen. Feri bácsi évtizedeken

S végül, hűséges maradt haláláig a Szentet dicséző énekhez. Szinte magunk előtt látjuk, ahogyan Psalmus kórusunkat vezé-

Hűség a házasságban
(feleségével, Júlia névvel)

nyelte, s a gyülekezeti énekeket vezette. A legutóbbi időkben, nagyünnepeken mikor templomunkban megszólalt az orgona és hangzott a zsolttár, szeme könnyfátyolban dicsérte Urát. S így is ment el közülünk. Átvirrasztott, imádságos éjszakán át kristálytisza hangon énekelt a Bányai énekét, Zsolttárt, dicséretet, Halleluját.

2021. június 9-én a boldog feltámadás reménysége alatt vettünk tőle búcsút a szigetmonostori temető kertben, majd megemlékeztünk a pomázi református templomban.

„Az igaznak az emlékezete áldott”.

Nyilas Zoltán esperes

Hűség a gyülekezethez
(a gyülekezeti Biblia átadása)

keresztül így is tett. Szinte nincs is olyan pomázi család, ahol orvosként ne gyógyított, ne segített volna.

„Nehéz idők bátor hitvallója volt”. Hűséges volt Krisztus ügyéhez. Lónyays diákként hűséges volt szeretett református anyaszentegyházunkhoz. Hűséges volt a pomázi református gyülekezethez.

Akár élek, akár halok, testestől,
lelkestől Jézus Krisztusé vagyok

Gyermekeknek

A STRUCCOK FOLYÓJA

„Még a mezei vadak is dicsőíteni fognak engem, a sakálók és a struccok is, mert vizet fakasztok a pusztában és folyókat a sivatagban...” (Ézs 43,20)

Mit szoktál megköszönni? Kinek köszönöd meg? Nem szoktál róla elfeledkezni? Zsófi és Tomi a Balaton vizében lubiccolnak.

- Olyan jó hús a víz! – mondja nyakig belemerülve Tomi.

- Szerintem is klassz! – csapkodja élvezettel a vizet Zsófi – Én annyira szeretem a vizet és a pancsolást! Legszívesebben ki sem mennék innen!

- Én sem! – erősíti meg Tomi – főleg nem a tegnapi kirándulás után!

- Ne is emlegesd! – legyint Zsófi – én úgy elfáradtam! Egész nap csak gyalogoltunk abban a nagy melegben! Itt a vízben sokkal jobban érzem magam!

- A gyaloglás alatt nem is tudtam másra gondolni – emlékszik vissza Tomi –, csak arra, hogy milyen jó lesz majd itt a Balaton vizében úszkálni!

Láttál már struccot az állatkertben? Ő a legnagyobb testű madár.

Lába hosszú és izmos, gyorsan tud futni. Madár rokonaitól eltérően nem repül, viszont szeret eszeveszetten össze-vissza szaladgálni. Tojásai óriásiak, akkorák, mint két labda egymás tetején. Azokat nem fészekbe, csak a földre rakja. Hiába nagy testű és erős állat, mégis félénk, ha megijeszítik, rémületében megvadulhat. A sivatagos területen, hol él, kevés a víz, ezért nagy szüksége van arra, hogy vizet, patakot, forrást találjon.

A Biblia azt írja, hogy még a strucc is dicséri Istent, amikor vizet talál a sivatagban. Az oktondi, kiszámíthatatlan madár is felismeri

Isten szeretetét abból, hogy a sivatagban folyót talál! A pusztaságban Isten nem egy pocsolyával, nem egy kis patakkaival, egy egész folyóval gondoskodik arról, hogy a struccnak legyen mit innia. Ez olyan különös, csodálatos dolog, ami megváltoztatja a struccot, és dicsérni kezdi Istent.

Nem csak a strucc ismeri fel Istent. Te is megismerheted az ő szeretetét, abból, ahogy apa, anya, nagyi, az óvónéni szeretnek téged. Isten gondoskodását érezheted abból, hogy minden nap van mit enned, van otthonod, szép ruhád, cipőd, játékok. Az erdők, tavak, hegyek szépségében Isten nagyságát láthatod meg. Ahogy a bokorról leolvad a hóréteg, ha rásüt a tavaszi napsugár, úgy melegíti fel a te szíved is Isten szeretete és gondviselése, nagysága és szépsége. Köszönd ezt meg neki. Dicsérd őt! Ezt szóbeli imával, és énekkel is meg tudod tenni, így:

Köszönöm Istenem, hogy megismerhetlek Téged! Dicsérlek azért, mert szeretsz engem! Köszönöm, hogy a te jóságod meg tud engem változtatni!

Ámen.

TE MIÉRT LEHETSZ HÁLÁS?

Zsófi a földön ül, ajándékot bontogat. Körülötte mindenhol csomagolópapírok és kibontott ajándékok hevernek.

- Anya, olyan boldog vagyok! – mondja Zsófi – olyan jól sikerült a szülinapi bulim!

- Tényleg jól sikerült! – bólogat anya – sok barátod eljött, és mindenki jól érezte magát!

- Finom volt a tortám is, pont a marcipános a kedvencem!

- Minek örültél a legjobban? – kérdezi anya.

- Az ajándékoknak! – vágja rá Zsófi. Kaptam csecsemőbabát, hozzá ruhát, aztán csil-

logós filctollat... – próbálja sorolni Zsófi, de alig győzi.

- Kinek kell ezt megköszönni? – kérdi anya kíváncsian.

- Annak, akitől kaptam: a barátnőmnek, a Nagyinak, nektek... Meg is köszöntem!

- Másnak nem kell megköszönnöd? – néz vissza Zsófiira anya.

Te kinek köszönöd meg az ajándékodat? Anyának? Apának? A Nagyinak? Nekik is köszönd meg! De főként Istennek köszönd! Mindenünket, amink van, Istentől kapjuk! Zsófi is Tőle kapta a csecsemőbabát, a filctollat. És Istentől kapta a tortát, de a barátait, a szüleit is! Sőt a szobát, a lakást, az óvodát, mindent Isten gondoskodásának köszönhet!

De nehogy azt gondold ám, hogy csak a sok ajándék az elég! Csak annak lehet örülni! Egy picit doboz ajándék, egy kedves képeslap ugyanolyan örömet okozhat!

És nemcsak az ajándékot köszönhetjük meg Istennek! Nagyon sok dolog a tiéd, amit Istentől kaptál, és amiért hálát adhatsz

Neki! Emlékeztek még a struccra, akiről az előbb olvastatok? Amikor felfedezi a sivatagban a folyót, amit Isten az állatoknak és neki fakasztott, akkor dicsőíteni kezdi érte Istent. Hálát ad Istennek. Te miért lehetsz hálás?

Talán még soha nem gondoltad végig! Kezdd csak el sorolni az embereket, akik körül vesznek, és szeretnek téged!

Az édesanyád és édesapád, nagymamád, nagypapád, testvéred, vagy testvéreid, a barátaid, az óvónénijed, a dadusnénik... És még talán folytathatod is a sort. Ugye, milyen jó, hogy ilyen sokan vannak? Köszönd meg őket Istennek! A dolgokat, tárgyakat, amik körülvesznek téged, szintén Istentől kaptad! Mik ezek? A ruháid, a játékaid, mesekönyveid. Az étel, amit megeszel, az otthon, ami körülvesz; benne az ágyad, szekrényed, kispámád. Ha egy lapra elkezdened lerajzolni őket, el sem férnének. Adj hálát ezekért is Istennek!

De van valami, pontosabban valaki, akiért mindennél hálásabbak lehetünk Istennek. Jézus az, az Ő egyszülött Fia. Akit azért küldött a földre közénk, mert nagyon szeret bennünket! És azt kéri tőlünk, hogy engedjük be Jézust a szívünkbe.

Drága Istenem! Hálát adok neked, amiért olyan sok mindent adtál nekem! De legjobban azt köszönöm, hogy Jézust szerethetem! Ámen.

(Kelemen Zoltánné – Áhítatok óvodások számára – Bányka füzetek IV. – RPI 2013) ■

DOLGOZAT HÁLAADÁSBÓL

Szívemben szorongás, hátamon táska,
Kicsinyke elsőként megyek iskolába.
A reggeli csendben koppannak a léptek,
Ha nem is vallom be, de egy kicsit félek.
Hogyne lennék éppen ilyenkor izgatott,
Ma kell megírnom egy furcsa dolgozatot.
Hogy mi lesz a téma, azt magam sem tudom,
Azért van szívemben e furcsa izgalom.
Amióta járok eme iskolába,
Csak jöt tettek velem mindig, egyre-másra.
Nem mondhatnám azt, hogy nehéz a tanulás,
Tantárgy is csak egy van, neve: „Hálaadás”.
Itt is az iskola! Belépek a csendbe,
Napfényes, ragyogó, tiszta tanterembe.
Aztán jön a Mester, szelíd, drága arccal,
Kiosztja a tételt egy kedves mosollyal.
Az írása nyomán hófehér a tábla.
A tétel: „Mi készíted téged hálaadásra?”
Ujjongok magamban, ez cseppet sem nehéz...
S vidáman, örömmel, szemem szemébe néz.
Aztán magamra hagy, s én írok szorgosan,
Az idő az kevés, írni válok sok van.

Megköszönök mindent, amit nekem adott:
Sötét éjjel után felvirradó napot,
Kristályvizű forrást, madárdalok erdőt,
Dús termő földeket, földre hulló esőt.
Ragyogó alkonypírt a nyugati égen,
És csillagok fényét, bús, szomorú éjben.
A tavaszt, a napfényt, az áldott meleget.
Gyümölcsöt a fán, és hófehér kenyeret,
A fehér kenyérért dolgozó kezeket,
Kik Istennél értem annyit esedeznek,
Az értem dobogó szülői szíveket.
Az életem, az észet, az egészségemet,
Ruhát, miben járok, s a nyíló virágot,
Mikkel Isten szebbé tette a világot.

Megköszönöm Neki a kifolyt drága vért,
Mely szennyes ruhámból teremt újat, fehért.
A Golgotán értem vérző, mély, öt sebet,
A mennyből áradó csodás szeretetet.
Írom, egyre írom, s végére nem jutok,
A Mester elveszi már a dolgozatot.
Megelégedetten indulok is haza,

Fel voltam készülve jól a dolgozatra.
Ám de jön az óra, amikor a Mester
Kiosztja füzetünk a ráírt jegyekkel.
Nagy reménnyel, gyorsan, mohón lapozgatom,
Ámde most az egyszer csalódtam én nagyon.
A jegy nagyon gyenge, annyi: ELÉGTELEN,
És tele pirossal az egész füzetem.

Dolgozatom végén van egy nagy hiányjel.
Nem értem, miért van? - kérdezem a Mestert,
Hiszen amit tudtam, mi eszembe jutott,
Mit a rövid órán kezem írni tudott,
Én azt mind leírtam! - így méltatlankodom...
Mért hiányos mégis az én dolgozatom?
Rám nézett a Mester nagyon-nagyon hosszan...
Jó a dolgozatod, felelte nyugodtan,
De hiányos azért, mert könnyű köszönni
Minden jót, mit Atyád kezéből tudsz venni.
Könnyű megköszönni a fehér kenyeret,
Az érted dolgozó hű testvéri szívet...
Ellenségeidért tudsz-e hálát adni?
Meg tudod a rosszat Atyádnak köszönni?
Hol a hála azért, mert van, mit nem adott?
Mit önző szívedtől Atyád megtagadott.
Könnyű megköszönni a jó egészséget,
De ha Isten néha meg-megfenyít téged...
Zúgolódva veszed áldott szent kezéből?
Most már nem tör hála ég felé szívedből?
Ezért elégtelen a dolgozatod!
Változtathatsz rajta, az okát már tudod!

Mikor hálát adsz a rosszért, ami ér,
És imádkozni tudsz ellenségeidért,
Akkor lesz a hálád igazán teljes,
S a jegy is mit kapsz rá, kitűnő vagy jeles.
Azóta csak írom-írom dolgozatom,
Nem is ceruzával, égi telefonon
Küldöm fel a mennybe és ott feljegyzik,
Hogy szívem miért ad igazi hálát itt.
Igyekszem, hogy olyan legyen itt a hálám,
Hogy a dolgozatom jó legyen a vizsgán,
S úgy állhassak egykor jó Atyám elébe,
Mint mindenért hálás, megváltott gyermeke!

Ismeretlen szerző (Erdély)

TUDUNK-E MÉG HÁLÁSOK LENNI A TESTVÉREINKÉRT?

101 éve írták alá a trianoni diktátumot. Vannak, akik azt mondják, ideje túllépni rajta. Miért kell még 101 év elteltével is beszélni róla? Mit lehet még elmondani, ami 101 év alatt nem hangzott el?

Az országcsönkítés utáni évtizedekben hazánkban nem volt kérdés Trianon igazságtalansága. Világnézeti, politikai hovatartozástól függetlenül minden, magát magyarnak valló költő, író egy szívvel kiáltotta a világba, hogy nem nyugszunk bele. Nem létezett olyan szalonképes politikai erő Magyarországon, amely elvitatta volna a revíziós törekvések fontosságát – a vita inkább arról folyt, hogy területi, vagy etnikai revízióért érdemesebb-e küzdeni.

Nem kellett sok idő ahhoz sem, hogy maguk a győztesek is elismerjék a diktátum igazságtalanságát, hazug alapjait, romboló következményeit. *Lloyd George* angol miniszterelnök 1928-ban nyilvánosan beismerte: „Minden adat, amelyet bizonyos szövetségeseink a béketárgyalások folyamán szolgáltatottak, hazug és hamis volt.”

Henri Pozzi francia politikus, diplomata, aki személyesen, a helyszínen követte végig a béketárgyalásokat, 1934-ben így írt:

„A legyőzöttek között senki sem szenvedett oly súlyosan, mint Magyarország. Az igazságosság nevében a szó szoros értelmében felnégyelték. (...) Még soha egy erőszakos béke nem volt ily egyoldalúan brutális, ilyen értelmetlenül romboló, dühtől vezetett, elfelejtve a világtörténelem tanítását, nem számolva azzal, hogy régi gyűlöletet újraéleszt.”

Francesco Nitti, olasz miniszterelnök 1925-ben kimondta:

„Ez a feldarabolás annyira szörnyűség és tisztességtelen volt, hogy senki nem vállalja már érte a felelősséget. (...) Nem volna olyan angol, francia vagy olasz, aki tartósan el tudná fogadni hazája számára ezeket a feltételeket, amelyeket Magyarországra kényszerítettek.”

Napjainkra hazánkban – a fél évszázados kommunista-szocialista diktatúra elhallgatás politikájának következtében – sajnos generációk nőttek föl testvéreiktől nem csak földrajzi határokkal, hanem lélekben is elszakítva. Megtévesztett magyarok, akik azt hiszik, Trianon csupán egy kellemetlen történelmi esemény, amivel már nincs semmi dolgunk. Akikkel rútt áldozathibáztatók elhitették, hogy a magyar nemzet megérdemelte, hogy erőszakot tegyenek rajta, és brutálisan megcsonkolják. Akikben nem csak a nemzeti önbecsülést, de a testvér iránti szeretet képességét is lerombolta a nemzetellenes propaganda.

Őértük, az ő ébredésükért is fontos kötelességünk évről évre megemlékeznünk Trianon máig ható valóságáról, kimondva, hogy a 101 éves sebek bizony ma is elevenen fájnak. Tanú erre az a sok derék pomázi honfitársunk, aki a trianoni határok túloldalán látta meg a napvilágot. Erdélyből, Partiumból, Felvidékről, Kárpátaljáról, Délvidékről érkeztek ide hozzánk. Itt élnek közöttünk, gazdagítva életünket. Közük munkája megtalálható ezen a szép téren is és szerte a városban. Fafaragások, kőfaragások, kovácsolt munkák, csodálatos ősi motívumokkal díszített kerámiák, szöttesek. Életben tartott magyar népszoká-

zezi azt az erdélyi, kárpátaljai, felvidéki magyar testvérünket, aki eddigi élete során többet küzdött és nagyobb áldozatokat hozott magyarsága megtartásáért, mint azt mi, trianoni határon belül születettek elképzelhetnénk.

Trianonban kettős tragédia történt. Elszakították tőlünk szép magyar családunk tagjait, és olyan mostoha szülők gondjaira bízták elszakított testvéreinket, akik a felelős törődés helyett valóban mostohán, keményen, kegyetlenül bántak és bánnak övelük ma is.

Lépünk túl a sérelmeken! Hangzik egyre hangosabban... Gondoljuk hát végig, mi szükséges a trauma-feldolgozáshoz?

Mindenekelőtt megértés. Együttérzés az áldozattal, nem elvitatva, nem kisebbítve az ő tragédiáját. Megengedni, hogy szabadon, szegyenkezés nélkül elgyászolja veszteségét.

Nevén nevezni a bűnösöket. Tiszta és szabad beszéd szükséges, ami nem mossa össze az áldozatot az elkövetővel. Ami nem relativizálja az igazságtalanságot!

Segítő szándék, ami nem a bántalmazó védelmére kel, de támogatja és erősíti a megbzöttet.

Bocsánatkérés – a sok üldözésért, megtorlásért, bántalmazásért, hazugságért.

Kárenyhítés – újra és újra, szüntelenül keresni a gyógyulás lehetőségeit és küzdeni azért, ami még menthető.

Ma nem a fegyverekben van az erő. Ma a szavak erejével sokkal többet érhetünk el. Nyilvános, bátor kiállással a mieink mellett. Ne hallgassunk azokra a hangokra, amelyek szembefordítják a trianoni országhatár innen és túloldalán élő magyarokat egymással! Azokra a hangokra, melyek haszonleső, politikai ellenfélnek állítják be a mi elszakított magyar testvéreinket!

Ha a határrevíziót nem tűzhetjük napirendre, támogassuk egy akarral az elszakított magyarságot erősítő törekvéseket! Csak egymást támogatva erősödhet egész nemzetünk!

Végül: ne feledkezzünk meg arról, hogy van Istenünk, aki nem csak személyes életünket, de egész nemzetünk sorsát is kezében tartja. Aki 1000 év forrongása, veszedelme közepette is megtartotta hazánkat, és aki a Szentírás lapjain a következőt helyezi a szívünkre:

„Nehogy elfordítsd szemedet a te szegény testvéredtől. (...) Szívesen adj neki, és ne essen rosszul a szívednek, hogy adsz neki, mert az ilyen dologért áld meg téged az Úr, a te Istened” (5Móz 15,10).

Így válhat Trianon gyásznapja valóban a Nemzeti Összetartozás Napjává.

Óváryné Herpai Dóra 2021. június 4-én elmondott ünnepi beszéde

sok, mesék, énekek. Tanítják gyermekeinket lovagolni, ízesen beszélni, vagy éppen a zeneiskolában hangszeren játszani, hűséggel és tisztességgel szolgálnak közösségeinkben, gyülekezeteinkben, iskoláinkban, gyógyszertárainkban. Kezüik nyomán épülnek-szépülnek házaink, megbecsült tagjai városunknak, pomázikká lettek.

Olyan pomáziak ők, akik mosolyuk mögött csendesen őrzik fájalmukat, hiszen a legtöbben itthonról, Pomázról – hazavágytak. Haza a trianoni határ túloldalára, ahol otmaradt a szülői ház, a gyökerek, a barátok, amellyől a kisebbségi lét minden keserősége mellett is fájó, nehéz szívvel kellett megválniuk. Van közöttük, akit üldöztek, van akinek a '80-as évek végén úgy kellett átszöknie a magyarellenos pogromok elől a határon, lövések keresztüztüében, mint egy bűnözőnek.

Vannak sokan, akik egyszerűen csak biztonságra vágytak. Azért kényszerültek elhagyni szülőföldjüket, hogy gyermekeik magyar iskolába járhassanak, hogy az utcán büntetlenül szólhassanak saját anyanyelvükön. Nincstelenül kellett újrakezdeniük, újraépíteniük az életüket, s ezt becsülettel meg is tették, igyekezve segíteni az otthon maradókat is a megmaradásban.

Miért fontos elmondani mindezt? Azért, hogy ne essen meg az a gyalázat – legalább közöttünk, pomáziak között ne! –, hogy valaki tudatlanságból lerománozza, leukránozza, le-szlovákozza, vagy egyszerűen idegennek ne-

NAPLÓ

ALKALMAINK VOLTAK:

2021. március 30-án presbitériumunk egyhangú névszerinti szavazással arról döntött, hogy a csobánkai régi imaházat eladja annak a családnak, amely vételi ajánlatot tett az ingatlanra. 2021. április 25-én megtörtént a birtokbaadás és a kulcsok átadása.

2021. június 6. ■ Konfirmáció a pomázi istentiszteleten; az 50 éve, azaz 1971-ben konfirmált testvéreink köszöntése.

2021. június 9. ■ Megemlékezés DR. REGIUS FERENC tiszteletbeli főgondnokunkra a pomázi református templomban.

TERVEZETT ALKALMAINK:

■ 2021. május 2-ától ismét jelenléti istentiszteleteket tartunk a járványügyi szabályok szigorú betartásával. Istentiszteleteinken maszkot hordunk, és a 1,5 méteres védőtávolság betartására is figyelünk! A bejáratnál testhőmérsékletet mérünk.

■ Nyári gyermektábor: 2021. június 28. - 2021. július 3. a Lengyel-Annafürdői Erdészeti Erdei Iskolában.

■ 2021. augusztus 17-19. Napközis tábor.

■ 2021. augusztus 26-28. Ifjúsági csendesnapok.

■ 2021. július 19-23. Egyházmegyei ifitábor, a Balaton-felvidéki Erdészeti Erdei Iskolában (13-20 éves korosztály számára).

■ 2021. szeptember 1-3. Szabadtéri evangelizáció a pomázi Szent István parkban.

■ 2021. szeptember 9-től. Életkérdések 7 hetes evangelizáció sorozat. A sorozat célja, hogy megértse a résztvevőkkel életünk célját: hogyan képes Isten maradéktalanul betölteni az ember boldogság iránti, mélyen gyökerező vágyát – Krisztusban.

■ 2021. szeptember 11. Gyülekezeti nap a csobánkai Élő kövek – Lelki házban.

■ 2021. szeptember 12. Missziói istentisztelet.

HALÁLOZÁS, TEMETÉSEK:

2021. április 3-án elhunyt **Matéka Éva** (†64) testvérünk, temetése 2021. május 14-én volt református temetőnkben.

2021. április 20-án elhunyt **Schmidt Ferencné** (†84) testvérünk, temetése 2021. június 3-án volt városunk ravatalozójából.

2021. május 13-án elhunyt **Török Józsefné** (†77) testvérünk, temetése 2021. június 7-én volt városunk ravatalozójából.

2021. május 27-én elhunyt **Herczegh Zsuzsa Mónika** (†49) testvérünk, temetése 2021. június 4-én volt Csobánka község ravatalozójából.

2021. május 27-én elhunyt **Hegy Györgyné Győrösi Mária** (†84) testvérünk, temetése 2021. június 11-én volt az öreg katolikus temetőben.

Megrendülten, de a boldog feltámadás reménye alatt szeretettel hirdetjük, hogy Urunk hűséges szolgája, gyülekezetünk tiszteletbeli főgondnoka, **DR. REGIUS FERENC** (†86) testvérünk május 14-én reggel visszaadta lelkét Teremtőjének. A család kérésére templomunkban 2021. június 9-én 14.00 órától megemlékezést tartottunk.

Gyülekezeti újságunk következő száma várhatóan 2021. augusztus 22-én jelenik meg.

CSILLAGFÉNY

Csillagok útján járva,
És im hozzád vágyva
Kereslek én,
A szív peremén.

Hol az ég s föld összeér,
Kereslek én.
Sötét éjszakában, Téged várva,
Kutatlak én.

Csillagok fénye vigyáz az éjre.
Békét ígérve jössz felém.
Hunyorgó csillagok, béke árad ott.
Nézek az égre, távoli fénybe.

Lelked ott ragyog, békét áraszt most.
Nézek feléd, lényed elér,
Betölt, feltölt, érzem én...
Hogy jössz felém.

Szívem nyugodt, nem üres már most.
Érzi a lelkem, hogy béke van bennem.
A mindenható Isten, Ő, aki teremt,
S aki megment, világot, embert, mindent.

Orbán Mária

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

A Pomáz-Csobánkai Református Társégházközség lapja

Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1.; – **Telefon:** 06-26-325-297

Csobánkai Gyülekezeti Ház: 2014 Csobánka, Béke u. 19.

E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu

Honlapcím: <http://www.pomaz.reformatus.hu>

Facebook: <https://www.facebook.com/pomazcsobankareformatus/>

Gyülekezetünk számlaszámai:

Pomáz: 11784009-22222253-00000000

Csobánka: 11784009-22222260-00000000

Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelkipásztor

(e-mail: nyilas.zoltan@reformatus.hu)

Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter, Mazaray Sándor, Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila.

Szerkesztő: Dr. Puskás Attila

(e-mail: puskas.attila.dr@gmail.com; Tel.: +36-20-9355-362)

Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor

(e-mail: erkuchenbauer@gmail.com; Tel.: +36-20-9325-110)

Megjelenik kéthavonta 400 példányban, gyülekezeti használatra, ingyenes terjesztésben. Adományokat köszönettel elfogadunk.

A csobánkai szöszék szentelésén

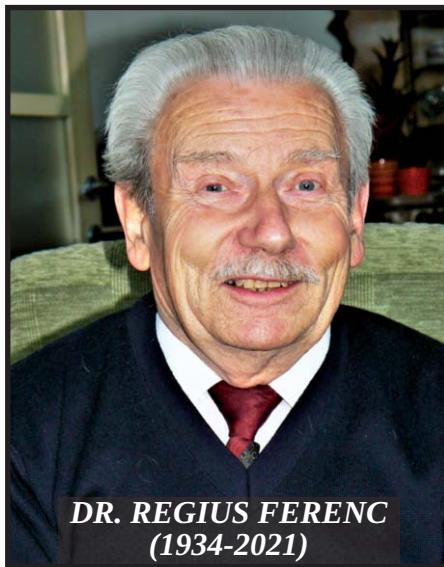
A Psalmus Kórus bariton szólamában

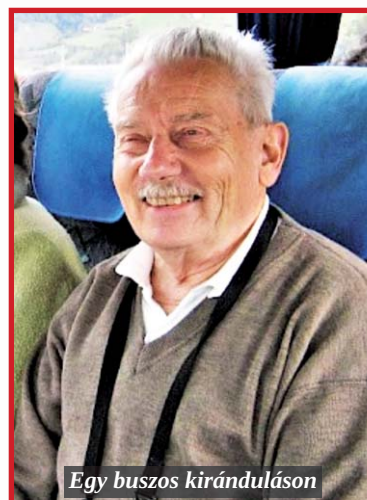
A tiszteletbeli főgondnok

A Biblia-staféta alkalmán

DR. REGIUS FERENC
(1934-2021)

Egy buszos kiránduláson

Közös éneklés az idősek karácsonyán

Ünnepi köszöntés a 80. születésnapon

Úrvacsora vétele

A temetés 2021. június 9-én
Szigetmonostoron

Ha Isten velünk,
"kicsoda ellenünk."
Pál levele a rómaiakhoz: 8, 31

"Higgy az Úr Jézus Krisztusban
és üdvözülsz mind te, mind a te
házaid népe."
Apostolok cselekedetei: 16, 31

"Hit nélkül pedig senki sem lehet
kedves Isten előtt....."
Zsidókhöz írt levél: 11, 6

Dr. Regius Ferenc
Regius Ferencnek
Regius Jolt
Regius Mária
Zimán Dorottya
Kisfalussy Jolt

Pomáz, 2015. május 28.

A Regius család bejegyzése
a gyülekezeti Bibliában

A gyászoló család a pomázi
templomban tartott megemlékezésen